

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

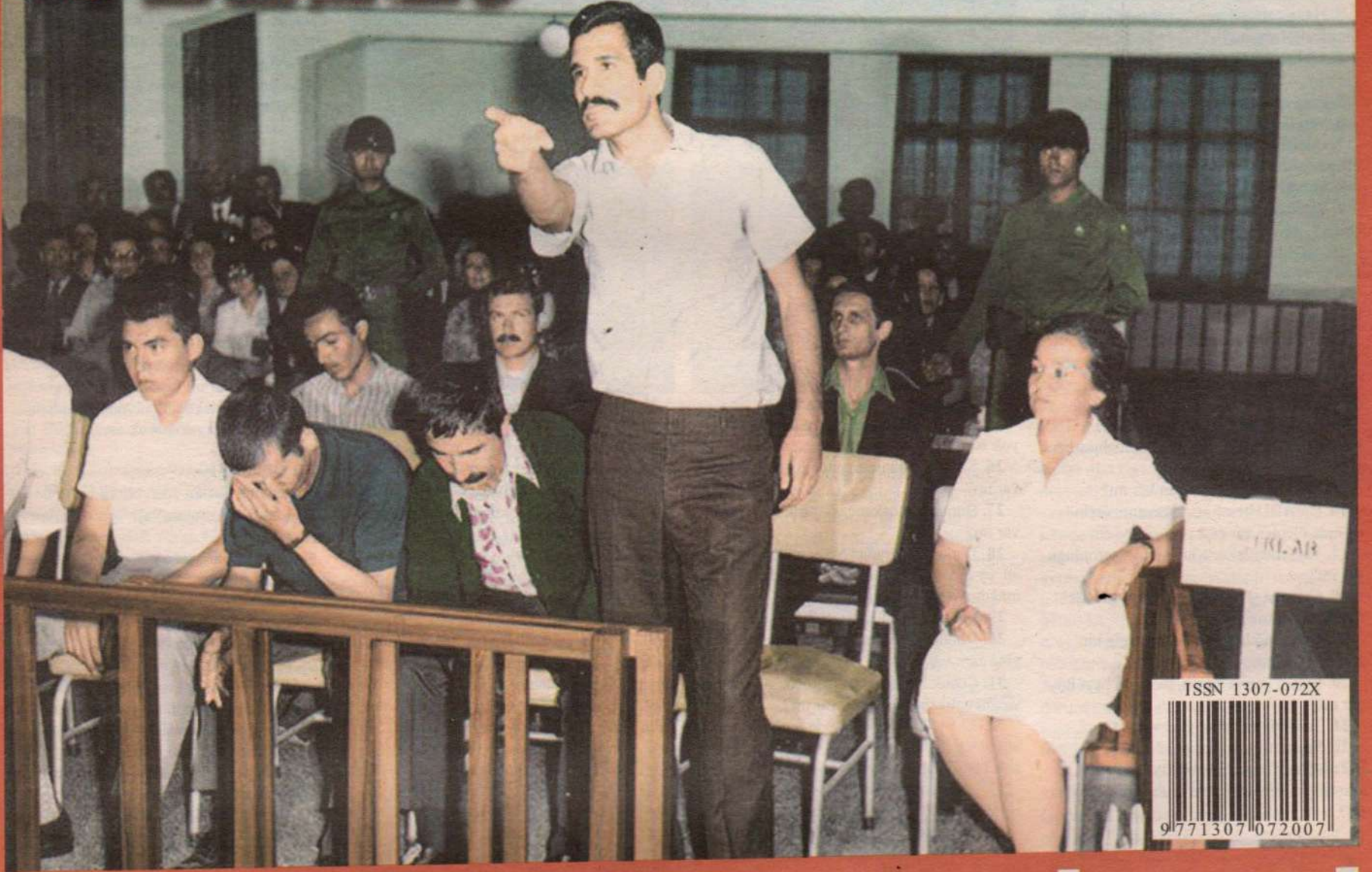
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

REFED

'Denizler'in Avukatı Halit Çelenk'in kızı Serpil Çelenk Güvenç'le, 'Denizler'i ve 'Darağacına Mektuplar'ı konuştuk: "Denizler bu köhne düzen için hâlâ bir tehdittir..."

ISSN 1307-072X

9771307072007

Denizler varsa, umut da var!

Devam eden 12 Eylül'e dair 60 soru...

Bir özet olarak geçelim hiç de sır olmayan kimi noktaları:

1. İşsizlik var mı?
2. Dolayısıyla hep artan bir yoksulluk var mı?
3. Hatta çalışanların da yoksullukta hazin bir niceliği var mı?
4. Muhallifler üzerinde şenlikli bir baskı var mı?
5. Zam üstüne kaymaklı zamlar var mı?
6. Vergilerin bin bir çeşidi var mı hu?
7. Bunları hayatına olağan işler olarak nüfuz ettirmiş yoğun bir kitle var mı?
8. Sosyal hayata müdahale var mı?
9. Yasaklar bir keyfiyet düzeyinde mi abiler?
10. Sağlıkta vatandaş paraya bağlama, bildirgin özelleştirme uygulamaları var mı?
11. Eğitime gerici bir temas var mı hocam?
12. Kadın, doktor, töre cinayetleri var mı?
13. Muktedir olanın, kendine benzemeyenler üzerinde adına ileri demokrasi denen bir heyulası var mı?
14. Gazetecilere, yazarlara fincancı katırlarını ürküttükleri içindir ki mahpushane yolu var mı?
15. Tüm komşularla sorun var mı?
16. Bir ABD hesabına, dünyanın öteki ucunda ölenler var mı?
17. Yani memlekette bir ABD taşeronluğu var mı?
18. Çalışma güvenliği olmadığı için işçi ölümleri var mı?
19. Gelir dağılımında dehşetengiz bir adaletsizlik var mı?
20. Eylem yapan işçiye, memura hayt huylar var mı?
21. Tazyikli su, biber gazı var mı?
22. Egemen B, B.Arınç, İ.Naim Ş, R.Erdoğan, Obama, A. Gül ve bunların karşısında kifayetsiz ana muhalefet vs var mı?

23. Vatandaşa takla attırmak var mı?
24. İrkçılık, mezhepçilik var mı?
25. Kürtleri öldürerek, Alevileri sindirerek yok etme zihniyeti var mı?
26. Sivas Katliamının sumen altı edilmesi var mı?
27. Bunun Başbakanca hayırlı bulunması var mı?
28. Derken bu arada "Ne efsunkâr imişsin ah, ey didar-ı 'Mağduriyet' babında derin bir mağduriyet edebiyatı var mı?
29. Bir gözbağcılık var mı?
30. Dönüp baktığımızda kapıda yine zam, yine zam var mı?
31. Çocuk işçiler, ucuz iş gücü, güvencesiz ve güvenliksiz çalıştırma var mı?
32. 12 Eylül 1980 itibariyle tutma hükümet ve devamında ANAP ile başlayan sağcı gerici taşeron iktidarlar var mı?
33. Terörle mücadele adı altında halklara zulüm var mı?
34. Yahu Türkçe Olimpiyatları var mı?
35. Sebebi, bir hukuk devletinde meçhul bir şekilde, -faili belli olan eylemlerle- solcuların içeri tıklınması var mı?
36. Abiler, futbolizm var mı?
37. Adamların bir ihtiyaca cevap veriveren sinemacıları sanatçıları (!) var mı?
38. Stepnede muhafazakâr sanat tahayyülleri var mı?
39. O esnada tiyatroya çeşitli tacizler var mı? Örneğin şehir tiyatrolarına tanımına uygun bir "darbe" var mı?
40. Hacılar, taammüden bir linç var mı?
41. 12 Eylül ideallerine istinaden egemenleşen cemaatler var mı?
42. Alçaklığın evrensel tarihine iftiharla giren malum bir medya var mı?
43. İpne oynak kuklalar var mı?
44. İşbirlikçi piyon sözde solculuk ve böyle bir tahavvüle hizmet etmeye teşne solcular (!) var mı?

45. Osmanlıdan kalan hep bir "eski bakiyeleri" var mı?
 46. Savaş çığırtkanlığı var mı?
 47. Uysallaştırma var mı?
 48. İradesi alınmış bir "millet iradesini" iradeden sayma var mı? (Ya da "idaresi alınmış bir millet iradesi mi demeliydik?)
 49. YÖK var mı?
 50. Seçim barajı var mı?
 51. Sarışın sendikacılık var mı?
 52. İdeolojisizliğin bir ideoloji olması var mı?
 53. Polis devleti var mı?
 54. Bir sivil cunta var mı?
 55. Her devrin adamları var mı?
 56. Yahu Mehmet Barlas Beyefendi var mı?
 57. Nazlı Ilıcak Hanım, Dolly'siyle var mı?
 58. Korku imparatorluğu var mı?
 59. İnanca saygı bekleyenlerin farklı inançlara saygısızlığı var mı?
 60. Faşizm var mı faşizm?
- Bunlar var mı? Yok, deniyorsa eyvallah, mesele değil! Bu yazıyı yok sayalım.

Ya varsa?!

Varsa ama; devam eden bir 12 Eylül de vardır, hem de kurumsallaşmış mirasçılarıyla vardır.

Ne demiş o karikatürde Kenan Paşa?

"Biz yargılanıyoruz ama fikirlerimiz iktidarda netekim!"

Karikatür de olsa doğru söylüyor Paşa.

Seçelim istediğimiz ifadeyi: Fikir, proje, plan, tasar, prodüksiyon, post prodüksiyon, yapım, imalat, üretim, yatırım, yeşil kuşağa hizmet, falan filan... yahu hepsi "dönemim başarılı çocuklarından" ama mahsulü kaldıran torun çocuklarda bir afra tafa bir hayırsızlık. Hakaten ayıp oluyor adamcağızlara! Yazık!

Hem de fikirler iktidardayken...

Önce kadınlar ve çocuklar lütfen!

Kadın örgütleri giderek daha fazla sesini çıkarıyor. Aslında 'feryat ediyorlar' da diyebiliriz. Nasıl etmesinler? Bu ülkede, bir kasabada 14 yaşındaki bir kız çocuğuna neredeyse bütün askeri ve mülki erkan tecavüz etti ve 'yüce yargı' bunun o çocuğun 'gönül rızası'yla olduğuna hükmetti. Herkes bu '14 yaşındaki çocuk' vakasını N.Ç. kısaltmasıyla tanıdı ama Bartınlı Ç.K. ve Samsunlu S.D. de 14 yaşındaydı. Onlar da N.Ç. ile aynı kaderi paylaşmışlardı. Aslında, **alfabenin tüm harfleriyle dünya kadar 'tecavüz kombinasyonu' yapılabilen bir ülke burası...**

Sorun sadece bir kısım sapığın çocukları kuytuda sıkıştırmasıyla ilgili olsa, belki çözüm daha basit bulunurdu. Oysa bu tecavüzler çok daha büyük bir çürümenin parçası. Kadınların odunlarla dövülmesi, sokak ortasında bıçaklarla delik deşik edilmesi de öyle...

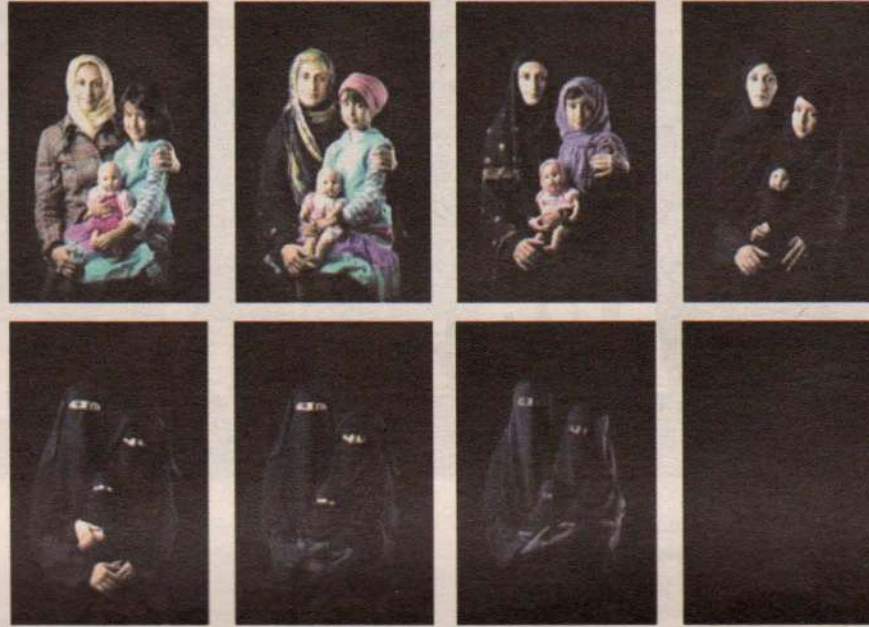
Kusura bakmayın, biraz tekrar gibi olacak ama söz konusu çürüme kapitalizmin çürümesidir.

Hiç kuşkusuz kapitalizmin uluslararası krizi önce kadınları ve özellikle de çocukları vuruyor. Çok acı bir örnek vereceğim: **1997 Kasım'ında patlak veren Uzakdoğu Asya krizi Endonezya ekonomisini bir gece içinde çökertmiş ve pek çok yoksul aile, geri kalan çocuklarının açlıktan ölmemesi için, bir çocuklarını seks mafyasına ya da zenginlere köle gibi satmıştı!**

Bugün de gelir dağılımı gittikçe daha saçma bir hal alan Türkiye'de, yoksulluk fuhuş 'sektörü'nü büyütüyor, yakınları tarafından fuhuşa zorlanan çocukların sayısı giderek artıyor. Kadınlar ise, işten ilk çıkarılanlar oluyor ya da daha fazla güvencesizliğe ve asgari ücretin altında maaşlara rıza göstermeleri bekleniyor... **Haliyle, sadece çocuklarına bakabilmek için fuhuşa sürüklenen on binlerce kadın var...**

Kapitalizmin bu acımasız yüzü işin bir yanı... Diğer mesele ise, Ortadoğu ve Mağrip ülkelerinde emperyalizm eliyle yükseltilen ucube dinciliktir. Güç kazandıkça kadını daha fazla 'seks nesnesi'ne indirgeyen bu dinci yükseliş, konu emperyalizmin bölgesel çıkarları ya da İsrail'le uzlaşma olduğunda, tüm pespayeliğiyle uşak rolünü üstlenebiliyor; ülkelerinin kaynaklarını yağmaya açıyor, bu arada hırsızlıkta en bayağı yöntemleri uygulamaktan kaçınıyor. **Dinci yükseliş, gücünü kadının güçsüzlüğünden alıyor.** Karşının örgütsüz olduğu koşullarda, emperyalizmin tam desteğini sağlamlı vaziyette, İslam coğrafyasının dinle ilişkisini de sonuna kadar istismar ederek, habis ur gibi büyüyen bir güçle karşı karşıyayız...

Bu iş hiç de oyun falan değil. **AKP'nin Mısır'daki süt kardeşleri**, namı diğer 'Müslüman Kardeşler', kadın öldükten

sonra kocasına altı saat cesediyle seks yapma mühleti tanıyan bir yasa tasarısı hazırladı. Bu tasarıyı hazırlayan ruh hastaları, 80 milyonun üzerindeki nüfusun kaderini belirlemeye talip! Ve ne yazık ki, önümüzdeki süreçte Mısır'da iktidara gelmeleri kuvvetle muhtemel... Varın tam iktidarı ellerine geçirdikleri takdirde neler yapabileceklerini siz düşünün!..

Türkiye'deki gelişimin 'o kadar da uca' gitmeyeceğinden kimse emin olmasın.

AKP yeni eğitim yasasıyla birlikte, bir çeşit medrese sisteminin ilk adımını attı. ("Eskisi neydi ki?.." diye başlayan cümlelerden artık çok sıkıldık. Eskisi çok kötüydü, şimdi o çok kötünün de bin beteri geliyor!..) Her bir okulu 'imam-hatip'e çeviren yeni 'milli eğitim' zihniyetimiz, liselere 'emzirme odası' tasarlarken, gerdeğe girme yaşını '9' olarak mı kabul ediyor, şimdilik bilemiyoruz. 'Sünnet'e uyulursa, yandık! Ama en azından lise birinci sınıflar

Baha Okar 600 gün sonra özgür!

Bilim ve Gelecek dergisi editörü, sosyalist aydın Baha Okar, uyduruk bir iddianameyle tutuklandığı Devrimci Karargah davasının beşinci duruşmasında tahliye edildi. 600 günlük tutukluluğun ardından 30 Nisan günü tahliye edilen Baha Okar, özgür kaldıktan hemen sonra, 1 Mayıs'ta Taksim'e yürüyen emekçilerin arasındaydı. Dümece Devrimci Karargah iddianamesinde, iki yıl boyunca PKK kamplarında kaldığı öne sürülen Baha Okar'ın o süre zarfında İstanbul'da olduğu, çalıştığı, faturalarını ödediği, arkadaşlarıyla vakit geçirdiği, tanıklıklarla ve belgelerle kanıtlanmasına rağmen AKP'nin 'ileri demokrasi' rejimi altında tahliye edilmesi 600 gün buldu! Aramıza tekrar hoş geldin Baha.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ramey.org> Şık 1 Mayıs Alanı'nda bulundu...

itibarıyla, bebek emzirebilecek bir yeni nesil tahayyül edildiğinin farkındayız. Bunun bir 'abartı' olduğunu düşünen varsa, bu memleketin başına Cumhurbaşkanı olarak tayin edilen zatin, 30 küsur yaşındayken 14 yaşında bir orta mektep talebesiyle evlenmiş olduğunu hatırlatmak isterim.

Ampirik bir veriyi aktarayım. Kadınların görece eğitilmiş ve özgür olduğu toplumlar, işçi sınıfının daha örgütlü olduğu ve kazanılmış demokratik hakların daha kolay savunulabildiği toplumlardır. İslam alemine bakın. Kadının konumunun en ileri olduğu ülke -ne yazık ki- Türkiye'dir. İslam ülkeleri içinde işçi sınıfının en fazla direniş örgütlediği, demokratik özgürlükler için mücadelelerin en fazla olduğu ülke de Türkiye'dir. Şaşırtıcı ama böyledir.

Kadının konumu ne kadar kötüyse, o ülkede iktidara itiraz imkanları o kadar kısıtlıdır. Misal, bugün Suriye'ye insanîyet dersi verip duran Suudi Kralı'nın memleketinde, kadınların araba kullanması dahi yasak! Suudi Arabistan'ın en üst dini konseyi olan *Meclis el-İfta al-A'ala'nın* fetvasına göre, **kadınlara araba kullanma hakkı verilirse 10 yıl içinde ülkede bakire kalmayacak; fuhuş, porno, homoseksüellik ve boşanma artacaktır.** Bu kadar 'dikkatli' davranan Suudilef'nin, uydu üzerinden yayın yapan porno kanallarına ve '900'lü hatlara olan düşkünlüğünün dünya rekoru seviyesinde olduğunu bir kenara bırakırsak, Suudi Arabistan'da otoriteye itiraz diye bir durum mevzu bahis değil. Deneyen, yeşil bayraktaki kılıcın süzülerek kellesine indiğini tecrübe edecektir. Hodri meydan!

Dolayısıyla, sadece düz mantıkla bile, kadının konumuna vurulan her darbenin, toplumsal zorbalığı derinleştirdiğini söyleyebiliriz. Türkiye'yi ziyaretinde otel lobisine manda gibi yayılan Suudi Kralı'nın yamacına geçip poz vermek Tayyip Bey ile Gül Abdullah Bey için övünç vesilesi olabilir, lakin laik bir ülkenin vatandaşları açısından utanç, dahası kaygı verici bir durumdur.

Laikliğin bu memlekette ne kadar ve nasıl uygulandığı, hem de Mustafa Kemal'den başlayarak tartışılabilir tabii. Bana kalırsa fevkalade kötü bir tecrübedir. Ne var ki, AKP'nin hamleleri, bugünüme bile rahmet okutacak günlerin temellerini atmaktadır. 'En az üç çocuk' yapacak ve erkenden yavrulamaya başlayacak kadınların, Bangladeş gibi bir nüfusa hızla koşan bir İslam ülkesi yaratması gayet mümkündür. Lakin o vakitten sonraki durak, emperyalist toplumların cebini şişiren bir ucuz emek cenneti, gemicikleri filo yapmakla tatmin olan bir insanîyet ufku ve insanlığını unutmış kütlelerin onurları da dahil her şeylerini sattığı bir cinnet ortamıdır.

Bence, layık olduğumuz son bu değil...

Geçen yıl bahar aylarında, dünyadaki ekonomik krizin de etkisiyle, Arap coğrafyasında yoksulluk, işsizlik ve iktidarların zorbalığı halkın tahammül sınırlarını aştı ve milyonlar sokağa döküldü. Önce Tunus ve ardından Mısır'ı saran kitlesel isyanlar, on yıllardır iktidarda bulunan 'Soğuk Savaş' dönemi rejimlerini birbiri ardına devirdi. Ve elbette coğrafyada devrimci önderlik boşluğu kendisini olanca açıklığıyla göstermeye başladı. Emperyalizm, devrimci krizleri kendi avantajına çevirmek üzere, hamle üzerine hamle yapmaya başladı. Ve görüldü ki, sadece Türkiye'de değil, bütün İslam coğrafyasında bizzat emperyalistler tarafından yaratılmış, desteklenmiş ve büyütülmüş irili ufaklı AKP'ler varmış! Kenarda semirtilip ısındırılıyorlarmış! Coğrafyamızdan manzaralarla bu 'afacan' AKP'lerin durumlarını inceliyoruz...

AKP zararlısı yayılıyor!

○ CAN GÜROLA

Mısır'da 'politik devrim'in gerçekleşmesini, yani Mübarek rejiminin devrilmesini sağlayan olgular en başta **işsizlik, yolsuzluk ve gıda fiyatlarındaki inanılmaz artışı**. Bu üç sorundan doğan talepler, işçi sınıfının tüm kesimlerini kapsayacak biçimde olağan bir hareket noktasıydı. Sendikalar ve pek çok kesimden örgüt Tahrir Meydanı'na akmaya başladı. Mübarek'in şahsında somutlaşmış baskıcı devlet yapısının, emperyalizmin denge unsuru olarak korumaya çalıştığı yönetimi, söz konusu kitle hareketi karşısında daha fazla dayanamazdı; emperyalizm, Mübarek iktidarını ordu kontrolünde devreden çıkartma yoluna gitti.

Yoksul halkın cebelleştiği sorunlar öylesine derindi ki, güçlü bir devrimci partinin varlığı halinde, işçi sınıfı, Mübarek'in devrilmesi anlamına gelen 'politik devrim'i aşip sosyalist devrime kadar ilerleyebilirdi. Zaten kitle hareketi, kapitalizmin yarattığı sorunlara karşı taleplerle sokağa çıkmış ve bunlar demokratik taleplerle birleşmişti. Sokağa dökülen yoksul halk, ABD, İsrail ve müttefiklerini korkutan bir ivmeye ulaşıyordu. İşte bu noktada neoliberalizm kendi organik kitle partilerini öne sürerek bu devrimci dalgayı yatıştırmak ve sönlendirmek amacıyla devreye girdi.

Siyasal İslamcılar bu role geç bürünmüşü. Devrimler patlak verdiğinde en az bir haftalık bekleyişin ardından olaylara dahil olmaya başladılar. Bugün karşılaştığımız tablo esas olarak bölgenin siyasal İslam temelinde kapitalizm yanlısı bir şekillendirmeye gittiğidir. **Bu hikâyenin başlangıç yeri ise maalesef ki Türkiye'dir.** (Patrick Haenni'nin *Piyasa İslamı* kitabı bu kapitalist siyasal İslamcıların dönüşümlerini ve neyi amaçladıklarını yeterince izah ediyor.)

Türkiye'de AKP kuruluşuna baktığımız zaman çok net biçimde görebileceğimiz **İslami soslu, emperyalizm yanlısı bir merkez-sağ partidir.** 28 Şubat'ta Soğuk Savaş için üretilmiş kitle partileri tasfiye edilirken, en geniş tabana ulaşabilecek bir

merkez-sağ parti oluşturma amacıyla AKP kuruldu. ABD büyükelçisi Abramowitz 90'ların başından beri görüştüğü Fethullah Gülen, Abdullah Gül ve Recep Tayyip Erdoğan'la Türkiye içinde eski Kemalist bürokrasinin yerine getiremeyeceği görevleri yerine getirecek ve Ortadoğu'nun yeniden sömürgeleştirme programı çerçevesinde taşeron olarak kullanılabilecek bir rol-model yarattılar.

AKP'nin programı, muhalefet odaklarını sindirme ve kendisine yedekleme programıdır:

1. Sendikalar ele geçirilecek, İslami soslu sarı sendikalar güçlendirilecek, diğer işçi sınıfı örgütlenmeleri sindirilecek ve tasfiye edilecek.

2. Kürtler, sahte bir 'demokratik açılım' müsameresiyle ABD'nin Ortadoğu planları doğrultusunda 'ehlileştirilecek', Türk-İslam sentezinin teşhir olan yüzü İslami ümmetçilikle yenilenecek, Kürt hareketi 'Genişletilmiş Ortadoğu Projesi'ne yedeklenecek.

3. Aleviler kofit demokrasi söylemleriyle uyutulacak, bir yandan Sünnilik propagandasıyla eritilecek.

4. Kemalist-ulusalcı bürokrasi tasfiye edilecek, bunun için toplumsal yapının bıkacağı ve vicdanen mahkum ettiği sorunlar çözülüyor gibi gösterilecek.

5. Bu plana muhalefet eden herkes sindirilecek, tutuklanacak ve siyaseten tasfiye edilecek.

Bu iç politikanın aynı zamanda dışa dönük bir rol-model geliştirme çabası tarafı olduğunu da eklemek gerekir. Buna karşı gelecek küçük burjuva milliyetçi sağ kanat direnişi, yeni-Osmanlıcı şovenizm sayesinde kendine yedekleme çabası da yine bu iç politika/dış politika bütünlüğünde anlaşılır.

Yedi AKP'li Hümmüz!

Bu rol modelinin kopyalarını incelediğimizde karşımıza ilk çıkan, **Tunus'ta yediden fazla partinin Adalet ve Kalkınma mottosunu kullandığı** olgusudur. Bir diğer olgu ise 'adalet ve kalkınma' sloganını kullanmadan, **Üçüncü Dünya** Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ideolojik ve sınıfsal misyonu hareket eden partilerdir. Tunus'ta Ennahda adı verilen parti, siyasal İslam'ın bayraktarlığını yaparken bir yandan emperyalizmin yeniden sömürgeleştirme girişiminin maşası oluyor. İran devrimini örnek alarak tıpkı Cezayir'deki gibi siyasal İslam devrimi girişiminde bulunan hareket ezilmiştir.

Peki, Tunus'ta kitlelerin haklı taleplerinin yarattığı rüzgarı arkasına almayı başaran Ennahda bugün ne yapıyor? İlk işleri gösterileri yasaklamak oldu. 1938 yılında Fransız sömürgecilerinin müdahale ettiği bir gösterinin anmasına bile tahammülleri yok! Eh, elbette patronlarına laf gelmesini istemiyorlar. Bu arada, emperyalist merkezlerin kendilerine dağıttığı kredileri kullanarak kitleleri yeni düzene karşı sakinleştirmeye çalışıyorlar. Nasıl olsa fatura daha sonra yine emekçilere kesilecek! Öte yandan, "Paris X-Nanterre Üniversitesi profesörü ve aynı zamanda *Tunus Baharı* isimli kitabın yazarı Abdelwahab Meddeb, İslami hareket Ennahda'ya 'bir kısım paranın Türkiye'den geldiğini' söylemişti." (Evrensel)

Mısır'da gerçekleşen devrimin içeriğine baktığımız zaman ise kitlelerin ateşini söndürmeye yetecek bir piyonu emperyalizmin henüz devreye sokmadığını görüyoruz. Ordunun konumu dolayısıyla

emperyalizmin hakemi rolünü oynadığı bir maç söz konusu işçi sınıfı açısından. Askeri yönetimin limanlarına indirilen Batı menşeli gaz bombaları, durumu kontrol altında tutmak isteyen emperyalistlere dair yeterince ipucu veriyordu. Mübarek devrildikten sonra ordunun da aradan çekilmesini isteyen kitlelerin başlattığı 'İkinci Devrim' hareketi böylece bastırıldı. 'Birinci Devrim' sırasında sendikacı işçiler Tahrir Meydanı'nı doldurup, işyerlerinde patronlarını kovalıyorken 'İkinci Devrim'e nüve olan talepleri ortadan kaldırmak gerektiğini fark etti egemen güçler.

Müslüman Kardeşler bu aşağılık role soyunmak için **Özgürlük ve Adalet Partisi** adı verilen bir örgüte katılarak durumu kendi lehlerine çevirmeye çalıştı. (Ayrıca bir **Adalet ve Kalkınma Partisi**'nin de Mısır'da kurulduğunu belirtmek gerekir.) Kurulan yolsuzluk mahkemelerinde düzenin kendisi değil, düzenin imgesi olarak kullanılan Hüsnü Mübarek ve yakınları yargılanıyor. Parlamento seçimleri sonrası iktidara gelen **Özgürlük ve Adalet Partisi'nin ilk işlerinden biri hemen kadın haklarına karşı tasarılar hazırlamak oldu.** Bunlardan biri, 'eşi öldükten 6 saat sonra seks yapabilme hakkı', Mısır parlamentosuna sunulmayı beklerken, emperyalistlerin yolladığı krediler de yoldaydı tabii...

Lambaya püf de!..

Fa'sta ise durum biraz değişik. Kral düzenin yönetememe krizini ayaklanmalar başladığında bir reform paketi uygulamaya sokarak düzeltmeye çalıştı. Bu 'demokratik' paket kitleleri şimdilik durduracak gibi. Hükümetteki en büyük parti olan **Adalet ve Kalkınma Partisi**, ideolojik olarak muhafazakâr demokrat özellikler gösteriyor.

İşin ilginç tarafı, bu parti 1998'de adını değiştirerek 'Adalet ve Kalkınma' sloganını benimsedi. Türkiye'nin AKP'siyle bu benzerliğini bir tesadüfe yormak mümkün olsa bile ideolojik ve sınıfsal duruşu açısından aralarında

tamamıyla bir benzerlik olduğunu söylemek mümkün. Zira kendilerinin amblemlerine bakınca 'tesadüf' epey zorlama bir tanım kalıyor.

Libya'ya bir tanesi yetmemiş, iki tane AKP kurmuşlar!..

Libya'da olan şey ise biraz değişik, kitlesel ayaklanmanın örgütsel tabanı aşiretlerden oluşuyordu. Bugün bu aşiretler arasındaki savaş kızışmış durumda. Aşiretlere dağılan silahları bile toplamaya mecali olmayan bir hükümetin seçtiği bir ülkeden bahsediyoruz. Yabancı istihbarat örgütlerinin cirit attığı bir ayaklanma süreci yaşıyordu hatırlarsanız, Bingazi yakınlarında altı İngiliz SAS komandosunun yakalanması akıllardan gitmiyor. NATO uçaklarının bombalayıp yolunu açtığı Libya'da aşiretler savaşı kolayca kazandı. Onların başa getirdiği ulusal geçiş konseyi üyelerinin her birinin eski birer Kaddafi dönemi hükümeti bakanı veya görevlisi olması ise ayrı konu. Konseyin devrimin lideri olarak tanıttığı Mustafa Abdül Celil'in eski bir Kaddafi yargıcı ve bakanı olması durumu ortaya koyuyor. Ona yapılan suikast girişimleri aşiretler arası çatışmanın daha uzunca süre devam edeceğini ortaya koyuyor.

Peki, emperyalizm Libya özelinde bir neoliberal kitle partisi inşa edebilecek mi? Bunun için girişimler var. Evet bildiniz, karşımızda gene bir değil, iki tane **Adalet ve Kalkınma Partisi** var. Birincisi kısaca '**Adalet ve Kalkınma Partisi**' diğeri ise '**Özgürlük için Ulusal Buluşma, Adalet ve Kalkınma**' adını almış durumda. Üstelik her ikisi de piyasa ekonomisiyle yönetilen ve şeriat hukukuna bağlı bir ülke isterken, birbirlerine düşmanca davranıyorlar, **ganimetten pay kapma yarışı** yapıyorlar.

AKP'nin Libya'da isyancılara gönderdiği 400 milyon dolarlık paranın nereye harcandığı ise bir muamma. Muhafız askerlerin 'travma sonrası stres bozukluğu' tanısıyla savaş sonrası tedaviye gönderildikleri Türkiye'de çıkardıkları rezaletler listesi de epey kalabalık: Adam dövme, adam yaralama, rehlin tutma, uyuşturucu kullanma, silahla müze basıp sağa sola ateş açma gibi... Tabii bunlar sadece kayda geçenler...

Suriye'nin çakalları da 'Adalet ve Kalkınma'yı tercih etti!

Suriye'de süreç tamamlanmış değil. Esad'ın uyguladığı neoliberal politikalar sonucunda yoksullaşan ve diktatörlükten 'illallah' diyen halk sokağa döküldükten hemen sonra, bildik emperyalist oyunlar da İslamcı örgütlenmeler aracılığıyla işletilmeye başladı. Esad diktatörlüğü ile emperyalist müdahale girişimleri arasında kalan demokratik muhalefet geri çekilirken, Esad çoğu parti, sendika, kitle örgütü ve Kürt hareketlerini kendi yanında toplamayı başardı. Suriye'de emperyalist müdahaleyi arzulayan Esad karşıtı kesimler esas olarak İslamcılar. El Cezire ve Batı medyası ise, Suriye'deki gelişmeler etrafında bir yalan çemberi oluşturmuş vaziyette. Elbette bu fazla gizlenemiyor.

Katar-ABD sermayeli El Cezire'nin Beyrut bürosundan beş çalışan, Suriye'deki gerçeklerin El Cezire'de gösterilenlerden çok farklı olduğunu açıklayarak görevlerinden istifa etti. CNN International da Suriye haberlerinde sahtekârlık yaparken yakalandı. CNN'in bültenine canlı yayını bağlanan muhabirin montajsız görüntülerinde muhabir, canlı yayını öncesi 'silah sesi siparişi' veriyordu. Yayına girdiği anda da sanki çatışma varmış gibi silahlar ateşleniyordu.

Kara propaganda, dezenformasyon ve nice türdeki haber bu şekilde üretiliyordu.

Yine Adalet ve Kalkınma!

Peki, kim bu Batı'nın melek göstermeye çalıştığı muhalifler, kitle tabanları ne? **Adalet ve Kalkınma Hareketi** denilen örgütlenmenin merkezi İngiltere. Dünyanın pek yanında bulunan büroları var. Wikileaks belgelerinde

ortaya çıktığına göre Suriyeli muhaliflerin kullandığı Barada televizyon kanalı ABD tarafından fonlanıyor. **Suriye Reform Partisi** ise Fransa merkezli. Liderleri Ferit Kadiri ABD'de çalışırken ABD donanmasının ihalelerini yapan bir firmada görev alıyordu. ABD'nin İsrail lobisi olan AIPAC'ın

bir üyesiyken Lübnan ve Gazze'de savaş adı altında sürdürülen katliamların destekçisi olmuş vaktinde. İsrail parlamentosunda konuşma yapabilecek tıynetle biri. Ülkesinin Golan tepelerini işgal eden Siyonist emperyalizmden destek isteyecek kadar köpekleşmiş bir herif. Esad ile karşılaştırıldığında, Kadiri emperyalizm için biçilmiş kaftan; Suriye düşünce Lübnan'da Hizbullah tasfiye olacak, sonra İran kuşatması tamamlanacak plana göre.

Suriye Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin lideri ise Abdülhalim Haddam. Eski bir Esad rejimi bürokrati. 2005'te Fransa'ya gidince nasıl oluyorsa 'hidayete erip' senelerdir uşaklığını yaptığı diktatörlüğe bir anda sırtını dönüyor. Müslüman Kardeşler'in hikâyesi de aynı, liderleri Londra'da...

Bütün bu isimlerin ve onların paravan örgütlerinin toplandığı bir çatı var elbet: Suriye Ulusal Konseyi. Türkiye ve ABD tarafından parasal ve siyasi desteği arkasına alan bu yapı, tıpkı Irak işgali öncesi toplanan Iraklı işbirlikçilere benzemesi ne kadar ilginç değil mi? Bu konsey, toplantılarını ABD'nin biricik müttefiki Türkiye'de yapıyor, İstanbul'da büro açıyor. Daha Van depremi sonrası kendi halkına çadır veremeyen hükümet Suriye sınırında devasa konteynir kentler kurarak, türlü vaatlerle ülkelerini terk eden halkı ve onların arasına sızan İslamcı militanları besliyor.

Bu konsey, aynı zamanda eski askerlerden oluşan Özgür Suriye Ordusunu silahlı gücü olarak tanımlıyor. O ordu ki Suriye'de karakol basıp Türkiye sınırını geçerken vurulan adamlarını kullanarak bir NATO kuvveti olan Türkiye ordusunun Suriye'yi işgal etmesi için gerekli provokasyonu yaratmaktan hiç çekinmiyor.

Biz arkasındaki sokaktan başka sığınacak kapısı olmayan Felluceli direnişçileri izleyerek büyüdük. Mermisi biteceği zaman son duasını kumlara üfleyp ruhunu ezanlara bırakanlardı bu diyarı şanlandıran. Aslanlar güneşe durup dövüşüyordu o zamanlar camiler kentinde. Şimdi ise Suriye'de çakallar ay karanlığına karışıyor. Başını sermaye medyasının yalanlarından kaldırıp diğer kaynaklara bakmayı akıl edenler bu terör ordusunun köyleri ve kasabaları basıp insanları katlettiğini ve Esad'ın ordusundan da beter davrandıklarını görüyor. Esad'ın sayısı 200 ila 300 bin arasında değişen ordusuna karşı sadece 4 bin kişiler. Başkomutanları olarak gösterilen Riad el Esad'ın Antakya'da 10 tane bordür bereli komando tarafından sıkıca korunduğu gelen bilgiler arasında... Parasını ABD'nin ve işbirlikçilerinin ödediği devrim mi olur Allah aşkına!

Ayrıyeten, şu son zamanlarda ortaya atılan Birleşmiş Milletler'in Annan planını duyunca acı bir gülümseyi kapladı yüzümü. Çünkü bir Boşnak olarak Birleşmiş Milletlerin hangi şartlarda müdahalede bulunduğunu ve kimin işlerini kolaylaştırdığını Bosna savaşından biliyordum. Bunu bilenlerin arasında, BM'nin Hollanda görev gücü tarafından Sırp faşistlerine teslim edilen Srebrenitsalı insanlar da var...

Sokağa dökülen milyonlar, ABD'ye çalışan eşekler mi?..

Bugün Teoman Alili ve Banu Avar'ın başını çektiği bir grup gazeteci bütün bu Arap Devrimi sürecinin birer komplo olduğu konusunda ısrarcı. Elleri ayaklanmayı başlatan birkaç kitle örgütünün ABD tarafından fonlandığı ortaya koyan belgeler var, amenna. Velakin soruyu yanlış yerden okudukları çok belli. Siz ne kadar para verip ve adam eğiterseniz eğitimci milyonlarca insanı kurşunların, tankların ve gaz bombalarının ortasında ölüme gönderme kudretine sahip olamazsınız. Ne yazık ki, kimi sol partiler de benzer bir mantık yürütüyor ve devasa kitle hareketlerini basitçe 'emperyalizmin bir oyunu'na indirgeyiveriyor.

Ayaklanan kitlelerin diktatörlere karşı yükselttiği haklı talepleri görmezden gelmek mümkün değil. Kitlelerin taleplerini ve isyanını en baştan 'komplo' olarak mahkûm etmek ve

umursamamak hiçbir çözüm getirmeyeceği gibi, mevcut diktatörlükleri kendimizin ve kitlelerin gözünde meşrulaştırmaktan başka bir işe yaramaz.

Bir ikinci hata ise, Arap ülkelerindeki isyan dalgası içinde bütün muhalif kesimleri, emperyalizmin etkisini dikkate almadan desteklemektir. Bu tutumun doğrudan

bizi emperyalizmin işbirlikçiliğine götüreceğini anlamak için dahi olmak gerekmiyor. Kitlelerin

haklı taleplerini sermaye düzeninin yeniden ve daha korkunç bir biçimde kurulmasını isteyen

emperyalizm yanlısı örgütlere meze etmemek için, en başta bu kesimleri teşhir etmek gerekiyor. Bölgemizde yaşayan emekçilerin ve yoksul halkların gerçek kurtuluşu için, emperyalizmin yenilgisinin şart olduğunu aklımızdan çıkarmalıyız.

Devrim düşüncesi kitlelerin bilincinde ancak bıçak kemiğe dayandığında ortaya çıkar. Bu

düşünce, toplumda artan çelişkilerin yanı sıra egemenlerin yönetemez hale gelmesiyle güçlenir. Patlama esnasında yoksul halkın talepleri farklı kanallardan, farklı cümlelerle ortaya dökülür. O halde, bunları birleştirecek ve işçileri, emekçileri, yoksulları, yani halkın çoğunluğunu iktidara taşıyacak bütünsel bir program ve örgütlülük yaratmak hayati bir öneme sahiptir.

Bölgemizin gerçekliği de gösteriyor ki, söz konusu program ve örgütlülük tek bir ülkenin sınırlarını aşmalı, dünya emekçileri Enternasyonal'i yaratmalıdır. Böylelikle, bölgemizin mazlum halkları, Genişletilmiş ya da Büyük Ortadoğu Projesi'ni (BOP) çöpe atma ve Kızıl Ortadoğu Projesi'ni (KOP) yaşama geçirme şansını yakalayacaktır. Halklarımızın tek kurtuluş umudu emperyalizmden kopmaktır!

SERHAT ÖZCAN

Elin lâfıyla gerçeğe girmek...

Başlık, bir ülkeyi yönetenlerin sloganıysa, şaşırılmayı öğrenmeli insan... Yine, yeni bir 1 Mayıs öncesi İçişleri Bakanlığı ve valilik açıklamaları, 'orantılı güç' kullanımına davetiye çıkarır nitelikteydi, nitekim Ankara'da beklenen oldu...

Yıllardır emekçi 'bayramı'nı kabusa çevirmeye kalkanlar bunu başaramadılar. Ve yıllarca o meydanlarda toplanan kalabalıkların, bir gün meydanlardaki dayanışmayı hayata geçirebilecekleri kabusuyla yaşadılar. İktidarlar tarafından onaylanan sendikal hakların, yine iktidar sahipleri eliyle hayata geçirilmeyişi de bu sebeplerdir...

Böyle bir atmosferde, yine yıllardır çevremde meslektaşlarımın hep tartıştığı bir konu var: **"Devletin tiyatrosu olur mu?"** Ve onca yıl bu tartışma bana ilköğretim çocuklarının münazara konusu bulamayınca, "Oyun mu çocuk içindir, çocuk mu oyun için?" gibi, ilk akla gelen boşluğu anlık dolgularla yamamak için uydurulmuş çözümler gibi geldi. Sonra fikrimi soranlara da hep şunu söyledim: **"Evet konu önemli ama en az bir yüz elli sene sonra tartışılmalı."** Çünkü ülkenin dört bir yanına dağılmış bölge tiyatrolarındaki genç ve dinamik kadrolar -çünkü 'babalar'ın hiç birini kolay tayin edemezsiniz bölgelere- il il, kasaba kasaba, köy köy dolaşıp tiyatro taşıyor tüm ülkeye yıllardır, özveriyle...

Aslında bu konu da küçük bir düzenlemeyle, yani 'babalar'ı rotasyona tabi tutmakla halledilebilecek bir durum...

Öte yandan, devlet-tiyatro konusu için, "Neden yüz elli sene sonra tartışılın?" dendiğinde de, yanıt çok basitti: Madem sanatçınız, önce, **"Devletin diyanet işleri olur mu, onu tartışalım hele,"** diyebilirim...

Günlerdir İBB Şehir Tiyatroları'nın durumu tartışılıyor. Sanki hiç beklenmedik bir sonuçmuş gibi. 12 Eylül sonrasında bir çok *Darülbeka-i*, yani Şehir Tiyatroları sanatçısı devrimci birçok arkadaşınız, 1402 adli yasayla işten atılıp, çoluğuyla

çocuğuyla açlığa mahkum edildiğinde sizler ne yaptınız? Hayatı arkadaşlarını idareye ve hükümetlere gammazlamakla geçmiş ve her devrin adamı olduğu için çoğunlukla idari görevlere getirilmiş yağdanlıklara tavrınız neydi? Orhan Alkaya'nın entellektüel birikiminden yararlanmayı düşündünüz mü? Yoksa kantin dedikodularında gömdünüz mü? Ayşenil Şamloğlu'nun nasıl yürekli bir yönetmen olduğunu çözebilecek donanımda kaç kişisiniz?

Hâlâ yetmedi mi?

Elbette o kurumda çok sağlam dostlarım, mücadele eden arkadaşlarım var. Bugün gelinen noktaya nasıl çanak tutulduğunu anlatmak istedim sadece. **İçinizdeki 'yetmez ama evet'çiler, eski tiyatro salonları yıkılıp yerine yenileri yapılıyor diye göbek atıyorlardı!..** Bize de, "Abicim siz de at gözlüğüyle bakıyorsunuz, güzel şeyler de yapıyor adamlar, bak her yer duble yol, salonlar sıkır sıkır," diyorlardı.

Yahu kardeşim o duble yolları yapmayacak iktidarı otomotiv devleri ne yapar bilmiyor musunuz? Ayrıca hiç bir yetkilinin ağzından 'tiyatro salonu' diye bir şey duyan var mı? 'Çok amaçlı kültür merkezi'. Hiçbirinde sadece tiyatro düşünülmemiş, o kadar. Said'i Nursi gösterimleri, 'çok amaç' içinde kuşkusuz!..

Yahu kardeşim size daha nasıl anlatacak bunlar sanat düşmanlıklarını? Akustik düzeni olmayan lüks konferans salonlarını tiyatro salonu diye kakalayanların hesabının farkında olmadan oyuncu olunur mu? Bizim işimiz karaktere ulaşabilmek için alt metin çözümlmeyi gerektirir üstelik!..

Tayyip bey buyurdular: "Devlet eliyle tiyatro olmaz, hepsini özelleştireceğiz. Hem parayı belediyeden devletten alacaksın, hem lâf söyleyeceksin yok öyle şey. İsteyen özel tiyatro kurar, bizde istediğimiz tiyatroya destek veririz." (Öncelikle Kenan Işık'a acilen bir tiyatro kurmasını öneriyorum.)

Muhafazakâr tiyatro. Muhafazakâr sanat. Balerinlere bol pantolon üzerine uzun etek giydirin! Akşam da gizli oturak aleminde dinsizin donuna ve sütyenine dolar sıkıştırın!

Artık şaka yapmaya da korkuyorum... Balerinleri dediğim şekilde giydirmeye kalkarlarsa suçlusu benim...

Şimdi de devlet eliyle neler olabiliyor ona bakalım...

Dünyada yasaklanmış bir sürü kanserojen gıda maddesi Sağlık Bakanlığı onayıyla milletvekillerinin şirketleri tarafından sofralara taşınabiliyor. Yandaş olup biat ettiğinde her kapı açılıyor. Antibiyotikle şişirilmiş ve hormon takviye edilmiş zavallı civcivler hiç yerlerinden kalkmadan

çok kısa bir zamanda azman tavuklar şeklinde sofralarımıza gelebiliyor. Yerinden kalmıyor çünkü kemikleri gelişmiyor ve lop et haline geliyor. Kaldırdığınızda da bütün kemikleri kırılıyor. Kentsel dönüşüm adı altında zorbaca yok pahasına ele geçirilen mahalleler yine milletvekillerine yok pahasına peşkeş çekilebiliyor. (Bakınız: Suat Kılıç) Tuzla tersanelerinde, Adana, Erzurum, Zonguldak ve daha bir sürü ilde iş cinayetleri kaza süsü verilerek suretiyle devam ediyor. Bu konuda Avrupa birinciliğimiz ve dünya üçüncülüğümüz de.

Kapıların tokmakları!..

Küçük yaşta kızlar parayla satılıp evlendirilebiliyor. 14 yaşındaki kız çocuğu, bazı yerel bürokratları tahrik ederek kendisiyle cinsel ilişki kurmalarını sağlıyor; çocuk ağır tahrik ettiği için amcalarını, amcaları serbest bırakılıyor! Adli tıp onlarca şerefsizin tecavüzüne uğrayan, vücudunda bölgesel yırtıklar oluşan bu çocuğumuzun 'travma yaşamadığına' karar veriyor. Bütün bunları devlet eliyle yapabilirsiniz!..

Ne mutlu ki bizlere, heykelden, tiyatrodan anlayan bir başbakanı var ülkenin!..

Kenan Evren de ressamdı zaten!.. Muhafazakâr 'sanat anlayışı'nın heykelleri tükürdüğünü görmüştük; hatta heykellerin, resimlerin üzerini de örtmüşlerdi örtülerle, 'cinsellik çağrıştırdığı' için. Adli tıp buna da bir rapor yazabilir mi? **"Eğer sanatsal objeler bir insana cinsellik çağrıştırıyorsa, o insanların kapı tokmaklarıyla da başı derttedir,"** diyerekten hani...

(Dün Erkal Umut dostumuzun yazdığı ve yönettiği Tuzla cinayetlerini ve teşaron aymazlıklarını anlatan, patron yüzüzlüklerini anlatan bir oyun izledim sandalyeme çivilenip, insanlığımdan utanarak. Utanmayanların yerine üstelik. **Gölge Oyuncuları'nı** yürekten kutluyorum.)

Onları seyrederken Tayyip Efendi'nin sözleri geldi aklıma: "Devlet eliyle tiyatro olmaz..."

MANTAR TARLASI

Komünizm ve ateizm; demokrasi kelimesinin başına "halk" takısını ekleyerek, demokrasiyi totaliterliğin payandası haline getirdi...

Ertuğrul Özkök... Katlanılmaz derecede cahil!..

Ben CHP'nin önümüzdeki dönemde kendi solundaki kesimlerle daha yoğun ilişkilere gireceğini tahmin ediyorum. (CHP ne kadar "sol"? O da ayrı bir tartışma konusu tabii.) "Kim bunlar" derseni: İşte bugün 1 Mayıs'ı kutlayan kesimler... Zülfü Livaneli, Aylin

Aslım gibi şarkıcıların Grup Yorum konserine katılmalarını, tam da bu sebeple önemsemiştim. Altın alta CHP ile Dev-Sol yaklaşması diye de görebiliriz bunu...

Emre Aköz... Aylin Aslım'dan

CHP-DevSol yaklaşması

çıkabilen mümtaz

şahsiyet! Bu zihne bir şey olmaması için koruma altına alınmalıdır!..

1 Mayıs adeta 'yasak' kavramıyla anıldı. Çok puslu, çok karanlık, çok aldatıcı yıllar yaşadık maalesef. Bu yılki 1 Mayıs'tan dönüp geriye bakıyorum da... 2008'de 'Emek ve Dayanışma Günü', 2009'da da resmi tatil ilan edilen ve 2010'da yeniden Taksim'de kutlamalar yapılan

bu güne kolay gelmedik.

Nagehan Alçı... Hani duyan da, Taksim'e çıkmak için bizimle birlikte dövüşmüş sanacak! Allah akıl fikir versin!

1 Mayıs 1977 katliamında, sol gruplar arasındaki çatışmacı ve şiddetsever eğilimin, yaşananların asıl sebebinin oluşturduğu görülebiliyor. Olayın önceden devlet tarafından planladığına ilişkin yeterince güçlü bir veriye sahip değiliz.

Oral Çalışlar... Ki o ikna olmadıysa, kuşkunuz olmasın, devletimiz temizdir!

Maalesef, 12 Eylül öncesinde yaşanan anarşide,

devrimle düzen değiştirmeye çalışanların önemli bir rolü vardı. *Dünkü Taraf* gazetesinde, bir zamanlar *Aydınlık* Mao grubunda yer alan Halil Berktaş'ın yazısını okuyunca, "İşte" dedim "Gerçeği telâffuz etmeye cesaret eden ve maziyle yüzleşen bir sokak". Daha önce, Hasan Cemal "Kimse Kızmasın Kendimi Yazdım" kitabında, 12 Mart 1971'e giden günlerde, devrimci gençliğin

silahlı propagandasını teşvik eden arkadaşlarından söz etmişti. Aynı itirafı Murat Belge'den de okuyabiliriz...

Nazlı Ilıcak... Allah kimseye namli darbesever Nazlı Ilıcak tarafından övülmeyi nasip etmesin... Hadi ablacım, sen de yoluna!

Her birimiz artistiz, her yer tiyatro!

Siyaset meydanı aslında bir tiyatro sahnesidir. Bir kavuk devrilir, yerini bir yenisi alır. Bir derin devlet kostümü değişir. Soyunma odasının ışıklı aynasında bir kral soyтарыya, bir rahibe fahişeye dönüşür. Yeneler yenilenlerin lekesiz ak libaslarında sillerler kılıçlarının kanlarını; bunu seyredenler açarlar serin bayırlara bağlarını. Tarihsel boyutta baktığımız zaman, yenen hegemonların yenilenleri bire kadar kırdığını, hızlandıkça ihtiyatı elden bırakıp ellerini frenden çektiklerini ve nihayet tekerlenip yok olduklarını görürüz.

Konya yolundan Gölbaşı'na doğru hızlanan bisikletçi bir tırı sollayıp, şoförüyle göz göze geldiği kamyonayanaşırken solundan geçen arabaların yavaşladığını görünce coşkuya pedal basarak bir ok gibi uçmaya başlarsa da ansızın fren teli koptuğunda ya da bir tümseğe çakılıp tekerlendiğinde, arkadan Moğol atlıları gibi gelen trafiğin altında bir anda parça pinçik olmaktan kurtulamaz. Fren teli kopan AKP'yi bekleyen akıbet de budur. Önemli olan arkadan neyin geleceğidir. İşçilerin, sosyalistlerin ve yüzünü ışığa dönen insanların birleşik cephesi mi, yoksa Tevhid Bayrağı altında toplanmış her türlü hizbullahın federal şeriat devletleri topluluğu mu? Birincisi mi bir Kurucu Meclis toplayarak yeni anayasayı yapacak; yoksa ikincisi mi AKP'nin yapacağı anayasayı yırtıp Allahın kitabıyla aleme nizam verecek. "To be, or not to be, that is the question," demiş Shakespeare!

Başbakan, Gençlik Kolları Büyük Kongresi'nde tiyatrocuları azarlıyor: "Siz kimsiniz?" (İçinden tam geçeni şöyle yazmak gerekir: "Kimsiniz lan siz?") "Bu ülkede tiyatro sizin tekelinizde mi? Sanat konusunda söz söyleme ehliyetine sahip olan sadece sizler misiniz? Geçti o günler!" Evet, geçti o günler, ağaçların dalında şarkı söyler şeriatçı bülbüller.

Başbakan ciddi görünüyor. Mealen şöyle diyor gibi: "Belediye mecbur mu lan size para vermeye? Maaşınızı oradan alıyorsunuz, artistler! Ne kadar ekme o kadar köfte. Çekilin de biraz bizim çocuklar oynasın."

Tiyatroları özelleştirecek. Yani paran kadar oyun koyacaksın, seyirci ödeyebilirse seyredecek. **Padişah Hazretleri kendi beğenisine uygun tiyatroyu abat ederken, işine gelmeyen tiyatroyu berbat edecek!** Öyle ıvır zıvır, alafranga, açık saçık, dinsiz komünist, alengirli şeyler yok artık. Harbi, milli, dindar ve kindar, ailenizi yanınıza alıp yüzünüz kızarmadan seyredebileceğiniz oyunlar, dinimizin ve efendimizin güzelliklerini anlatan, 28 Şubat vesilesi olan *Kudüs Gecesi*'ndeki gibi piyesler olacak.

Yeni bir **Muhafazakâr Kültür Karşı-devrimi** başlıyor. Sanat muhafazakârlaşacak. İşe tiyatrodan başladılar; aslında, klasik müzik yayını yapan TRT 3'ün verici sayısını azaltarak, hatta daha da önce Mehmet Aksoy'un heykelini 'ucube' diye yaftalayıp yıktırarak başlamışlardı. Dedik ya, bu hegemonik durumlarda an gelir fren tutmaz; ipin ucunu kaçırın bindiği alamenti kıyamete kadar gazlar.

Gençliğimizde sahne sanatına ve güzelliğine (şimdi de) hayran olduğumuz Zeliha Berksoy, Habertürk tv'de, İstanbul Şehir Tiyatrosu'nun 'ekol

olarak halka yakın olduğunu; aslında sürecin iki yıl önce bütçe konusunda başladığını; sanatın bütün dünyada yüzlerce yıl süren bir mücadele sonucu bağımsızlığını kazandığını, bu noktadan geri dönülemeyeceğini; tiyatrodaki 'erk'in sanatçıda olması gerektiğini; repertuar seçiminin önemini; sanatta muhafazakârlığın olamayacağını çünkü gerçek sanatın yapısı gereği ilerici olduğunu, muhafaza edileni eleştirdiğini ve insan zihnini farklı ufuklara açtığını güzel güzel anlatıyor; "Beethoven 9. Senfoni'sini Schiller'in bir şiiri üzerine bestelerken Napoleon Bonaparte..." diye devam ediyor... (La ne diyür bu kadın!)

1994 yılının Temmuz ayında İstanbul Belediye Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'a bir gazeteci sorar: "Ya kızınız balerin olsaydı?" Başkan cevap verir: "Kızlarımın hamdolsun o tür idealleri,

düşünceleri söz konusu değildir."

Bale: Belden aşağı bi şey!

Muzip sunucu (o zaman medyanın yüzde 92'si gericilerin elinde değil tabii), "Peki," der, "ben bir balerin olsaydım, elimi sıkar mıydınız?" Geleceğin başbakanının bu kritik soruya verdiği cevap bu günlerin habercisi: "Yok, benim size ilk tavsiyem bu mesleği bırakın olurdu. Çünkü bir balerin neler yaptığı, neler ortaya koyduğu ve nereye hitap ettiği ortada... Dolayısıyla çok açık ve net söylüyorum, bu noktada duyarlılığını belden aşağı indirmeyeceği her şeye varım. Ama indirecek olanın karşısındayım. ... Şu anda devraldığım belediyede hamdolsun böyle bir birim yok. Belediyede bale birimi olsaydı, kalkıp finansman ayırmam."

Tek kızıl bayrak, tek pankart!..

Kimsenin bayram coşkusu sulandırmak gibi bir niyetim yok. Tanıdığım gençlerin 1 Mayıs kitiyle birlikte olmaktan nasıl gururlandıklarını görüyorum. Gazeteler ve televizyonlar, kitenin ihtişamını, çok renkliliği ve çok sesliliği, kimsenin burnunun kanamayışını; "Taksim'de 1 Mayıs coşkusu"nun adeta semaya yükselerek, halaylarla, sloganlarla bayram günü gibi kutlandığını söyleyip durdu. Coşkuya ve şenliğe kim itiraz edebilir ki? Ancak biraz daha dikkatli baktığımızda, ortaya çıkan resim çok farklı görünüyor.

Burada uzun uzun 1 Mayıs'ın bir 'bayram şenliği' değil, işçilerin ve komünistlerin bir mücadele günü; taleplerin öne sürüldüğü, burjuvaziye ve devlete karşı güç gösterisi yapılan özel bir gün olduğunu anlatmaya gerek yok.

Bu 1 Mayıs'ta hükümet Taksim'i verdi, kitleyi böldü. Resmi bayram ilan edilen 1 Mayıs'ı, bütün diğer 'demokrasi gösteri ve açılımları'nda yaptığı gibi kendi hanesine yazmaya çalıştı. Artık onun kendi burjuvazisi ve işveren örgütleri, kendi proletaryası ve sendikaları var. İlk kez 1 Mayıs'ta Ceceli Konseri'nden önce bir Bakan kürsüye çıkıp konuştu mesela. Bir dahakine işveren örgütleri, hükümet üyeleri, başbakan falan da katılabilir. Kendi kitlelerini çoğaltarak bizim kitlelerimizi azaltmak istedikleri gayet açık.

Sayıların önemi yok aslında. Medyanın neyi nasıl gösterdiğidir önemli olan. Mesela Diyarbakır'da hükümetin katilimci kitlelere tren dahil çeşitli ulaşım araçları tahsis ettiği Kutlu Doğum Haftası mitingine yüz binlerce insan katıldı, ancak buna ilişkin haber ve resimleri ana-akım medyada göremedik. Aslında tv'ler gidip oradan gün boyu yayın yapmış olsalardı, Türkiye bir anda gerçek boyutlarıyla ve çok farklı görüncekti. Şimdilik böyle şeyler olmuyor, ancak bu gidişle bir iki sene sonra, *Kutlu Doğum* münasebetiyle yapılan dev Hizbullah ve Mustazaf-Der mitinglerini de tıpkı 1 Mayıs mitingi gibi naklen, hatta belki de Taksim Meydanı'ndan izleyeceğimizden kimsenin şüphesi olmasın.

Naklen yayınlanan 1 Mayıs gösterisinde kameralar ilginç olana yöneldi: Halaylar, trampetler, şarkılar, spor kulüpleri, Çarşı grubu, Pipa Bakka

gelinliği giymiş bir genç adam, Kanlı Pazar'ın özeleştirisini yapmak için gıyabi cenaze namazı kılan anti-kapitalist gençlerin 'İnşallah sosyalizm gelecek' pankartı vb...

Özellikle Müslüman anti-kapitalist ekip medyanın derin ilgisine mazhar oldu; tv'lerde bunlara fikrîyatlarını açıklamaları için büyük fırsatlar verildi. Çok kolay savunulabilen görüşlerini (biriktirmek, komşusu açken tok yatmak günahdır; Efendimiz eşitlik ve adalet buyurmuşlardır gibi...) herkes öğrendi. 'Çeşitli renklerden' sosyalistler onlara olan sempatisini ifade ettiler. Bazıları da, haklı olarak, "Sosyalizm inşallah, maşallahla gelmez," dedi. Böylece AKP'nin kendi burjuvazisi, kendi proletaryası ve sendikaları (hatta kendi polisleri, belki de subayları) yanında bir de kendi 'muhalif gençlik örgütü' olduğu anlaşılmış oldu.

Şu son 1 Mayıs'ı, öncekilerden keskin hatlarla ayrılan bir milat olarak kabul etmek yanlış olmaz. Bundan sonraki 1 Mayıs'lar, giderek bir karnaval havasına bürünecek; konserler, konfetiler, dikkati çekmeye çalışan tuhaf gösteri grupları ve bireyler arasında devrimci sendikaların ve kızıl bayrak taşıyan grupların talepleri ve sloganlarıyla görünmez olduğu; hatta belki de ip üstünde yürüyen ve ağızından alev püskürten cambazlara, yirmi topu havada döndüren jonglörlerle bakacağımız, bakanların icraatlarını anlattıkları, pop müzik konserleriyle gençlerin coşturulduğu seyirlik hadiseler olacak.

Devlet, afeşin üzerinden atlayan valileriyle, demir döven politikacılarıyla Newroz'u Nevruz'a dönüştürmeyi başaramamış, biraz güllünç olmuştu. Fakat yüzde 92'si AKP'nin elinde olan medya sayesinde 1 Mayıs'ları karnavala dönüştürmeyi başaracak gibi görünüyor.

Bundan sonraki 1 Mayıs'ta sosyalist parti ve grupların slogan ve sayı rekabetini bırakmaları ve birleşik cephe halinde yürümeleri gerekir. "Ben sosyalistim" diyen herkes; işçi, öğrenci, mühendis, avukat, öğretmen, her ne olursa olsun kızıl bayrağın altında ve tek bir büyük pankartın arkasında topluca, safları sıkılaştırarak yürümelidir. Pankartın üzerinde şöyle yazmalıdır: "Amerikan emperyalizmine, AKP'ye ve gericiğe hayır!"

OKAN ÇAKAL

Yüzümüze para çarpan 'ufaklık'...

Bizim nesil, Sakıp Sabancı'nın simitçilikten patronluğa yükselişinin hikayesini dinleyerek büyüdü. Bozuk Türkçesi ile, 'çocuksu cahilliği' ile, gülen yüzü ile 'bizden biri' olduğuna inandık yıllarca. "Eğer bizden biri sınıf atlamayı başardıysa, biz de başarabiliriz," diye düşündük. Başaramayınca da suçu kendimizde aradık. Ya Sakıp Sabancı kadar yetenekli değildik ya da yeterince emek harcamıyorduk.

Sabancı'ya özenmekle kalmadık, sevdik de onu. Zaten halkın anasını ağlatanlar ne zaman halktanmış gibi davranırsa gönlümüz onlara meylediverir. Bir tür aşağılık kompleksidir belki. Asla onların yüksekliğine erişemeyeceğimizi içten içe bildiğimizden, onların bizim seviyemize inermiş gibi yapması kendimizi daha az aşağıda hissettiriyor olmalı. Ya da bize benzeyen burjuvalarla daha kolay özdeşim kuruyoruzdur. Malum, daha iyi bir hayat için mücadele etmekten daha iyi hayat sürenlerle özdeşim kurmak, onların 'başarı'sını kendi başarımız saymak daha çekici gelir bize. Sebebi ne olursa olsun, Sabancı'nın diğerlerine göre ayrı bir yeri vardı gözümüzde.

Sabancı'nın ölümünden sonra Türkiye kapitalizmi halkla ilişkiler konusunda büyük darbe yedi. Sakıp Ağa gitmiş, meydan Aydın Doğan gibi asik suratlılara, Ümit Boyner gibi sıkıcı konuşmalar yapma uzmanlarına, Ömer Cihad Vardan gibi 'mücahitlikten müteahhitliğe geçtiğini' belli etmemek için gözlerden uzak durmaya çalışanlara kalmıştı. Bize benzemiyordu bunlar. Ne giyim kuşamları, ne yaşam tarzları, ne de konuşmaları... Farklıydılar. Bu, burjuvazi için kötüydü. Onların bizden farklı olduklarını anlamamız, hatta hiçbir zaman bizden birinin onların yanına yükselemeyeceğini fark etmemiz en büyük korkuları değil miydi burjuvaların?

Burjuvazinin halkla ilişkiler konusundaki bu zaafı Ali Ağaoğlu'nun kendi firmasının reklam filmlerinde rol almasına kadar sürdü. Ali Sabancı, televizyonda izlediğim bir röportajında Ağaoğlu'nun söz konusu filmlerde rol almasını ticari bir zorunluluk olarak değerlendirdiyordu. Ağaoğlu'nun içinde bulunduğu sektörün tamamen güven üzerine kurulu olduğundan bahsediyor, "Siz Ali Ağaoğlu'na karşılığında bir sözden başka hiçbir şey almadan para veriyorsunuz. Onun sözünde duracağına inanmazsanız paranızı ona emanet etmezsiniz," diyordu.

Ağaoğlu'nun kendi firmasının reklam filmlerinde oynaması umulının ötesinde bir etki yarattı. Ticari pazarlama stratejisi olarak başarısı ya da başarısızlığı bir yana, burjuvazinin 'halkın içinden çıkıp gelmesine rağmen hâlâ halktan birisi olarak kalmayı başarmış patron' ihtiyacına da deva oldu bu reklamlar. Medya, mal bulmuş mağribi gibi akın etti Ağaoğlu'nun üzerine. Tüm gazete

sütunlarını Ağaoğlu'nun inşaat işçiliğinden patronluğa yükseliş hikayeleri doldurdu. Şiveli konuşmasını bol bol duyduk ekranlarda. Nasıl Sakıp Sabancı'nın bizden birisi olduğuna inandıysak zamanında, Ağaoğlu'nun da bize benzediğine inanmak istedik. Bizim aramızdan çıkmıştı çünkü, bizim gibi konuşuyordu. Biz de onun yaptıklarını yapabiliydik. Yapamasa da ona hayran olur, 'bizden biri'nin başarıları ile kıvanç duyardık.

Gariplik!..

Yine de ortada bir gariplik vardı. Ağaoğlu, Aydın Doğan ve Ümit Boyner gibi burjuvalardan farklı bir imaj çiziyordu elbette. Fakat Vehbi Koç ve Sakıp Sabancı gibi kendisinden önceki medyatik patronlarla da çelişiyordu çizdiği imaj. Türkiye'deki burjuvazi, geleneksel olarak servetini gözden uzak tutmaya meyillidir. Onların servetleriyle ilgili haberler, eğer onlar bir yere bağış yapmadıysa ya da istihdam sağlayacak yeni bir yatırımda bulunmadılarsa medyaya düşmez pek. Ali Ağaoğlu ise bırakın lüks yaşam tarzını gözlerden uzak tutmayı, tam aksine neredeyse sadece lüks yaşam tarzı ile geliyor gündeme.

Mesela bir röportajda arabaya harcadığı paranın servetinin binde biri bile olmadığını çekinmeden söylüyordu. (Otomobillerinin toplam değeri 11 milyon dolar civarındaymış. 11 milyon çarpy bin, eşittir... Vay canına! Çok para! Boşuna uğraşmışız üniversiteyle falan, inşaat işçiliğinden buralara gelinebiliyorsa eğer inşaat işçi girmek varmış zamanında.) Yine röportajlarında metresleri -o 'sevgili' diyor- ile ilişkilerinden çekinmeden bahsediyor, onlara aldığı on binlerce dolarlık hediyeleri saklamıyordu.

Sanırım burjuvazi için doğru tavır Ağaoğlu'nunki. Zenginliğini hak ederek kazandıysan, neden saklayasın ki?

Asıl saklarsan huylanır mı!..

Ağaoğlu'nun yaşam tarzı, bizim ona hayranlığımızı da körüklüyor. Arabaları, hovardalık yapmayı severiz biz toplum olarak. O da bizim yaptıklarımızı yapıyor, bize benziyor işte. Sadece o bunları kaliteli bir düzeyde yaparken, bizim araba sevgimiz TOFAŞ marka otomobilin camına film çekmekten ileri gitmiyor.

Ağaoğlu'nu seviyoruz dedim ya, ona olan hayranlığımız o kadar büyülmüş ki onun "99 depreminden önce deniz kumundan ve kalitesiz demirden binalar yaptım," demesi, ardından da, "Eğer İstanbul'da deprem olursa 9 milyon kişi ölür," diye eklemesi bile ona bakışımızı değiştirmeye yetmedi. Adam açık açık "9 milyonuzu ölüme terk ettim," dedi, ve biz anlayışla karşıladık. "O zaman herkes öyle yapıyormuş canım. Abartmamak lazım!" dedik. (Çünkü bu topraklarda bir yanlış herkes yapıyorsa, o yanlış yapmak yanlış değildir.) "Üstelik o zamanın yasalarına da uymuş adam. Yasalar izin veriyormuş o zaman," diye düşündük. (Bunu biliyorum bak, bu topraklarda yasalar masum insanların öldürülmesine hep izin vermiştir zaten.) Ne diyelim, Allah her kuluna böyle sevmeyi nasip eylesin.

Hem, adama da fazla yüklenmemek lazım. Sonuçta adam, tüm ahlaki yapısı daha fazla kâr elde etme güdüsünün üzerine kurulmuş bir sınıfın parçası. Onun dahil olduğu sınıf, dünya pazarlarında daha fazla pay sahibi olabilmek için 70 milyona yakın insanın ölümüne yol açan dünya savaşlarını çıkarmamış mıydı? Onun da kaymağını yediği sistem doğayı mahvederek insanlığı küresel bir felaketin eşiğine getirmede mi? Ağaoğlu da üç kuruş daha fazla kazanmak için birkaç milyon insanın hayatını tehlikeye attıysa ne olmuş yani? Üstelik Ağaoğlu'nun dediğine göre deniz kumu yeterince işlenirse o kadar da tehlike arz etmiyormuş! Fakat o dönemde makineler inşaat sektörüne bugünkü kadar dahil olmadıkça, inşaat kumu işlemek de işçilerle

düşüyormuş. Fakat işçilere laf anlatmak ne mümkün! Sen ne kadar anlatsan da başlarından ayrılınca gene bildiklerini okuyorlarmış. İşin kolayına kaçıyorlarmış. Bir suçlu arıyorsanız, tembel inşaat işçilerine bakın kısacası. (Zaten tembel olmasalardı inşaat işçisi olarak kalmazlar, Ağaoğlu gibi müteahhit olurlardı değil mi?)

Ağaoğlu'nun popülerleşmesi ile birlikte onunla ilgili eleştiriler de gündeme geldi tabii. Mesela Ağaoğlu'nun AKP ile ilişkileri rahatsız etmiş kimilerini. AKP'nin müteahhiti diyorlar hakkında. İyi de, ne bekleniyordu ki? Daha yakın zaman önce Erdoğan TUSİAD için, "Konu para kazanmak olunca çok iyi anlaşıyoruz," dememiş miydi? Hangi burjuva, ülkeyi sermaye için ucuz iş gücü cennetine çevirmiş AKP iktidarına gerçekten düşman olacak kadar aptal olabilir ki? Burjuvazi için konu para kazanmaksa gerisi teferruattır. (Daha dün kimilerininin AKP'yi devirsın diye ardında hizaya geçtiği Aydın Doğan geçenlerde bir açılısta methiyeler düzüyordu Erdoğan'a!..)

Kapitalizm çelişkilerle dolu bir sistem. Bu çelişkilerin en net izlenebildiği platform da ne gariptir ki yine burjuva medyası. Çocuklarını ısıtacak odun alamadığı için intihar eden kadının hikayesini de, Ali Ağaoğlu'ndan on bin dolarlık hediye alan 'sevgili'nin haberini de aynı haber kanalından öğrenebiliyoruz mesela.

Ya da kısa bir internet araması, bize Ağaoğlu'nun otomobillerinin toplam değeri ile (11 milyon dolar) 2012 Nisan ayında iş kazalarında hayatını kaybeden işçi sayısını (75) aynı anda verebiliyor.

Tabii bunlar, tek başlarına anlamsız istatistiklerden öte değil. Emekçi kitleler, Ağaoğlu gibiler sevgililerine binlerce dolarlık hediyeler alabilisin diye yoksul bir kadının intihar ettiğinin farkında değiller. Ya da ölen işçilerin yakınları, gerekli güvenlik önlemlerinin alınmasında kullanılması gereken paralarla birilerinin kendisine otomobil koleksiyonları düzdüğünü göremiyorlar. Bu olaylar, kitlelerin algı dünyasında birbirleri ile ilişkisiz vakalar. Burjuva medya da bu farkında olmama durumuna güvenerek ölenle öldürenin haberini arka arkaya verebilme cüretini gösterebiliyor. Ali Ağaoğlu, aynı olgudan cesaret alarak canlı yayında cebindeki bir tomar parayı seyircinin suratına çarpma ucalığında bulunabiliyor.

Bu durum böyle devam etmeyecektir. Emekçi kitleler bir gün Koçlar, Sabancılar, Ağaoğulları yaşasın diye öldüklerini anlayacaklar, kendilerinin olanı almak için harekete geçeceklerdir. Fakat o güne kadar devir Ali Ağaoğlu gibilerin devri. Bırakalım o güne kadar sefa sürsünler. Ne diyor şiirinde Tevfik Fikret:

"Efendiler pek açsınız, bu çehrenizde bellidir / Yiyin, yemezseniz bugün, yarın kalır mı kim bilir"

SÜT KAFASI!

Epeydir hepimiz sorgulayıp duruyorduk ya, “**Bunlar ne içiyor da, kafa açıyorlar bu şekil?**” diye; taşlar şimdi yerine oturuyor yavaş yavaş. Abilerde **laktoz zehirlenmesi** varmış ciddi boyutlarda. Hem de bünyeleri bi şekilde bağışıklık sahibi olduğundan akli melekeleri dışında hiçbir taraflarına zede vermeyen, hiçbir sistemlerini etkilemeyen neredeyse ehil, daha doğrusu ehlileştirilmiş bir laktoz zehirlenmesi. Senin, benim ya da ilkokul bebeklerinin etkilendiği şekilde hiçbir sindirim, dolaşım şikayetine yol açmayan, sadece **akım yerine bokum demeyi tercih ettiren** bir esrikliğe neden olan a.b.d.’li bilim adamları tarafından laboratuvarlarda geliştirilip yurdumuz sathına zerk edilmiş bir zehirlenme.

Alimin malumu olduğu üzere 1950’den itibaren **Marshall Yardımı** adı ile memleketimize dış borcun yanı sıra kimi gıda zorunlulukları da ithal edilmeye başlandı. En belirgin iki kalem ise süt tozu ve amerikan unu idi. Şimdi bütün bu süt kadehleri ile poz veren zevatın ilköğretim senelerine denk gelen vakitlerde; sabi sübyana, bir yandan zirai üretimi kendi ihtiyacını karşılayan yedi düvelden biri olduğumuz iftiharla öğretilirken, elma-armut kuruları, ceviz-badem içleri ile donatılan okul sıralarında **yerli malı haftaları** kutlandırırlarken, bir yandan da amerikan yardımı yutturuluyordu. Alüminyum tasarlarda su ile iktileştirilmiş süt tozunun yanında, teşbihi belki hatalı olacak ama çizgi filmlerde it taifesinin baş gıdası şeklinde resmedilen kemik formunda amerikan unundan mamul tatsız tuzlu çörekler yedirilip içiriliyordu türlü çeşit **aşap cetvel** vasıtası ile.

Ve ne denli takdire şayan bir stok olarak memleketimize bahşedilmiş ki bu yardım; söz konusu uygulamaya neredeyse 70’li yılların ortalarına kadar devam etmiştir. Tabii ki bu devamlılıkta Devlet İstatistik Enstitüsü’nün gelişmişlik düzeyi saptamalarının payı olduğunu unutmamak gerekir. Çünkü, bu amerikan tozlu sütü ve çöreği dayatması yıllar içerisinde parlak saten siyah önlüklü, kolalı yakalı en temiz terendiz hallerle neşe içerisinde tahsilini yerine getiren ‘elit’ kent çocuklarına değil de amerikan bezinin siyahından üstünkörü biçilmiş önlükleri ve lastik ayakkabılarıyla kilometrelerce patikayı kar-çamur aşıp ellerinde birer odunla okula gelmeye mecbur edilmiş köy çocuklarına yönlendirilmiştir.

Tahsil hayatı tek katlı tek tip kır ortası okullarda başlayan birkaç kuşağın hafızasında net bir görsel anıdır bu **Marshall Yardımı** kutularının üzerinde yer alan; fonunda amerikan yıldızlarının bulunduğu bir kokartın üzerindeki bilekten kesik, toka yapmış iki el. O zamanlar yardımın dostluk adına yapıldığı zannını uyandıran bu simgenin, şimdi **amerikaya elini verenin sadece kolunu değil küliyen bütün gövdesini kaptıracacağı** uyarısını ifade ettiği şimdi şimdi anlaşılıyor.

Ayıptır söylemesi, zehirlenme haberleri gelir gelmez **RED** camiasında, “Acaba şimdi bir sivri zekalı çıkar da ekranlarda süt lüptedir mi?” bahsine girdik, ‘devlet büyükleri’ bizi utandırmadı. Bu ne ya?!

Bu süt tozu zamanlarının, şimdilerin elektronik posta forvardı başlıklarından genetik olarak oynatarak **istenen algıda organizma yetiştirme** hadisesinin başlangıcını oluşturduğu ortaya çıkıyor şüphe götürmeksizin.

Hangi makamı ne gibi hak ederlikle işgal ettiğini bir türlü çözemediğimiz zevatın ortak altyapılarının bu **tozlu süt kardeşliği** olduğundan rahatlıkla emin olunabilir artık. Yardımın başladığı yıllarda önce **dozaj ayarlanamamış ve çocuk felci vakalarında bir patlama yaşanmıştı** ama oran ve ölçek oturduktan sonra işlevin tam anlamıyla bir **mankurtlaştırma** amacı güttüğü gerçeklik olarak gözümüze giriyor.

Sütten soğuttular!

O zamanın iktidar sahipleri şimdi öte dünyadan el kemiklerini ovuşturarak ve hamlet malzemesi kafataslarının elverdiği ölçüde kıs kıs olamasa da güler, emellerinin gerçekleştiğini, çorak bir vatandan ‘**küçük amerika**’ hayaline başarı ile evrildiğimizi keyifle izliyorlardır.

Gayet tabii nihai aşama gerçekleşmemiştir, ismen ve kısmen birkaç küçük ayrıntı kalmıştır daha halledilmesi gereken. Onlar da biraz yerli biraz montofon süt üretimi ve yine biraz yerli tavuk biraz angus et tüketimi ile kotalıdır.

Süt ise bizim bilemediğimiz nasıl bir kimyasal reaksiyon ve başkalaştırma gücüne sahipse yaratılmak istenen evrimde en gerekli malzeme olarak yerini korumaya devam edecektir herhalde.

Bilmemkaç türlü gazla bebekler hayat yolculuklarında daha altıncı aylarını doldurmadan, tamamına yakını **ecnebi menşeli envai çeşit hazır mamayla**

tanıştırılıp beslenmeleri o doğrultuda ilerlemekte; anne sütüne, takviyeli hayvan sütleri eşlik etmekte ve çocuk gelişimi bu zorlama laktatif seyrinde ilerlemektedir. Şimdi el kadar çocuklara yaşıtılan beyaz zulümün bir amacı elbette vardır.

Bu beyaz dayatmanın, bir sürü beyaz gömleklili ve beyaz önlüklü kartvizit sahibi tarafından gerekçeleri üretilmektedir medya yoluyla. Kimi, haberlerde bilmem nere üniversitesinin çocuk hastalıkları anabilimdalı başkanı sıfatıyla sütün faydalarını saymakla bitirememekte, ne sütü olduğuna değinmeden. Kimi, sağlanacak süt tüketimi ile **süt hayvancılığının nasıl zıplayacağını** tarif etmekte. E peki gözünüz yiyorsa o süngerli mikrofonlarınızı süt toplayıcılar tarafından güğüm güğüm sağılan, üç-beş koyun, iki-üç süt inekten sağdığını satarak geçinmeye çalışan köylüye uzatsanıza bakalım işin aslına dair ne söyleyecekler. Biraz yenebilecek tada sahip peyniri onbeş liradan aşağı satmayan, **kıvam artırıcı bir ton katkıyla ürettikleri yoğurdu** birbuçuk liradan bir kuruş eksikine vermeyen mandracılar nasıl katakulliler çeviriyorlar bir de onlardan dinlese.

Ya da ip gibi sünüp insanı tosttan soğutan şu market raflarını dolduran taze kaşarların, tuzda bekletilmiş kireç hissi uyanıran beyaz peynirlerin, tadının neye benzediği bir türlü kestirilemeyen yoğurtların, plastik kutuda satılma zorunluğu olan ayanların nasıl üretildiğine dair biraz bilgi verseler **holding sütçüleri**.

Öyle yan yana dizilip elde süt, poz vermekle olmaz bu işler denecek olsa, her seferinde her türlü sosyal tespiti ters köşeye yatıran sevgideğer halkımız burdan sonra öyle haller sergileyebilir ki küçük dil, şöyle

dursun dil, diş ağız nahiyesinde ne varsa bir iç çekişte yutulabilir.

Mesela elde tencere ilkokullara dayanabilir kimi veliler, “Madem süt fazla verin de muhallebiydi sütlaçtı, günlere ikram çıkartalım,” talebiyle. Mesela arkadaşlarından üç-otuz paraya topladıkları sütü gene üç-beş kuruşa pazarlayabilir tıfıl girişimci adayları süt tedarikçilerine. Nasıl olsa geri dönüşümlü kutularda, **uht** tekniğiyle paketleniyor ya sütler, bize bi’şey olmaz düşüncesi kaygısızca kılıf edilebilir. Sözü kısası hiç beklenmeyen bir aktiviteye dönüşebilir bu süt yolu yurdum göğünde.

Şaka gelmesin; **bu devlet zoruyla süt tüketimi gerçekten kullanılacak doneler içeriyor**. Çok değil en fazla on-onbeş yıl önce de gene böyle bir **süte yönelim kampanyası** vardı hatırlanacağı gibi. “Süt için süt içirin!” sözleri ve basitçe terennüm edilebilecek bir melodiyle hazırlanan bir cingil eşliğinde kampanya başlatılmış, yeni yeni serpilmeye başlamış özel televizyonlarımız da bilabedel hemen akabinde kampanyanın mimarı markaları göstererek kampanyayı her reklam kuşağında oynatıyorlardı. Kapitale sahip hiçbir insan evladının sevmeyeceği eşeğin önüne yem atmayacağı gerçeği gözönünde bulundurulursa, devletin gak dediğinde etten guk dediğinde süttten işkillenmemek mümkün değil.

Kaldı ki işte her şey ayan beyan ortaya çıktı. **Boyunbağlı bir sıra Menemen Testisi yanyana dizilip sağlığınıza süt şerefesi yapıyorsa amaçlananın ne olduğunu kestirmek çok zor değil**.

Bir de bu süt kampanyaları sadece bizde değil amerikalıların kendi memleketlerinde de bir şekilde sergiledikleri bir tezgah galiba. Yine çok zaman geçmediği için üzerinden kolaylıkla hatırlanabilir, top modellerin, ödüllü aktrislerin süt bırıklı fotoğraflarının billboardları süslediği kampanyalarla yeni dünya vatandaşlarının da süt tüketmeye özendirildiği haberleri ulusal medyamızın bayağı ilgisini çekmişti.

Ne yapılmalı da bu takviyeli olduğu aşkar beyaz sıvıdan uzak durulmalı denirse, maalesef pek seçeneğimiz de bırakılmadı kademeli olarak. Bir yandan potansiyel ebeveyn olduklarına dair fıkralar türetilerek, bir yandan açıkta sattıkları sütlerin mikrop barınağı olduğu yaygarası yapılarak kapağı kadar hizmet veren sütçüler yok denecek kadar azaltıldı. Bir yandan süt ya da süt ürünü satılacaksa zorunluk olarak uygulanması şart koşulan bi dünya norm buyruk haline getirildi. Vatandaşa da süt ya da süt ürünü tüketmek adına bir markanın daimi müşterisi olmak dışında seçenek kalmadı.

Dolayısıyla **hayvan sütü içilecekse gönül rahatlığı ile tüketilecek tek beyazlayan sıvı kaldı elimizde, Aslan Sütü**. De onu da şimdi amerikalılar üretiyor. Bilmem mısır bazlı şekerdi, ithal sumaydı insanın iştahını kesecek bin türlü acabaya çıkıyor yollar.

Hakikatten şu **imbik işi** zor bir şey midir?

"Şîrê keran hatiye!..">*

Ben bakkal çocuğuyum. Halihazırda memlekette bakkallık yaparız. İnanın, teklif veren süt firmalarının hemen hepsinden, devletin aldığından çok daha ucuza süt alırım!

Bu devletin hayırlı işler yaptığını propaganda ettiği her anda şüpheye kapılmalı, demiştik, değil mi?

Hatta bırakın şüpheyi, oturup kara kara düşünmeli. Çünkü en büyük kötülükler hep, 'hayır' vaadinin ardından geldi, geliyor. "İyi şeyler olacak" cümlesi, devlet erkânının ağzında, tam bir 'çift düştü' jimnastığıdır. Buna benzer laflar söyleyenin badem bıyığının altındaki hınzır gülümsemeyi ise, ancak diyalekteğe aşına gözler fark eder.

'Okul Sütü Projesi'nden bahsedeceğim.

Zehirlenme vakalarından önce gözünüze ilişti mi bilmem ama, bu proje -benim takip edebildiğim kadarıyla- en az dört aydır konuşuluyor. Dört ay öncesinden itibaren devletin ilgili makamları aracılığıyla, "İyi şeyler olacak" lafları altında bir süreç işletiliyor. Medya organlarına poz veren pudralı sırtkan suratlar çocukların bedensel ve zihinsel gelişimine süt içme alışkanlığının ne kadar etki edeceğini anlatıyorlar. Ama satır aralarından başka cümleler okunuyor.

Gelin süreci birlikte gözleyelim...

Bundan aylar önce, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı, Ulusal Süt Konseyi'yle işbirliği içinde geliştiriyorlar projeyi. Proje kapsamında **ilköğretimlerin ilk altı senesinde okuyan 7 milyon 200 bin öğrenciye, her gün 200 mililitrelik kutu süt** dağıtılacağından bahsediliyor. Daha projenin ilk resmî ilanında ise, projenin amacı anlatılırken, şu ifadeler yer veriliyor: "İlköğretim okulu öğrencilerine, dengeli beslenme suretiyle gelişme oranlarının artırılması ve mevsimsel **süt arzı fazlalığının değerlendirilerek** üretimde istikrarın sağlanması için, uzun ömürlü kutu süt dağıtılmasıdır." (29 Mart 2012 tarih, 28248 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Okul Sütü Programı Uygulama Tebliği'nden)

Bu devleti tanıyoruz. O yüzden bu 'sıralı cümle'nin hangi sırasını ciddiye almamız gerektiğini de anlayabiliriz.

Çocuklara süt dağıtılmasını içeren projenin esas amacı, çocukların bedensel ve zihinsel gelişimi değil. Piyasada süt birikti. Birikmesi yetmedi, yeni sağma dönemi başladı. Stoklardaki sütün tüketilmesi, paraya dönüştürülmesi gerekiyor. Bu bir taraftan da süt üretimi yapan firmalar için bir 'yandaşlık teşviki'... Zira ihaleyi alabilmek için 'yandaş' olmak gerektiği, yaşadığımız çağda, koşullarda, kimse için sır değil.

Velhasıl, proje kapsamında açılan ihaleye, dört şirketler birliği (konsorsiyum) giriyor. Dört bölge için ayrı ayrı teklifler veriliyor. Teklifler de ilgi çekici.

Ben bakkal çocuğuyum. Halihazırda

da memlekette bakkallık yaparız. İhaleye giren birçok süt firmasını da bu nedenle bilirim. Bu firmaların hangi miktardaki sütü piyasaya hangi fiyattan sürdüklerini de bilirim. Bakkal gözleriyle ihalede verilen ve devletin kabul ettiği tekliflere baktığımda, gördüğüm şey, devletin 'sermayeyi kediye yüklediği' oluyor. Zira verilen tekliflerin ortalaması, 200 ml kutu süt için, 53 kuruş.

İnanın, ben teklif veren süt firmalarının hemen hepsinden, devletin aldığından çok daha ucuza süt alırım! Hatta günlük değil 7 milyon, haftalık bir kamyon bile süt indirsem, üstüne çeyrek kamyon da promosyon alırım!

Bu kazıkta bi' posluk var! Devletin bilinçli olarak yediği bu kazık, projenin

şirketleri zengin etmekten, stoklarını eritmelerini sağlatmaktan başka bir amacı olmadığını yeterince açık biçimde ortaya koyuyor.

Gerçi ne bekliyorduk ki?

Böyle olur kapitalizmin 'sosyal devlet'i... Sosyal politikaları, sosyaliteyle ilgili düşün insanları organize etmez; ihalelere katılan firmalar yönetir. En büyük sosyal sorumluluk projeleri, esasta, büyük şirketlerin imaj çalışmalarının parçasıdır. Zira kapitalizm, Marx'ın eskimeyen deyişle, "Gölgesini kesemediği ağacı satar". 'Artı-değer' yaratmayan sosyal sorumluluğun da kapitalizmde yeri yoktur!

Binlerce çocuğumuzun zehirlendiği 'Okul Sütü Projesi'ne asıl bu gözle

bakınak gerekir. Ve buradan şu sonucu da çıkarmak gerekir: **"Bu devlet, süt olsa içmeyeceksin!"** Bu devletin vaat ettiği hiçbir çözüme kanmayacak, hiçbir vaade inanmayacaksınız.

Meselenin bir başka yanı var.

Sütün zehirlenme vakalarının görüldüğü ilk şehir Diyarbakır oldu. Hemen ardından Batman'dan da benzer haberler gelmeye başladı. Ve Kürt halkının, yıllardır kendilerine yaşatılan zulmün yarattığı refleksine tanıklık ettik buralarda: "Kürt çocukları zehirlenmeye çalışılıyor." Projenin memleketin her yanında çocukları zehirlediği yaygın bir haber hâline gelene kadar, bu halet-i ruhiye sardı kentin dört yanını.

Psikolojik bölünmeden, bu sayfalarda daha evvel de söz ettik. İşte bu bölünmenin bir sonucu da bu reflekstir.

Diyarbakır'ın bir okulunda öğretmenlik yapan bir arkadaş, gelen velilerin, **"Türkler bizi zehirlenmeye çalışıyor!"** dedikinden bahsediyordu. Daha önce, doğum kontrol çalışmaları için dönen söylenti gibi tıpkı. O zamanlarda da, **"Ülkede Kürt sayısı artmasın diye kısırlaştıracağız bizi,"** diyordu insanlar.

Bu refleksle baş etmeli. Baş etmek içinse, **bu ülkenin Kürtlerinin ve Türklerinin aynı devletin aynı sütüyle zehirlendiğini, özellikle de Türklerle anlatmalı.** Eğer bir süre daha söylemezsek, giderek daha fazla bünyenin zehre bağımlılık, hatta bağımlılık kazandığını görmek zorunda kalacağız.

Son olarak, Diyarbakır'da bahse konu süte de hemen bulundu isim. Süt kamyonunun geldiğini gören ilkokul çocukları şu sözlerle karşıyorlar geleni: **"Şîrê keran hatiye!"**

* Eşek sütü geliyor!

Psikolojik zehirlenme...

Bu devlet, yüzüstüdür. Hele halkın kitlesel karşı koyuşuna hasret kalan günlerde, daha da yüzüstüdür. Yüzünüze tükürürler de, elhamdülillah demenizi beklerler sizden.

Şimdi düşünün: Herhangi bir sebepten ülke genelinde 2 bin aşkın çocuk hastaneye kaldırılıyor. 2 bin çocuğun aileleri hastane ve okul binalarının çevresine konuşlanıyor. Herkes merak ve kaygı içinde olayın gidişatını takip ediyor. Ama bazı medya organları, önce bir süre olayı görmeyip, hükümetten açıklamalar gelmeye başlayınca, "Telaşa mahal yok" ile başlayan, "Bazı şer odaklarının provokasyonu!" diye devam eden, en sonunda da suçlu çocuklara atan haberlerle çıkıyorlar karşımıza. **Önümüzdeki günlerde süt vakasında Ergenekon, Devrimci Karargâh ya da KCK parmağı çıkarsa, şaşmayın sakın!**

Hükümet cephesi ne diyor, ne yapıyor? Açık: Şimdi 'sıvama' aşamalarında.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, açıklamasında çocukların 'süte hassas' olabileceğini söylüyor. Sonra devam ediyor: "Bu projeyi birilerinin provoke etmesine izin vermeyeceğiz." Çünkü mesele **sütlarin bozukluğu değil, hepsi, hepsi bizim suçumuz!**

Sağlık Bakanı Recep Akdağ da benzer bir açıklama yapıyor. Ona göre de çocukların rahatsızlanması zehirlenmeden değil! Alt tarafı bir 'hazımsızlık' var ortada. Çocuklar sütü hazmedemiyor-muş!

Sağlık kurumlarının tetkikleri ve buradaki vakalar sonrasındaki bizim gözlemlerimiz, tanıklıklarımız açıkça gösteriyor ki, ortada bir zehirlenme var. Ama bakanın söylediği velev ki doğru. O halde şuna yanıt verin:

Bu ülkenin çocukları neden süte hazımsız oldu? Nasıl oldu da bazı çocuklar ömürleri boyunca bünyeleri alırsak kadar süt içemedi? Bunun günahı, zehirlenmelerin günahından daha mı hafif görünüyor size?

1 Mayıs solun podyumu mu?

1 Mayıs'ın tarihsel ve siyasal önemine dair bir sürü şey yazıldı, çizildi zaten. Ben başka bir şeyden bahsetmek istiyorum.

1 Mayıs, bütün o tarihsel ve siyasal birikimin ışığında mı kutlanıyor gerçekten? Eğer öyleyse, o birikime sırt çevirmek elzem hale gelir!

Solun parçalanmış hâlinde bahsedip kabak tadı vermek istemem; ama 1 Mayıslar, bu parçalanmış görüntünün ve daha fazlasının sergilendiği günlere dönüşüyorlar. Salt bir örgütler ve bayraklar karnavalı yok ortada. Aynı zamanda, birbirini itip kalkan, sırasını çalmaya çalışan, pankartının, bayrağının hacmiyle birbirini ezmeye çalışan, yani bildiğiniz çocukça kavgaya tutuşan örgütlerle doluyor 1 Mayıs alanı. Bu seneki 1 Mayıs yürüyüşü ve mitinglerinden de buna örnekler çıkarmak mümkün. Ama örnekler üzerinden tartışmak, meseleyi örgütler düzeyinde bir soruna, yani 'münferit vaka'ya indirger ki, yapmak istediğim bu değil.

Problem, tek tek örgütlerde değil; örgüt algısında...

Kabul etmeliyiz ki, örgütler ve örgütler-arası ilişkiler bir 'iktidar alanı'na dönüşüyor. Devrimcilerin önemli kısmı, örgütlü hayatta tanışmalarının ertesinde, memleket meselerinden çok, örgüt-İçi veya örgütler-arası meseleleri tartışmaya başlıyorlar. Bu da, devrimin, halkın ve ülkenin sorunlarının mücadelenin arkaik unsuru haline gelmesine, esas unsurun ise örgütün salahiyeti ve kuvveti olmasına neden oluyor. Hatta birakalım örgütü, bazı yaklaşımlar neticesinde, esas mesele örgüte dahil bireyin kuvveti oluveriyor.

Bu, Marksizmin bulaştırıldığı 'iktidar' ve 'bürokrasi'yle ilgili bir problemdir ki, bu problemin başlangıcı ne bugünde, ne de bu ülkededir. Bu problem ki, adına 'sosyalist' denen devletlerin yarattığı bürokratik cehennem de müsebbibidir.

Devrimci hareketin memleketle ve halka nasıl ilişkileneceğine dair her cepheden bir sürü laf edilir, bir sürü de ahkâm kesilir. Benim naçizane söyleyeceklerimden biri de budur: Devrimci hareketin memleketle ilişkileneşinin çıkar yolu, iktidarı ve bürokrasiyi besleyen örgüt algısından kurtulması, klasik öncülük ve devrim teorilerini gözden geçirmesidir.

Yoksa, 1 Mayıs'ta aynı sloganı sırayla atma komikliğine, sıra kapma kavgalarına, 'ismim okunmadı' mızımlığıyla kürsü işgal etmeye varan çocuksu örgütçülüğe, **bazen muhafazakâr milliyetçilerin bayrak aşkının üzerine çıkan bayrak ve pankart fetişizmine** panzehir üretmenin yolu yoktur!

Eğer varsa başka yol, lütfen tartışalım. Ama 'münferit vaka' diyeceksek bugüne kadar olan binlerce şeye, konuşmayalım daha iyi!

(Osman Oğuz)

Yankiler bunları elleyerek mi adam etti?

Vakti zamanında paşaları alkışlayıp maşaları haline gelen şizofrenik tipler, bugün 30 yıl evvelinde olduğu gibi, "Darbeyi de devamına da hayır!" diyenlere, "Sensin o darbeci!" diyebiliyor ki, ana-akım medya denilen çadır tiyatrosu da buna çanak tutup böylelerini pırpırlayınca aklımıza mukayyet olmak her geçen gün daha da güçleşiyor...

Evrimi falan savunup da 'solcu' geçinen Celal Şengör, "**Ben Evren lehine müdahil olmak istiyorum. Bu halk yüzde 92 ile bu anayasayı kabul edip oy vermedi mi? İkiyüzlülüğün alemi yok!**" falan dedi ya... *Radikal*'den Gökçe Aytulu üşenmeyip bir yazı kaleme alarak cevabını vermiş: "Bir paradoks gibi gözükse de mevcut sistemle sizin savunduğunuz fikirler arasında pek fark yok. Siz kardeşsiniz!" (1)

30 yıl evvel de bu ressam yasasına 'Hayır!' oyu verenler devrimciler, sosyalistler, komünistler, ilerici aydınlardı... Hani şu yüzde 92'den geriye kalan yüzde 8'lik kesim: Yoldaşlarını, kardeşlerini yitirmiş olsalar da aklını yitirmemiş, onurunu kormuş kişilerin oluşturduğu 'azınlık'...

Velev ki o zaman, "Akan kan dursun!" diye bir anlık akıl tutulmasıyla 'ressam'ın tablolarına kıymet vermiş olanlar için, bugün yapılanın yanlış olduğunu düşünüp de neresinden olursa olsun yanlıştan dönmeyen akıl bir tutum almak olacağı gerçeği inkâr edilebilir mi? Çünkü hata bir kere yapıldığında adı 'hata'dır, ikinci kez tekrarlanırsa bu salaklığa girer! Ben de şunu diyeyim papyonlu profesöre: Bu kokuşmuş düzene, onun kurumlarına, hocalarına, paşalarına yaranmak, yalakalanmak, ilgi çekmek, enteresan olmak için bin bir çeşit yol var ama hata üstüne hata yapmanın alemi yok! Adam profesör de olsa, adı bir kere salağa çıktı mı, sonra düzeltmesi zor olur!...

E, tabii bir de *Zaman*'ın zamane çocuğu Mümtazer Türköne var, bulmuş boş kaleyi, gol attığını sanıyor! **Bu solcular ne zaman adam olacak?** başlıklı yazısında yine zırzılamada sınır tanımamış ama kendini aşmış... Tebrik etmek lazım!.. Şu memlekette birilerinin adamlığı kendisinden öğrenme eğiliminde olabileceğini düşünmüş. Bu ne özgüven yarabbi!

En 'ibiş' kim?

9 Nisan 2012 tarihli yazısında Melih Pekdemir şöyle yazmıştı:

"...Ama öylesine pişkinler ki, 'Bak gördünüz mü, inanmıyordunuz, dava başladı, sizler de bizim yanımıza geldiniz, hadi özür dileyin' deyip duruyorlar. Vah ki vah. Oyuncakları ellerinden alınmışçasına çılgın ve iftiracılar... Bunlar arasında en ibiş olanı elbette Yıldırım Öğür... Diğerleri de sürekli onun yalanlarından alıntı yapıyor. Bu ülkede her şey olabilirsiniz, rezil birer liberal dahi olabilirsiniz, ancak bir Yıldırım Öğür olamazsınız! O var oldukça sadece Goebbels'e rahmet okursunuz..." (2)

Belki Melih Hoca bile Yıldırım Öğür tespitine dair "Yanılmışım" diyecektir Mümtazer Türköne'nin yazısını okuduktan sonra, kim bilir?.. Ya da şöyle düzeltilebiliriz: **Karşımızdaki grup ibişlikte birbiriyle çılgınca bir yarış içindedir!..**

'Resmi tarih' denilen kalıp cümleler, yalanlara yazılır! Zaten sırf bunun için çabalayıp var güçleriyle çalışmıyorlar mı yırtına yırtına! Ama "Arbeit macht frei!" illa ki!.. (Çalışmak özgürleştirir!)

Solculara adamlığı öğütleyen Türköne, "Ülkücüleri, okudukları okullarda meşru müdafaa sevk edenler de bu sol örgütlerin estirdiği terör olmuştur," (3) demiş ya... O zaman sormak isterim, 12 Eylül'ü meşrulaştırma adına **Çorum ve Maraş katliamlarının, '77 1 Mayıs'ının,**

16 Mart'ın ve 7 TİP üyesi gencin katledildiği Bahçelievler katliamlarının da 'meşru müdafaa' kapsamına girip girmediğini... **Referandum denilen tiyatrodaki 'Evet' demek namus kıstası sayılıyor da bu olayları ne olarak saymamız bekleniyor mesela?..** Belli ki bunların hepsi birer münferit olay olsa gerek!.. Faşist tetikçiler alçakça katlederken adı bazen meşru müdafaa bazen de "Bu vatan için kurşun atan da yiyen de" olabiliyor mesela...

CIA eski istasyon şefi Fuller'in sol isteyen temennisine de gönderme yapıp, "Fuller haklı. Türkiye'ye sol lâzım. Ama nasıl adam olacaklar? Amerika el atarsa belki..." diye de sıvamış... Amerika kendisine ne kadar el attı, orasını bilemeyiz. Atılan ellerle adam olduğunu mu düşünmektedir, bu konuda da elimizde fazla bir veri yok. Lakin Mevlâna'nın söylediği ve hemen herkesin bildiği bir laf var:

"Önce söylenene bakarım laf mı diye, sonra da lafı edene bakarım adam mı diye..."

Daha iyi bir söz bu yazılanları, söylenenleri karşılamaya yetmezdi belki de...

BirGün'ün sitesinde Fırat Bayram da, "Amerikan destekli darbelerle Amerika'nın 'adam ettikleri' mi hesaplaşacaktı?.. (4) diye sormuş... Ben de bunlarla 'adam' olmayı tartışmaktan ar ederek konuyu şöyle neticelendirmek isterim:

Amerika'nın eli yıllardır sizin aranızda ve o el sayesinde 'adam' olduğunuzu düşünebilirsiniz.

(1) Celal Bey'in aşırı acıklı hikâyesi, Gökçe Aytulu, *Radikal*

(2) Tayyip'in kerrakesi, devrimcilerin iradesi, Melih Pekdemir, *BirGün*

(3) Bu solcular adam olacak mı?, Mümtazer Türköne, *Zaman*

(4) Amerika'nın 'adam' ettikleri!, Fırat Bayram, *BirGün*

Kapitalizmin kötü olduğunu söylemek ve sosyal

Yargılanmakta olduğum *Devrimci Karargah* davasıyla ilgili bugüne kadar hiç yazmadım. **RED** editoryasından da yazılmaması konusunda ricacı oldum. Bu tavrımın iki gerekçesi vardı: Birincisi, **RED**'de bana ayrılan sayfaları, 'şöyle haksızlığa uğradım, böyle komplolara uğradım' türünden kişisel ajitasyonlara, edebiyat parçalamalara ayırmak istemedim. Sonuçta ben de, bu süreçte zindanlara tıklan binlerce insandan biriydim ve sosyalist bir dergide çalışıyor/yazıyor olmam beni ayrıcalıklı kılmıyor. İkincisi ise, son süreçte devrimcilik ve devrimciliği yeniden üretme çabalarına yönelik estirilen karalama ve şaibe yaratma furıyasına, 'ben böyle birisi değilim, ben onlardan değilim, bunlar da kim, nereden çıktılar' vb gibi söylemlerle ortak olmak istemedim. *Devrimci Karargah* örgütü üyesi olmadığımı beni gözaltına almak için evime gelen polisler de biliyordu ama yine de alınmam içap ediyordu! Durum bu açıklıkta yüzüme söylendikten sonra, ortalığa çıkıp feryat fğan etmenin anlamı yoktu!..

Yazmama tavrımı devam ettirecektim fakat geçen sayıların birinde yazışları müdürümün konuya dair yaptığı kısa ve net izahatta, benim için 'gerek görürse yazar' demesi nedeniyle yazmak ve lafı çok uzatmadan duruşumu, tavrımı kısaca paylaşmak istedim.

Son yıllarda yapılan hukuksuzluklara, polis fezlekesinden kes-kopyala-yapıştır yöntemiyle hazırlanan, kötü kurgulu iddianamelere dair yeteri kadar yazıldı, çizildi, laf söylendi. Bizim iddianame de bunlardan biri. Bizde de ismi '*Son Tezga*' olan gizli tanıklar var; insanların aileleriyle, sevgilileriyle yaptıkları telefon görüşmeleri 'örgütsel iletişim' denilerek iddianameye konulmuş, hem de konuşma tapeleri değiştirilerek yapılmış. Mesela, '*Nassın combam?!*' sorusu, '*Nasılsın Cemal?*' yapılmış. ('Comba', yerel dilde 'dana' anlamına geliyor!) Hani Nedim Şener'in, Uğur Dündar'a 'Zeus' demesini 'Deyyus' diye tapelemeleri gibi. Tabii 'combam', Cemal olunca otomatik olarak kod isim oluyor!

Mesela, F-tipi hücrelerde yatıyorken, kimseye gözükmeden dışarı çıkıp, önce Ankara'ya, sonra Kadıköy'e gidiyor ve geri F-tipi hücrelere dönüyorsunuz! Paralojik bir durum ama iddianameye göre böyle yapmışım!.. Bilindik şeyleri tekrar tekrar anlatmanın gereği yok. Verdiğim örneklerden de anlaşılacağı üzere, bizim iddianame de sıkça duyduklarımızdan bir tanesi. Dolayısıyla meseleye kişisellikten arınarak bakmakta fayda var...

Foucault, yargıyı tiyatroya benzetiyor. Ne kadar yerinde bir benzetme! Ölmüş kızının cenazesinde kendi kızının resmini taşıyan anneye 'örgüt propagandası yapmaktan' 7 yıl hapis cezası verilen; 2012 yılında liseli gençlere, 1972 yılında şehit düşmüş Mahir Çayan'la ilişkilerinin boyutunun ne olduğunun sorulduğu; semsiyenin, poşunun 'örgütsel

materyal' kabul edildiği bir ortam tiyatrodur. Bütün tiyatro yazınları (iddianameler) arasında en fantastiği hangisidir yarışması yapılsa açık ara birinci olacak olan KCK iddianamesi ise evlere şenlik. Mesela saygıdeğer aydın Ragıp Zarakolu için, "Uluslararası ününü terör örgütünün menfaatine kullandırmıştır," diyor, Ahmet Altan'ı bile isyan ettirip, "Çok cahiller, kültürsüzler, böyle iddianame mi yazılır?" dedirten, Cumhuriyet'in 'bağımsız' savcıları!

Akıllara zarar savcılar!

Öyle bir mantık kurguları var ki akıllara zarar: "Yapılan faaliyet her ne kadar ders vermek gibi insani ve masum bir faaliyet olarak gözükse de, bu eylemin terör örgütünün elaman ve lojistik ihtiyacını karşıladığı; nütekim bir örnek vermek gerekirse, herhangi bir şahsın bayiden bir cep telefonu alması ya da evinde tamiratta kullanmak üzere çivi alması normal ve insani görülse de, PKK-KCK terör örgütünün sık sık yaptığı üzere, cep telefonu ile uzaktan aktif hale getirilen ve çivilerle etkisi artırılmış bir patlayıcı hazırlamak için herhangi bir şahsın telefon ve çivi alırken yakalanmaları halinde, suçun icrasına iştirak ettiğini kabul etmek gerektiğinin her türlü izahtan vareste olduğu, süphelinin terör örgütüne katkısının da aynen bu örnekte olduğu gibi, Ragıp Zarakolu'nun terör örgütünün dağ kadrosuna silahlı militan ve şehir merkezlerindeki hücrelerine eleman yetiştirilmesine katkıda bulunduğu..." (Cümle bozuklukları savcıya ait!)

"İnanılır gibi değil," demeyin, gayet inanılır. "Hukuk eğitimi almış bir insan nasıl böyle bir iddianame yazar?" demeyin, yazmış! İnsan aklını ve anlama kapasitesini zorlayan tespitler bunlar. Evinizdeki tamirat için nalburdan aldığınız çivilerle yakalandığınızda, o çiviler size, 'bomba yapımında kullanılmak üzere alınmış' şeklinde geri dönüyor iddianame olarak! Kürt'e selam vermek ise daha tehlikeli çünkü selam çivi işlevi görüyor ve selam bomba yapımında kullanılabilir! "Bazen kitap bombadan tehlikelidir," diyen bir Başbakan'ın ve, "Sporla, sanatla, bilinle terör yapılıyor," diyen bir İçişleri Bakanı'nın yönettiği ülkeye yakışır iddianameler bunlar! **AKP-Cemaat iktidarını destekleyen yalakalar eserleriyle şimdi övünsünler!..** Ama övünemiyorlar, rezillik paçalardan akıyor. 'Çivi' ve 'cep telefonu' metaforuyla harikalar yaratan savcı durmuyor, duramıyor:

"(...) isimli şahsın Kapitalist Modernite dersini verdiğini, bu dersin Ortaçağ'da Kapitalist sisteme geçiş aşamaları, Kapitalizmin hangi ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıktığı şeklinde konular içerdiğini, bu dersin içeriği itibarıyla PKK/KONGRA-GEL terör örgütünün kapitalizmi karalayarak tabanına sosyalist ideolojiyi benimsetmek ve dayatmak amacıyla verilmiş ders olduğunu..."

Kapitalizmi eleştirmek, sosyalizm iyidir demek bu ülkede oldum olası suç sayıldı.

Eskiden 141. ve 142. maddeler vardı. Bu yasalara göre komünizmi övmek suçtu. Komünizm propagandası yapılamıyordu. Bu yasaları 91'de kaldırdılar ve meşhur Terörle Mücadele Yasası'nı (TMY) yaptılar. Şimdi de TMY'ye göre 'sosyalizm iyidir' demek 'terör örgütü üyeliği' için delil sayılıyor. Değişen bir şey yok. Bu ülkenin askeri, polisi, savcısı müesses nizamı koruma konusunda aynı noktalarda: Sistem eleştirisi yapmak ve sosyalizmi övmek suçtur. Bunu Kürt hareketine ait bir yasal kurumda yapmak ise zinhar suçtur; çividir, telefondur, bombadır!..

Böylesi iddianamelerden çokça var. Yapılan hukuksuzluklara dair yoğun tartışmalar ortada. Öğrenciler, gazeteciler, akademisyenler BDP'li Kürt siyasetçiler zindanlara tıklandılar. Peki ama devletli iki gerici kanat arasında çatışma olmasa ve bir taraf diğer tarafı tasfiye etmek için zindanlara atmamış olsa, sosyalistlerin, Kürtlerin uğradığı haksızlıklar kimin umurunda olurdu? Sosyalistlerin ve Kürtlerin dışında kim bunu dert edinirdi? Hiç kimse!

Vıcık vıcık hümanizm...

Şimdilerde vıcık vıcık, yavşakça bir burjuva hümanizmi sarmış her yanı. 90'lı yıllarda da aynı hukuksuzluklar yapılıyordu. Serkan Eroğlu, Birtan Altunbaş ve Seher Şahin. Üçü de üniversite öğrencisiydi. Serkan, okulunun tuvaletinde; Birtan Ankara Emniyeti'nde işkencede; Seher ise İstanbul Emniyeti'nin üçüncü katından atılarak katledildiler. Katillerine ne oldu? Hiçbir şey! Şimdinin yalaka demokratları o günlerde bu öğrencilere sahip çıkmıyorlardı. (Yanlış anlaşılmasın, sahip çıkmalarını beklemiyorum. Bugün ne kadar sahtekarca sahip çıkma numarası çektiklerini göstermek için böyle söylüyorum.)

Peki 12 yaşında, Kalaşnikof'la taranarak katledilen 12 yaşındaki Kürt çocuğu Uğur Kaymaz'ı katledenlere 2012 Türkiye'sinde ne oldu? Hiçbir şey olmadı; beraat ettiler. Tıpkı 16 Mart katliamını yapanlar gibi, tıpkı 7 TİP'li öğrenciyi boğanlar gibi, tıpkı Madımak'ın katilleri gibi!..

İşte bu nedenle kişisel bakmamak gerektiğini söylüyorum. Mesele daha genel ve 'devlet-devrim' ikiliği üzerinden bakmalıyız. Böyle baktığımızda, bu devletin kurulduğu günden beri, bizzat kurucusu eliyle yürüttüğü anti-komünist, anti-Kürt operasyonu görürüz. Böyle baktığımızda, bu devletin, sosyalistleri, Kürtleri zindanlara tıkmak için hiçbir dönem delil aramadığını, buna mukabil, Tansu Çiller'in 'devlet için kurşun atan şerefli insanlar' olarak tanımladığı katillerin ise beraat ettiklerini görürüz. Bu ülkenin savcıları, 80 yıl önce de, "Doktor Hikmet Kıvılcımlı için delil arayacak kadar saf değilim," diyordu. Erdal Eren'in yaşını büyütüp asanlar da delil aramadılar, bugün de delil aranmıyor. Seyit Rıza asılırken de delil aramadılar, 94'te milletvekilleri zindana tıklılırken de aramadılar,

Bu fotoğraf, yazımız Hakan Soytemiz'in, başka bir sol davadan F-tipi hapishanede tutuklu bulunduğu sırada çekilmişti. Ama onun bu fotoğrafı çektiği sırada, Kadıköy ve Ankara'da dolaştığı iddia ediliyor. Evet, 'meşhur' 'Devrimci Karargah' iddianamesinde aynen böyle yazıyor! Hakan Soytemiz duruşmada, "Hapishaneden çıkıp tekrar geri dönmek bizim değil, Mehmet Ağar'ın yapabileceği işlerdendir," diyerek, son sözünü söyledi: "İki yıldır Devrimci Karargah üyesi olmadığımı ispat etmeye çalışıyorum, artık çalışmayacağım!.."

bugün Hatip Dicle'yi ve diğer vekilleri hapiste tutmak için de delil aramıyorlar. Sosyalizm mücadelesi yürütmek ve Kürt'e yoldaş olmak yeterli zindanda olmanız için. İstiklal Mahkemeleri'nden, Özel Yetkili DGM'lere uzanan bir süreklilik bu... Bunu böyle kavramalıyız. (90 yıllık sürecin bir ve aynı olduğunu söylemiyorum. Elbette her dönem, kendine özgü farklar içerir. 90 yıllık tarihin bizler açısından genel karakterinin aynı olduğunu söylüyorum.) Dolayısıyla rahmetli Ahmet Kaya'nın şarkı sözlerini biraz değiştirerek söylersek, 'F tipi her aklıma geldiğinde ah edip, vah edip inleme'nin alemi yok. Kemalist cumhuriyetin zindanları, kurulduğundan beri sosyalistlerin ve Kürtlerin hep ikinci adresleri oldu; AKP-C iktidarı altında da olmaya devam ediyor!..

Yalnızlığı savunmak zindana atılmak için yeterlidir!

Walter Benjamin, "Bir camedanda yaşamak kusursuz bir devrimci erdemdir," diyor. **Devrimciler, 12 yıldır F-tipi hücrelerde erdemlice dövüşüyorlar. Keza devrimci kadınlarımız, yaşamı yeniden var ediyorlar zindanlarda. Hücrelere tıkalı bu erdemli dövüşün bir parçası olduğunuzda, "Benim ilgim yok, alakam yok. Şucuyum, bucuyum," demenin ve bunu sürekli dile getirmenin bir kıymeti harbiyesi kalmıyor.** Büşra Ersanlı hocamız ve Ragıp Zarakolu, BDP'nin parti okulunda ders verdiler diye KCK'lı yapıyorsa, ESP Genel Başkan Yardımcısı Çiçek Otlı, Newroz'a katıldığı gerekçesiyle KCK'lı yapıp zindana tıkalıyorsa, bu davalar-hakkında, mahkemeler, iddianameler hakkında yorum yapmak, insanın kendi aklına, zekasına saygısızlık yapması anlamına geliyor. **Bu ortamda kimin neci olduğunun da bir önemi yok. Mesela beni KCK'den teknik takibe, Devrimci Karargah'tan fiziki takibe almışlar. Yetmemiş, 'irtibatlı olduğu terör örgütleri' diyerek MLKP ve DHKP-C'yi de eklemişler. Yani dört taraftan hedefe oturtmuşlar. Biri olmazsa, diğeri!..**

Herkesin herhangi bir örgütle ilişkilendirilip zindana tıkalı, topyekûn bir saldırı var Kürtlere ve sosyalistlere yönelik. Dolayısıyla buna karşı direniş de topyekûn olmalıdır! Yazı işleri müdürümüz Hakan Gülseven, **RED**'in Nisan ayı sayısındaki yazısının sonunda bu süreçte direnen güçleri; Kürt Hareketi ve sosyalistler olarak tespit etmiş. Doğru tespit etmiş. Direnen ve direnecek olan güçler bunlar. Yine aynı yazının sonunda ara başlık olarak sorduğu 'Ne yapmalı?' sorusunun yanıtını da bu tespitte vermiş Gülseven: İki direnen güç, Kürtler ve Sosyalistler yan yana gelmeli, direnişlerini ortaklaştırmalıdır. Ama baştan söyleyelim, bu birliği, bu yoldaşlaşmayı isteyen ve yapanlar yanıyorlar. Kürt'e dokunan, ona yoldaş olan da yanıyor.

Devletin zorladığı yer...

Bu süreçte asıl önemli konu, akıl düzleminde kalınarak anlaşılması imkansız olan böylesi fantastik iddianameler nedeniyle insanların bir-iki yıl hapis yatıyor olması değil. Dikkat edilmesi gereken asıl konu, devletin sosyalist hareketi devrimciler zemininden ve Kürtlerden uzaklaştırmaya girişimidir. **Sosyalist hareket, yasal mücadele verdiği ve Kürt hareketiyle ilişkisi olmadığı konusunda devleti ikna etmeye zorlanıyor. Bunu, emniyet-savcılık-medya eksenindeki sindirme operasyonlarıyla yürütüyor. Çok tehlikeli bir durum...**

Yürütmüş olduğunuz sosyalizm mücadelesinde benimsemediğiniz mücadele biçimlerini ve araçlarını kullanan insanlarla yargılanıyor olabildirsiniz ama söyleminizi **sizin benimsemediğiniz araç ve yöntemleri kötöleme üzerine kurarsanız ve kendinizi bu söylem üzerinden savunursanız, tam da devletin sizi zorladığı yerdesiniz.**

olursunuz; hukuki savunma yapmak yerine, siyaseten ikna etmeye çalışırsanız, siyaseten başka bir zemine ayak basmış olursunuz. Bu ülkede devrimciliğin var edilmesi adına, sosyalistlerin asıl dikkat etmesi gereken nokta burası bence.

Hem 'sözün bittiği yer'de olmam, hem de böylesi kaygılar taşımam nedeniyle ne mahkemeye dair ne de kendime dair yazmadım. Bu yazı dışında yazmayı da düşünmüyorum. Yaşam sürüyor, sosyalizm mücadelesi sürüyor. Dün dışarıydık, bugün içerde. Biz içeri geldik, birileri dışarı çıktı. Sosyalizm mücadelesi böyle sürüp gidiyor. Soluğumuz yettince emekçi halkların, ezilenlerin özgürlük ve sosyalizm şarkılarını söylemeye, onların haklı davalarının savunucusu olmaya gayret edeceğiz. O nedenle bu davanın nasıl sonuçlanacağına bir önemi yok. Benim adıma içerde olmak, yargılanmak, bu kadar bahsedilecek bir konu. Daha fazlasını hak etmiyor! **Karşı-devrim, işçi sınıfımıza, emekçilere, Kürt halkına ve sosyalistlere karşı topyekûn saldırı halindeyken, 'ah edip, vah edip, inleme'nin alemi yok!**

Son söz 'Doktor'un!

Son sözü, kendisi hakkında delil aranmadığı için 69 yıllık ömrünün **22,5** yılını zindanlarda geçiren ve aldığı bir hapis cezası sonrası heyete dönüp, **"Dört yıl, kızıl bir profesör olmak için yeterli bir süredir,"** diyen **Hikmet Kıvılcımlı'ya** bırakalım. Yargılanmak, mahpus yatmak konusunda 1930'da Elazığ zindanından bize şöyle seslenmiş:

"Burjuvazi bizi gizli yargılamak istedikçe biz cezaevinden çıkışımızdan, yolda gelişimizden mahkeme koridorlarından geçişimizden, mahkemenin ilk duruşma, son karar celselerinden; kapı altlarında bekleyişimizden, cezaevi içindeki yaşamımızdan, özetle her yerden ve her şeyden yararlanarak; olanak bulursak yüksek sesle, bulamazsak fısıldayarak; ağzımızı dikerlerse kaşımızı gözümüzü oynatarak yüzümüzle; yüzümüzü maske geçirirler, peçe takarlarsa başımız, elimiz, kolumuz, ayağımızla; elimize kelepçe, boynumuza lale, kolumuza zincir, ayağımıza pranga takarlarsa, duruşumuz, oturuşumuz, hatta giyinişimizle; öldürülürsek ölümümüzle, gömülsek mezarımızla; yakılarak dumanımız havaya savrulsa hayaletimizle, hatıramızla... her neyle olursa olsun, ajitasyonumuzu yapacağız!

Burjuvazi bizi istediği kadar ezsin, sıksın, kapasın, bir delik bulup kızıl soluğumuzu halka duyuracağız! Ve bu uğraşmamızda, en sonunda hep burjuvazi yenik, biz galip çıkacağız; burjuvazi zarar edecek, biz şekilden kaybettığımızı sorunun içinden, görünüşte kaybettığımızı gerçekte, lafta kaybettığımızı halkın gönlünde mutlaka ve mutlaka kazanacağız!

Çünkü (...) biz hızımızı inanç hamlesinden, ideal aşkından alıyoruz. Bu kesin. Bu komünist ajitasyonun alfabesi, ilk koşulu, besmelesi...

Bunu yapmıyor değiliz; yine de yapacağız ve daima da yapmalıyız." (YOL 2)

Doktor söylemiş, başka söze ne hacet! Meselenin özü budur ve gerisi teferruattır!..

Bu tiyatro bir son bulmalı!..

AKP-Cemaat iktidarı, ABD destekli rejimlerini tahkim etmek için akıl almaz bir devlet terörü sürdürüyor. 'Surreal' iddianamelerle yürütülen süre avları, komedi tarzında müsamerele aratmıyor. 'İktidardan bağımsız' olduğu iddia edilen 'yargı' kurumlarına alenen Pensilvanya perdeleri asılmıştır; mevcut yargılamalar birer müsamere olarak izlenebilir artık. **Özel Yetkili Mahkemeler, yeni Şehir Tiyatroları'dır!**

Hakan Soytemiz, 'Devrimci Karargah' operasyonunda gözaltına alındığı sırada, başka bir sol davadan kesinleşmiş 22 aylık cezası vardı. Polis şefi, gözaltı sırasında, "Biz senin bu işle bir ilgin olmadığını biliyoruz zaten," demişti. Soytemiz'in, "Niye gözaltına alıyorsunuz o halde?" sorusuna da, gülererek, "Fena mı, cezanı temizler çıkarsın," diye yanıt vermişti. Bu operasyonun Fethullahçı örgütlenme aleyhine kitap yazar Hanefi Avcı'yı hapse tıkma amaçlı alelacele bir tezgah olarak hazırlandığı, farklı kesimlerden sosyalistlerin ve bu arada Soytemiz'in de bu komploya mazeme edildiği ortada. Sonradan Hanefi Avcı 'Ergenekon'a bağlandı ve onunla ilişkili gösterilen bütün sanıklar tahliye edildi. Ne var ki, **Hanefi Avcı'yla tek bir ilişkisi kurulamayan Hakan Soytemiz tahliye edilmedi!** Hakan Soytemiz son duruşmada artık kendini savunmaya çalışmayacağını, bunun anlamsızlaştığını söyledi. Bu müsamereye figüran olmayı reddeden Soytemiz'i savunmak, bundan böyle Türkiye ve dünya devrimcilerinin görevidir... (RED)

Sözün bittiği yer burası. Bu devlet, bizim için dün de delil aramıyordu, bugün de. Aynı devlet, dün de tetikçilerini kolluyordu, bugün de. Bu ülkenin zindanlarında yalnızca siyasi şube polislerinin beyanları üzerinden idam cezası almış ve on yıllardır mahpus olmuş insanlar var. Silivri'den Tekirdağ'a geldiğimden beri uyduruk bir yargılamayla polislerin beyanlarına dayanarak ceza alan ve 20 yılını zindanlara gömen bir devrimciyle yatıyorum aynı hücrede. Keza bu ülkenin yiğit devrimcilerinden Mehmet Güneş'in, Tekirdağ zindanından yazdığı ve **RED**'de yayınlanan mektubu fazla söze gerek bırakmıyor. Bir sosyalist kendi şımarıklığını görmek istiyorsa dönüp bu insanlara bakmalı, onlarla temas etmeli. Sözün bittiği yer bu temasla başlıyor.

Tuvaletimizdeki devlet!..

Anamın, yanıma sokulup, “Oğul! Oğul!” nidası ile kara haberi vereli birkaç ay oldu sanırım. Üniversiteye yeni başlayan kardeşim sigaraya da başlamıştı. Ve evi bir telaş almıştı haliyle. Bizim evde kimse içmez. Babam 30 yıl kadar içtikten sonra bıraktı. Ömürlük tüm haklarını kullandı, “Yerinize de içtim,” diyerek gönüllerimizi ferahlattı sağ olsun...

Kardeşimle konuşmamı istedi annem. Bende hay hay diyerek bir gece ansızın onu çektim balkona. Belki iki saat kadar konuştuk. Ben neden sigarayı içmediğimi anlattım ona. Sağlıktan hiç bahsetmedim. İrade kısmına yükledim. Kendinden kaçış, sığınma şu bu meselelerinin dibine kadar vardım. Aklıma ne geldiyse bir bir söyledim. İkna oldu...

Tamam dedi, içmem. Sadece ortam, kendine güven, şu, bu meselelerinden etkilendim dedi. “Ondan başladım ben de,” diyerek sebeplerini sıraladı.

Aldım iki yanığını ellerimin arasına “Geçer geçer,” diyerek sevdim bir güzel. Suphi’ye seslenir gibi seslendim: - Anladın mı şimdi? - Anladım dedi.

Kardeşim bir acayip adam, benim canım ciğerim.

O ara şehir dışına gitmem gerekti. Aradan bir hafta geçti. Eve geldiğimde ilk iş ev halkına sormak oldu, “İçiyor mu, bıraktı mı?” diye. Müjdeli haberi bir diğer kardeşim verdi:.

“Valla sen konuştuktan iki gün sonra eve puro getirdi. Balkonda fosur fosur içti...”

Yıkıldım resmen. Bir yandan da seviniyorum tabii. Demek ki sahiden çok etkileyici konuşmuşum. Fakat neden bu kadar ters tepti söylediklerim, onu halen anlamış değilim dostlar. Adamı sigaradan etmeye çalışırken o puroya ‘level’ atladı.

Çok geçmeden bıraktı. İçmemeye başladı. Lanet başlayınca devam eder ya, bu sefer başka bir sorun başladı. Anam yine yanıma sokulup, “Oğul oğul” nidası ile ikinci kara

haberi vereli de birkaç ay oldu. Benim bir kardeş sigaraya başlayıp bırakırken, onun bir küçüğü başlamıştı bu sefer. Yani saltanat kardeşten kardeşe geçiyordu. Demek ki o ara etkilenmiş ve başlamış. Dudakları ve parmak uçları bir ihanetin çemberinde saklı idi ve yine konuşmam gerekiyordu. Tabii korkmuyor değilim, konuşmadan sonra, bu da kokaine sarar herhalde diye. Çok etkileyici konuşmam var malum!

Öncelikle iyi haberi vereyim, bu kardeş hâlâ içiyor. Tam gaz devam ediyor.

Önceleri evde içmiyordu.

Sonra ev içinde tek tük, balkonda içmeye başladı. Herkes bir tepki bir tepki hallerinde.

Deli gibi sigara kokuyor ama yeminler ediyor içmiyorum diye. Ayakta yiyor bizi.

Sabahlara kadar bilgisayar başında oyun oynadığı için, e haliyle de canı çektiği için, odada gizli gizli içmeye başladı. Sabah kalktığımızda bir koku bir koku. Abovv!

Ama ısrarla inkar ediyor.

Bir-iki hafta böyle geçti. Hep kavga halindeyiz, ne konuştuksa ne söyledikse boş. Bizimki işi büyüttü ve her sigara içen gibi o tarihi yeri keşfetti nihayet: Tuvalet...

İlk başlarda fırt fırt şey edip, yanında götürdüğü kolonyaları, parfümleri sererdi. Bizim tuvalet koku cümbüşüne dönüştü böylece.

Kadın, erkek parfümü. Tıraş kolonyaları. Ne desen kokusu var. Her şey o dumanı bastırmak için.

E tabii nereye kadar sürecek bu böyle? Çok sürmedi. Kesti koku serpmeyi. Artık girip sigarasını içiyor ve çıkıyor. Tuvalete

girmek de bize haram oluyor.

Müzakereler için Kofi Annan’ın gelecek hali yoktu, yine masaya oturmak istedik ve açıkça teklifimizi ettik: **“Eee oxlım! Madem içisen zıkkımı, balkonda içsene ya da dışarı çıkıp iç!”**

Kardeşimin cevabı çok netti: **“İçmiyeemm ki!”**

Böyle de arsız yani. Resmen ev halkı ile dalga geçiyordu, geçiyor halen.

Ne yapacağımızı bilemez olduk. Adam başa bela oldu sigarası ile. Para bulmaya çalışmalar, açık sigara dertleri ve başka bilumum şeylerde vuku-i tecelli etti.

Geldiğimiz nokta şu: Kardeşim kazandı. İnkâr, imha, yalan dolan ile tepkisiz bıraktı bizi.

Hiç bi’şi yapamaz olduk.

Ev içinde bir basın açıklaması dahi yapıp kınayamadık.

Mutfağa gelip sigarasını yakıyor ve gözümüzün önünde tuvalete giriyor açık açık.

Nasıl ama?

Nasıl sorusu elbet havada.

Bu olayı anlatma sebebim, kardeşimin nasıl da bir **devlet kulfına** büründüğü ile ilgilidir.

Evde devlet olup çıktı. **Devlete dair tüm emareler** belirmeye başladı.

Dikkat ettim sonraları, duyarsızlaştık ona karşı olan mücadelemizde.

Dışarıyı gibi. Dışarıda da benzer kurgular hayat buluyor.

Goebbels’ın sarsılmaz ilkesi **‘Tekrar et’** idi. **‘Mutlaka inanan olacaktır’** şeklinde devam ediyor.

Sosyolojinin kavram kokan terimleri arasında **‘Doğallaşma’** kelimesine de rastlarsınız.

Misal Türkiye’de ‘Trafik Canavarı’ denen bi’şi vardır. Kazaların sebebi odur. Kimdir, nedir, nerededir, bilinmez. Ama inanılır. Devlet başarı ile doğallaştırmış.

Kardeşim de lanet sigarayı bize doğal kıldı. Kimseyi takmadı, yalanlar söyledi ve yaptı.

Klasik devlet karakteri de böyle. Gözünüze bakar ve der: **“Ne alaka canım?”**

Şaşırır kalırsınız. Lan ya gördüğüm ne o zaman? Hiçbir önemi yoktur. Alışman gerek onunla yaşamaya. Onu kabul edip duyarsızlaşman gerek.

Simgeler, semboller, durumlar, aymazlıklar, yüz kızarmamalar, yalanlamalar.

Nereden bakarsanız bakın Barthes’e rahmet okutan cinstendir olup bitenler.

Ve bu daha sona başka başka şeylere evriliyor. Konuştuğunuzda sizi dinliyorsa, elbet sonuç alabiliyorsunuz. Ama dinlemiyorsa?

Mevzilenir mekânlarda. Balkonı alır, sonra lavabonuzu, sonra odanızı, her yerde rahatsız eder. Potansiyel tehlikeyi, askerin komutan olduğu dere kenarı kimlik kontrollerindeki rahatsız edici tavır gibi artırır. İçten içe büyüyen bir arz-ı tehliktedir bu.

M. Gandhi’nin, “Dikkat edin, davranışlarınız kaderinize dönüşebilir” diye tarif ettiği şeyin özüdür. Yaşam formunu buradan alıyor.

Kardeşim ile restleşmemiz gerekecek. Mesele artık sigara içip içmemesi değil.

Bunu yaparken takındığı tavır ve düştüğü hal. **Felsefe ile sorguladık olmadı, bilimle üzerine gittik olmadı, tarihle yargıladık yine olmadı.** Ne yapmak gerek gözüm?

Pes etmedik. O da etmedi. Bakalım ne olacak. Zafer yakındır...

Kim’in adası var... Ya bizim?..

Hakikat, düş kırıklığından doğmuştur. J. Baudrillard

2006’da ilk uzun metrajlı filmi *Like a Virgin*’i yaptıktan üç yıl sonra, iddialı bir dönüş yapar Güney Koreli yönetmen Hae-Jun Lee. Bu sefer *Kimssi Pyoryugi - Kim’in Adası* filmi ile ‘Sanal ve Gerçeklik’ konularını iki ana karakterle ustaca birbirine bağlayıp; teknoloji, ekoloji ve gündelik yaşamın eleştirisini yapar. Bu eleştirisi son dönemde sinemada sıklıkla işlenen bir konu olarak teknoloji-birey ekseninde sirayet eder ve bir nebze de olsa sırtını Ran Prieur’in “Teknolojinin tarafsızlığı meselesi, uygarlığa dair yalanlar arasında en sinsî, çürütülmesi en güç

olanı ve insanların anlayışını en fazla bozan şeydir,” deyişine vererek, destek çıkar.

Filmin konusu

Filmin konusu baştan sona özetle şöyle: “Kim adında bir adam kendini Han Nehri’nin karanlık, suskun sularına atar. Uyandığında üstü başı kumla kaplanmış, yerde yatmaktadır. O zaman, kendisini öldürmeyi başaramadığını ve nehirde bilinmeyen bir adaya sürüklendiğini anlar. Nehir kenarındaki binalardan birinin bir dairesinde yıllarca odasından dışarıya adımını atmamış bir genç kadın vardır. Bir gün dürbünüyle bakmaktayken bir ada üzerinde tek başına yaşayan bir adam gözüne ilişir ve merak eder.

Günler günleri kovalarken, adamın yalnız ama halinden hoşnut yaşamı merakını öylesine artırır ki onca yıldan sonra odasından dışarı çıkmasına sebep olur.” Elbet bu özet filmin ortalama fikri. Detaya indiğimizde ise pek çok durumla karşı karşıya kalıyoruz. O halde biraz inelim...

‘Durkheim’sal bir bakış

İntiharın sosyolojisi ve diğer pek çok yönlerine dair binlerce görüş vardır. Bunlardan biri de Fransız sosyolog Émile Durkheim’dır. Kendisi intihar olayını üç ana başlıkta inceler ve özelliklerini sayar. Hem birey hem çevre açısından bakmakla yetinmez, toplumsal bağı da araya serpiştirir. Bencil intihar için, alt başlığı

ile, “Toplumsal bağlar gevşek olunca ve birey kendini yalnız hissettiğinde beliren durum” der. Anomik intihar alt başlığı ile de, “Toplumsal yapının bünyesinde meydana gelen değişimler ile bireyin yaşam biçiminin, değerler sisteminin alt-üst oluşu ile ilgili beliren durumdur” ifadesini kullanır.

Filmimiz de tam olarak buradan girer olaya. Faiz ve kredi borçlarına dair bir telefon konuşmasını köprüünün ucuna gelerek yapar Kim. Bindiği dalı kesen kapitalizmin, sembolisel gücüne bir atıftır ve ölümün eşliğinde de olsanız sizinledir. Suya atlar, ölmez. Şarjı bitmek üzere olan telefonda son bir umut yakalar. Orada da klasik algının gösterimi var. “En zor gününüzde

yanınızdayız," diyen sermaye, aslında o günü kendi elleri ile hediye eder. Kim'in iç çalkantıları tek başına düştüğü adada da devam eder ve orada da tek kişilik intihar senfonisi yapmak ister. Başaramaz. Kim'in bu bıkın halinin kentsel bir baskıdan geldiği açıkça vurgulanır.

Kentleşme sorunsalı

Kim'in sürüklenip düştüğü ada, şehrin içindedir. Yani devasa binalar, vızır vızır geçen arabalar, yanı başından geçen gemiler. Hepsini görebilmektedir. Yakınında olup dokunamamak gibi bir durum. Hapishanelerdeki durum gibi, önündedir, aranızda santimler vardır ama dokunamazsın. Sanayi Devrimi ile beraber "koyunlaşan insan"ın haline Charlie Chaplin *The Modern Times - Modern Zamanlar* filminin açılış sahnesi ile çok iyi gönderme yapar. Sürü ile koyun bir kapıdan çıkar. Sıra dışı bir sahne olarak öylece kalır. Kahramanımız Kim de esasında bu kentleşmenin bir unsuru olarak ilk defa ondan uzak olmanın, izoleliğin ve şaşkınlığın çelişisini yaşar. Yükselen binaların insanları yuttuğu ve bizlerin modern koyunlar olduğu gerçeği yönetmenin nezdinde kat kat yükselmiş binalara zoom yapılarak verilir.

Ekoloji sorunu

Kim düştüğü adada ilk iş olarak intiharı düşünür. Eksik kalmış ve kendisinin algısı ile 'her şeyin acı olduğu' bir dünyada kalmanın manası yok. Ekoloji ve doğa detayları da buradan sonra başlar. Kısaca şu soruluyor filmde: Doğada bir gün tek başınıza kalsanız, nasıl yaşayacağınızı biliyor musunuz? Ne yiyeceğinizi, nasıl korunacağınızı, neyi ve nasıl dönüştüreceğinizi biliyor musunuz?

Kim ilk etapta bir bitkinin suyu ile beslenir. Çünkü hatırlamıştır. Böyle bir şeyin varlığını da yıllar sonra bir darlıkta hatırlamıştır. Kim yavaş yavaş göz gezdirir ve fark eder ki yeşilin, su, sudaki balık, ağaçtaki kuş ve daha pek çok şey kendisi için hayatta kalmanın bir aracıdır. Film bunu sindire sindire veriyor. Kim ile beraber sıfırdan öğreniyoruz.

Börülce soslu hazır erişte

Filmin gidişatı ile beraber tanıştığımız bu yemek, Kim'in motivasyonu ve hayatta kalma savaşının yegane unsurudur. Bulduğu 12 gramlık sosu bir yemekte kullanma arzusu, onu sadece çocukluğu ile yüzleştirmez. İlk gecesinde gelip şehrin ışıklarına karşı durup ve pantolonunu indirip, "Beni görüyor musunuz? Bakın bakın bu da (cinsel organı) gereksiz mi? Hiç gereksiz değil. O kartlar olmadan yaşayabilirim ya bunsuz?" diye veryansın ettiği kartlarının bile bir işe yarayacağını gösterir. Kendisi üretime geçmiştir ve gübre üretmek zorundadır. Bunu da hayalini kurduğu, ağıktan kırıldığı börülce soslu hazır erişte için yapacaktır. Fark eder ki, kuş pisliği bu işin çözümüdür. Çünkü kuşlar tohumu sindiremiyor, o halde pisliklerinde vardır. Bunu ekecek, verim alacak. Bir tarla yapar, pratik yollardan pek çok

şey üretir. 'İnsan zorda kaldı mı ancak o zaman üretir ve düşünür' ilkesi yüzümüze vurulur. Tüketim toplumu oluşumumuz bizi ne hallere soktuğunu da Kim'in çocukluğuna 'flashback'ler yaparak gösterir yönetmen. Ayrıca elinin altında olmasına rağmen hep bu yemeği tepmesinde esasında 'Tüketim-Üretim' piyasasının ve kent yaşamına dair kavrayış imajı da araya serpiştiriliyor...

Metaforlar

Kim'in düştüğü ada esasında içsel bir 'istek'ten başka bir şey değil. İçsel bir kaçışın denk geldiği yer. Yani tüketim ve teknoloji çağının birer canavarı olarak illa geçmişe dair içimizde taşıdığımız bir özlem var. Değişim bizi zorlarken biz karşı koyamıyoruz. *Buried* filminde tahta tabut benzetmesi ile sistem içindeki yerimiz çizilirken, burada da, "Sistem dışı halimiz ne olurdu? Acaba mümkün mü?" sorularına cevap aranmış, ada metaforu ile. Sanal yaşamdan kopamayan, evden çıkamayan, çaresiz ve garipleşmiş hilkat garibesine dönen kadın karakter de, Kim'in metropol yansımasıdır. Daha da netleştirecek 'Simülasyon Kuramı'na denk gelinen yerdedir. "İnsanlar teknolojinin onlara sağladığı bu rahatlık sayesinde herhangi bir şeyi derinlemesine düşünmemektedir ve iletişimi sağlamak adına yaratılan cansız kitle iletişim araçları kendilerine yüklenen işlevden, yani aracı olma konumundan çıkıp bağımsız bir kendilik haline gelmiştir. Birey ise bu durumu çaresizlik içinde izlemektedir; her şeyin farkındadır, fakat rahatlığından da taviz vermek istememektedir. Birey televizyonda Sudan iç savaşını, herhangi bir tuvalet kağıdı reklamıyla aynı duyarsızlıkla izlemektedir. Televizyonu kapattıktan sonra Sudan'daki iç savaş devam etse bile onun için bitmiştir. İşte bireyin yaşadığı bu evren simülasyon evrenidir."

Yine erişte sosu yapma gayreti ile 'umut' kavramı ön plana çıkartılır. Kendisinin ayağına yemek gelmesine rağmen bunu reddedişi manidardır. Filmin kulaklara küpe olacak tarafı ise şu: Dışkıınızdan da umut yaratabilirsiniz. Yeter ki bir şeye inanın ve hedefiniz olsun. Adaya ilkin yazdığı 'Help' bir süre sonra 'Hello' olur. 'Çözüm sorunun olduğu yerdedir' vurgusu yapılır burada. Kim, bir savaş yürütür adada, diğer taraftan da 'Second Life' (ikinci Yaşam) mevzuu sona doğru ortak bir noktada keşiftilmeye çalışır. Ayrıca yemek ihtiyacı için balık avlarken onlara kızmaları, merhamet dileyerek 'ağaçları kesen' görevlilere dolaylı bir mesaj gönderilmesi, gelecekte rollerin değişeceğine ironik bir bakıştır. Adada iken yanından geçen gemiye bağırıp çağırır ama tek bir kişi görür, o da el sallar. Bu insanlar arası etkileşimin ve gelinek noktanın en dipteki boyutudur.

Toparlamak gerekirse; 'reelin sanalı, ekolojinin kentleri halen dövmeye şansı var' diyor film. Lakin biçtiği ömür azdır. Herkesin içsel bir adada yolculuk yapması gerek. Yoksa işimiz yaş...

EVET! ORDU GREVE!

Asker çocuğu olmak zordur. Zordur çünkü, asker çocuklarının aidiyet bağı olmaz, hiç bir şeye alışmazlar. Her iki sene de bir Doğu'dan, üç sene de bir Batı'dan tayin edilirler. Elbette, bizzat askerlerin işi daha da zordur. Aldıkları üç kuruş maaşla çocuklarını okutmaya çalışırlar, daha da önemlisi, hayatta kalmaya çalışırlar. 1992 yılında gidip 1994'te döndüğümüz Elazığ'ı çok net hatırlarım: Her gece silah sesleri, her gece operasyon... Hatta bir gece, bulunduğumuz binaya roket atılmıştı, hiç unutamam. Roket, iki bina arasındaki duvara sıkışıp kalmış, patlamamıştı. O dönemde hatırladığım kadıyla, geçim derdimiz yoktu. 'Devlet baba', olağanüstü hal çerçevesinde, asker maaşlarını yüksek tutuyordu. Bunun anlamı, ölümü teşvik gibi bir şeydi. Batı'daki askerler, geçim derdinden dolayı, Doğu'ya gitmek istiyorlardı. 'Olağanüstü Hal'in amacı da buydu zaten. Ölüme koşan gönüllüler yaratıyordu.

Babam o dönemde, yaptığı işle gurur duyuyordu. Kaç tane 'terörist' öldürdüğünü sorduğumda, gururla üç ya da beş derdi. Kafasının güzelliğine göre rakam artardı. O dönemde, birkaç defa, bulunduğu askeri aracın 'teröristler' tarafından tarandığını gururla anlatır, ben de babamın 'kahramanlık' hikayelerini gururla dinlerdim. Sonraları, 13 ilde uygulanan ve insanlık dışı koşulları bizzat kendisi yaratan Olağanüstü Hal Bölge Valilikleri, 1996 senesinde ilk olarak Elazığ, daha sonra Mardin, Muş, Bingöl, Batman, Bitlis, Siirt ve Van'da lağvedildi. Olağanüstü Hal döneminin sona ermesiyle, Doğu 'cazibesini' yitirdi. Şimdilerde bazı emekli paşaların Olağanüstü Hal dönemlerine duyduğu özlemi ağlak bir şekilde dilendirmeleri de, bundan kaynaklanıyor zaten. 1996 öncesinde, ailesini daha iyi koşullarda yaşatabilmek için, Olağanüstü Hal bölgelerindeki yüksek maaştan yararlanmak için söz konusu bölgelere koşan astsubaylar, uzman çavuşlar, Olağanüstü Hal Bölge Valilikleri'nin lağvedilmesiyle, yerini gönüllülüğe bıraktı. İnsanlar neden ölmek istesinler ki? Ölüme koşan genç savaşçılar olarak nitelenip yüceltilen astsubaylar, uzman çavuşlar, aslında büyük ölçüde ekonomik sebeplerle savaş bölgesine gidiyordu önceleri. Şimdi ortaya atılan paralı askerlik mevzuu da, Olağanüstü Hal dönemine duyulan özlemin bir tezahürü zannımca.

Dedim ya, astsubay-uzman çavuş olmak zordur. Onların çocuğu olmak, belki daha da zordur. Temmuz 2009'da, Tekirdağ'ın Marmara Ereğlisi'ndeki askeri tesise girmeye çalışan uzman çavuşun çocuğu, tesise sadece subay ve ailelerinin girebileceğini duyduğunda, tel örgülerden geçmeye çalışırken elektrik akımına kapılıp ölmüştü. Kısa zaman 'ah vah' dedikten sonra, unuttuk bu olayı. Halbuki TSK'yı özetleyen bir olaydı bu. TSK'da hiyerarşi asker eşleri ve çocukları için de geçerli. Örneğin, üniversite hazırlık döneminde İl Jandarma Komutanlığı tarafından verilen kursta, önce albayın çocuğu bundan yararlanır, daha sonra içeriye bizler alınır. Bu sebepten, hiçbir zaman sevedim askeri ortamın. Her zaman hiyerarşi, her yerde kasıntı insanlar... Kursu ilk gün bıraktım. Muvazaf askerlerin hanımlarının arasındaki hiyerarşi ise, kast sistemini aratmayacak cinsten. Üst rütbeli

askerlerin hanımlarına gösterilmek zorunda olan saygı, Muhteşem Yüzyıl'ı gölgede bırakır.

TSK'daki bu hiyerarşik katlığa, bundan böyle ses ses çıkartacak olanlar var. Yazıyı yazma nedenim de bu aslında. Astsubaylar seslerini yükseltmeye başladılar. TSK'daki eşitsizliği haykırmaya çalışıyorlar. Muvazafken 'aslanım, koçum, yiğidim' deyip gazlanan astsubay ve uzman çavuşlar, emekli olduktan sonra, bir mendil gibi kenara atılıyorlar. Örneğin babama görevdeyken verilen madalyaların metalini toplasak, bir tank yapılır! Başta da belirttiğim gibi, babam bunlarla hep gurur duydum. Çırpınırdı Karadeniz'i dinleyip dağlarda 'terörist' avına çıkmak, bir zamanlar onun için büyük gurur kaynağıydı. Babam şans eseri ölmedi. Hatta biz de öyle... Babamın bunun karşılığında tek istediği, merkez illerden birinde görev yapmaktı. Buna rağmen, onu dağın başındaki bir karakola verdiler. Yani bunun anlamı şuydu: "Sen artık kocadın, emeklilik vaktin geldi." Babam gururlu adamdır, hemen verdi emeklilik dilekçesini. Tüm mesele de bundan sonra başladı. Yoksulluk sınırının altındaki

maaşla ev geçindirmeye çalışıyor şimdilerde. Yaptığım ajitasyon falan değil. Gerçeğin ta kendisi. Aldığı maaş net 1.800 lira. Üniversiteye ödenilen harç parası 570 lira. Astsubayların ve uzman çavuşların bugün isyanın eşiğinde olmalarının sebebi de bu zaten. Düşünün, iki, üç çocuğunu okutan astsubaylar ve uzman çavuşlar var. Çoğu, emekli olduktan sonra, yoksulluk sınırının altında maaşla kötü

koşullardaki işlerde çalışmak zorunda kalıyorlar. Düşünün, bu 'vatan' için çarpışan askerlerini, hangi koşullarda emekliye sevk ediyor devlet. Elbette, emekli olurken verilen toplu para söz konusu ama o paranın da çok küçük bir kısmını kullanabiliyor emekli astsubaylar. Ordu Yarıdışılma Kurumu türü prosedürlerle parayı işletiyor. Astsubayın hakkı olan paranın çok küçük bir kısmını ana maaşa ekliyorlar. Geri kalan parayı asla alamıyor astsubaylar. Öyle bir dar boğaz ki, "ya paranın tamamını çekersiniz, ya da sizi maaşa bağlarız, paranın tamamına asla dokunamazsınız" diyorlar. Hiçbir astsubay da, ikinci seçeneği tercih edemiyor doğal olarak. Yani astsubayların toplu paraları da, ciddi bir rant kapısı oluşturuyor. Muvazafken küçük birikimler yapamayan astsubaylar, emekliliklerinde ciddi sıkıntılar yaşıyor. Muvazafken birikim yapma hırsının, Olağanüstü Hal Bölge Valilikleri döneminde tavan yapmasının en önemli sebebi buydu işte. Yoksa, insanlar salt 'vatan' uğruna kirli savaşta canlarını ortaya koyuyor değildiler.

Eselden, Çırpınırdı Karadeniz'i söyleyen astsubay ve uzman çavuşlar, şimdilerde bozuk düzenin farkına varmaya başladılar. Bir insana, ne kadar devrimci propaganda yaparsanız yapın, onun esas kafasına dank ettirecek olan, ekonomik-sosyal koşullardır. Düşünün, aynı gün ölen subay ve astsubay olursa, subayın cenazesi Kızılay'daki Kocatepe Camii'nden; astsubayınki ise Ulus'taki Hacıbayram Camii'nden kaldırılıyor. Yani ölümden sonra bile mevzuat aynen işliyor. Bugünlerde, RED'in 60. sayısının kapağında büyük puntolarla yazan söz, daha bir anlamlı hale geldi: Ordu greve!

Şimdi Türk-Metal ve MESS korkusun!..

Bursa Bosch işçileri, üç ayrı fabrikada, toplam 6 bin kişi olarak, geçtiğimiz ay TÜRK-İŞ'e bağlı Türk Metal'den istifa ederek DİSK'e bağlı Birleşik Metal İş'e üye oldular. 14 Mart günü başlayan istifalar, birkaç gün içinde işçilerin yüzde 75'ten fazlasının DİSK'e geçmesi ile önemli ölçüde tamamlanmıştı. Özellikle çoğunluğun alınmasının ardından süreç devam etti ve fabrikada işçilerin tümüne yakını Birleşik Metal'de örgütlenmiş oldu. Bir ay sonrasında ise fabrikada yetki devri gerçekleştirildi...

Bu tür bir gelişmeyi daha metal toplu iş sözleşmeleri -TİS- sırasında öngörmüştük ve önemine de değinmiştik:

Şeytan üçgeni...

"...Dahası, daha yaz döneminde burada, Türk-Metal'in örgütlü olduğu işyerlerinde çalışan arkadaşlardan duyduğlarımız, BMİS'in grevinin oraları da fazlasıyla etkileyeceğini gösteriyor. Örneğin TOFAŞ'taki arkadaşlar, yaz dönemi boyunca Türk Metal'in işyeri temsilcilerinin ortalıkta görünmediğini anlatıyorlardı. Hatta fabrika yönetiminin isteyen işten çıkabileceği restine karşılık, bir hat (her vardiyada minimum 300 kişi) komple iş bırakınca, yönetimin kararını yarım saat içinde geri çektiği de onların anlattıkları arasında. Aynı şekilde Bosch işçileri bir öğlen arasında bir anda ortaya çıkan bir kararla Renault'ya yürümüşlerdi. TİS'te kendilerini satacağı önceden belli sendikalarından hesap sormak için Renault işçisini öncülüğe davet etmişlerdi. Fakat Renault'dan benzer bir çıkış o gün yaşanmadı." (RED, Mart 2011, Sayı 54.)

O zaman için metal sektöründe dışı bir mücadelenin asıl öneminin Türk Metal, MESS (Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası), devlet üçgeni karşısında

Türk Metal'e bağlı işçileri kızdıran, farklı arayışlara iten şey, sadece Birleşik Metal İş'in yaptığı sözleşmelerde ortaya çıkan yüzde 5'lik ücret farkından ibaret değildi. Bununla birlikte, toplu iş sözleşmesi dönemi boyunca ortada görünmeyen, hiçbir zaman seçime yanaşmayan, işçilere adeta köleleri ya da askerleriymiş gibi davranan ve patronlarla açık açık işbirliği yapan Türk Metal çetecilerine karşı işçilerin harekete geçtiği bir süreç yaşandı...

kazanılabilecek yeni mevziler olduğunu söylemiş, Türk Metal çeteciliğinin, işbirlikçiliğinin pençesinden kurtarılabilecek her bir alanın sınıf mücadelesi için büyük önem taşıdığı vurgulamıştık. Şimdiyse Türk Metal'e atılan böyle bir tokat için Bosch işçilerine teşekkür ediyoruz, mümkün olsa 2012'nin ilk ciddi derbi zaferini kutlamak için kendilerini tribünlere çağırır, alkışlardık.

Ancak günün asıl önemli görevleri, metal işçilerinin saflarını güçlendirmek, Bosch işçilerinin zaferini diğer işçilerin

duymasını sağlamak ve kuşkusuz 2012 TİS görüşmelerine moralli bir şekilde hazırlanmak...

Sınıfın demokrasi okulu...

Birleşik Metal'in 2010 TİS görüşmelerinde Türk Metal ve MESS'in sözleşmesine imza atmayıp grev kararı alması, satış sözleşmesini imzalayan Türk Metal'in üyesi olan işçileri oldukça etkilemişti. Üstelik grevlerin daha başında Birleşik Metal'in çok daha iyi bir sözleşme

yapmasıyla birlikte birçok fabrikada çetecilerden kurtulma gereksinimi artık açıktan konuşulur hale gelmişti. Burada asıl önem taşıyan nokta, işçileri kızdıran, farklı arayışlara iten şeyin sadece yüzde 5'lik ücret farkından ibaret olmaması. Ama bununla birlikte TİS dönemi boyunca ortada görünmeyen, hiçbir zaman seçime yanaşmayan, işçilere adeta köleleri ya da askerleriymiş gibi davranan ve patronlarla açık açık işbirliği yapan Türk Metal çetecilerine karşı işçilerin harekete geçmeleri. Dolayısıyla sadece ekonomik hakları için değil, karar verme alanlarını genişletmek için adım atması, *işçi sınıfının demokrasi okulunda okuması* (Lenin) konusunun bir örneği.

Tahmin edilebileceği gibi bu süreç o kadar da kolay geçmedi. İlk günden yetki devrinin olduğu güne kadar Türk-Metal, işverenin de desteğiyle süreci engellemeye çalıştı. Bosch işçilerini yıldırma için olmadık baskılara, yalana ve hatta rüşvete başvurdular, fabrika önüne iri kıyım tosunçuklar yerleştirdiler, tehditlerle sonuç almaya çalıştılar. Son olarak 16 Nisan günü fabrika önünde bıçaklar ve sopalarla saldırarak çok sayıda işçiyi ve iki sendikacıyı yaraladılar. Fakat çabaları sonuçsuz kaldı, Bosch işçisi kararlılığını göstererek örgütlülüğüne sahip çıktı. Hatta denebilir ki bu saldırı ve ayak oyunları, Bosch işçilerinin kenetlenmesini ve bilinçlenmesini hızlandırdı, kolaylaştırdı, sağlamaştırdı. Yetki devrinin ardından geri çekilmiş olsa da Türk-Metal'in Bosch'u bırakmamak için bir dahaki hamlesine hazırlandığını söylemek için kâhin olmaya gerek yok, tıpkı Asil Çelik'te olduğu gibi zaman zaman kirli ellerini buraya da uzatacaklardır. O yüzden Bosch işçilerinin bugün kazandıkları zaferin moraline ve aralarında oluşturdukları kenetlenmeye uzun zaman daha ihtiyaçları olacaktır.

BOSCH'da yaşanan gelişmeler neden önemli?

Yazık ki konu ana akım medyada neredeyse hiç yer bulmadı. Konu sadece Türk Metal çetecilerinin 16 Nisan'da DİSK'e geçen işçilere yönelik saldırıların ardından gündeme geldi; o da elbette manipüle edilerek ve pek çok işçinin yaralandığı saldırıyı basit bir sendikal rekabetmiş gibi göstererek, birkaç satırla geçiştirildi. Buna alışkın, sermaye basınının bizim başarılarımızı yazacağını düşünmemiz tuhaf olurdu zaten. Fakat sözde solcu yazar çizer tayfasının bile ilgisini çekmemiş olmamız ayrıca üzücüdür.

Gerçekten solun sınıf teorisi bu kadar geçersizleşti mi, yoksa hükümetin anti-demokratik uygulamalarını yazmaktan fırsat mı kalmıyor? Bilemiyoruz, ancak eğer toplumsal mücadele açısından bakılacak

olursa, burada elde edilen zafer, genel bir moral ve mücadele azmi oluşturabilecek kadar önemlidir. Ve tabii eğer konu

yeterince anlatılır ve öneminin altı çizilirse bu gerçekleştirilebilir.

Bir diğer garip hâl, solun belli

bölümlerinin duyarsızlığı... İşçi sınıfının meselelerine bu derece yabancılaşmanın tek açıklaması işçi sınıfına yabancılaşmak olabilir. Bu konuda Bosch'taki süreci birçok işçi havzasında duyurmaya çalışan, bunun çalışmasını yürüten arkadaşları ayırmak gerekiyor...

Son olarak bir de konuyu son derece önemsiz, hatta işçiler için yanlış bilinç oluşturacak bir şey olarak görenler var. Sendikaların döneminin kapandığı, bunların mücadele örgütleri değil mücadeleyi baltalayan örgütler olduğunu düşünenler, aynı şeyin Bosch'taki süreçte de geçerli olduğunu söylemekle. İtले dalaşmak yerine çalının etrafını dolaşmayı evla görüyorsanız ya da mevcut kurumsal örgütlere karşı alternatif

olabilecek örgütlenmeleriniz hazırsa bu görüşleri savunmanızda bir sakınca yok. Fakat memleketin ve işçi sınıfının var olan koşulları görmezden gelinmeden konu değerlendirildiğinde Bosch'ta atılan son derece önemlidir ve ileri bir adımdır.

Hem sektör açısından, hem de sınıfın bütünü açısından önemli gelişmeleri beraberinde getirebilir bu süreç, tabii her zaman olduğu gibi burada kazanmanın bir belirlenmişliği yok, doğru tutumları almaktan geçiyor kazanmanın yolu.

Sektörün hem ekonomik, hem de siyasal açıdan Türkiye sermayesi için tuttuğu kritik yer hakkında daha önce de yazmıştık. Öyle ki ağır sanayinin esas halkasını oluşturan metal sektörünün başındaki patron sendikası MESS, memleketin en güçlü örgütlerinden

Türk Metal'in eski başkanı Mustafa Özbek, hükümetle ihtilafa düştüğü için Ergenekon davasından tutuklandı ama daha sonra 'uslu dur' uyarısıyla bırakıldı. Özbek geçmişin faşist örgütlenmesinde kilit role sahip...

biridir. Esnaf odalarından on kat daha belirleyicidir, sadece onlar kadar göz önünde açıklama yapmazlar, ama gerektiğinde hükümet bile değiştirebildiklerini daha önce deneyimledik. Dolayısıyla metal sektöründe kazanılan her mevzi, sermayeyi ziyadesiyle rahatsız etmektedir.

Kontra örgütü...

Aynı durum Türk-Metal için de geçerli, özel sektörde en fazla üyeye sahip Türk-Metal, sarı sendika olmanın ötesinde bir kontra örgütü gibi işlev görür. Normal zamanlarda işçiyi dizginlemektir görevi, fakat olağanüstü koşullarda (70'li yıllarda olduğu gibi) komando kampları açmak, hatta toplumsal muhalefete karşı silahlanmak bu sendikanın bilinen işleridir. Her nasılsa Gladio-Ergenekon tartışmaları içinde görmezden gelinir ya da hükümetin dizinin dibinden bir parça ayrıldığı için başkanı tutuklanarak hafifçe kulağı çekilir. Dolayısıyla bu çeteden ayrılacak her bir işçi kazanımdır.

Bosch'ta yaşananlar da ilk günden beri sektörün genelini, özellikle de Bursa'daki fabrikaları etkiledi. Normal zamanlarda temsilcileri bile ortalıkta görünmeyen Türk-Metal'in Renault başta olmak üzere, üye işyerlerinde arka arkaya toplantılar düzenlemesi, 2012 TİSleri hakkında 'mücadeleci' söylemler vermesi bunun kanıtıdır. Bu yıl içinde metal sektörünün ağır fabrikalarında Türk-Metal'e yönelik tepki büyütülerek Bosch işçilerinin yolu yürünebilir. Gebze'de Cengiz Makine işçilerinin 2 Nisan'da sendika değiştirmeleri ilk somut görünümüdür bu etkinin. Eğer bu başarılamazsa bile, hiç değilse TİS süreci boyunca buralarda

toplantıların olacağı, hatta Türk Metal'in kalbini ziyadesiyle kırarak şekilde TİS komiteleri oluşturulacağı için her koşulda önemli bir kazanım elde edilecektir.

Sendika değiştirmek aidatların gideceği yeri değiştirmekten ibaret değildir. Birincisi söz konusu sendika Türk Metaldir ve hem işçi, hem de halk düşmanı kontra

bir örgütlenmedir. İkincisi sendika değiştirmek sanıldığı gibi noter evraklarıyla olan biten bir şey değildir. İşçiler, hem bu süreci örgütlerken, hem de karşı saldırılara ve patron başkısına direnirlerken iradelerini ortaya çıkarır, özel biçimler örgütler ve bilinç geliştirirler. Yani normal zamanda on yıllar içinde atılabilecek adımları birkaç ay içinde atarlar. İşte bu sınıf mücadelesidir. Burada kazanılan şey

Birleşik Metal ya da DİSK üyeliği değildir. Birleşik Metal'in de DİSK'in de sınırları vardır, hiçbir işçi sendika üye kartı ile devrimcileşmediği gibi, sınıf bilinci mavi ya da kırmızı hapi yutarak alınmamaktadır. Fakat örgütlenirken içinden geçtiği deneyimle sendikaya rağmen haklarını ve iradesini kazanmayı bir parça öğrenebiliyorsa bu yeterince ileri bir adımdır.

Ayrıca sektöre ilgili son olarak söylenecek bir şey daha var. Eğer işler tahmin ettiğimiz gibi gider de MESS, bu gelişmelerden sonra kapıldığı korkuyla eldeki mevzileri de kaybetmemek için TİS sürecinde ücret ve sosyal koşullar konusunda durumu iyileştirecek sözleşmeleri kabul ederse, bu durum, metal işçilerinin durumunu iyileştirecek bir şey olarak kendi başına bile olumludur. Elbette bunları söyleyenler için hazır 'ekonomist', 'uvriyerist' kostümleri biçilmiştir, aştanının işler çok zaman araya kitap ayrıcaları konulamayacak kadar gerçek dünyada yürümektedir. Yani koşullarının iyileşmesi işçiler için iyidir, bizim için de kötü bir şey olduğu söylenemez.

Genel olaraksa sınıfın ileri bölüklerinin genişlemesi de mücadele ile sonuç alınabileceğinin toplumsal bir örnek olarak ortada bulunması da önemli gelişmelerdir. Dedikimiz gibi bu konuyu toplumun geniş kesimlerinin gündemine sokabilmek bu yüzden özellikle önemlidir. Örgütlenmenin önemini milyon kere söylemeye anlatamadığınız insanlara iyi bir örnekle bir seferde açıklayabilirsiniz. İstenildiğinde, mücadele edildiğinde karşınızdaki güçlerin yenilmez olmadıklarını da gösterebilirsiniz. Yani **ıpkı Tekel işçileri gibi Bosch işçileri de yol gösteriyor, öncülük ediyorlar...**

Sendikalarla ve sendikaya rağmen...

Bizim mücadelemiz dünyanın en zor liginde. Sadece bir maç kazanmakla bitmiyor iş, ligde kazanmak, uzatmalarda acayip süper finaller oynamak ve şampiyon olmak da yetmiyor hatta. Dünya kupasını kazanmadan, bütün dünyada yeryüzü cennetini kurmadan rahat yok proletaryaya. O yüzden düğün sabahı çalgıcısı rahatlığına kapılma hakkına sahip değiliz. Üstelik dediğimiz gibi, hiçbir sendikanın da kendinden menkul bir ilericiliği yok. Özellikle de toplumsal muhalefetin düşüklüğü, uluslararası düzeyde sol hareketin geri çekilmişliğinin etkisiyle sendikaların ve sendika yöneticilerinin sınıf mücadelesinden çok kendi çıkarlarıyla ilgilendikleri günümüzde sendikahı olmakla sınıf örgütlülüğü sağlanmıyor. Türk-İş Genel Kurulu konusunda yazılan iki yazıda da (Yavuz Alogan, Mehmet Ali Tok, **RED**, Ocak 2012, sayı 64) bu meselenin üzerinde epey durmuş, sınıf sendikacılığı söylemini kullanmakla gerçekten bunu başarmak arasındaki farkı örnekleriyle anlatmıştık.

Sendika ağalarının işçilere attıkları kazıklar bilinen şeyler, çok zaman işçilerin durumlarından çok koltuklarının sevdasıyla hareket ettiklerini de biliyoruz. Hatta üye olmak için kendilerine gelen işçilerin adlarını para karşılığı işverene sattıkları bile oluyor. İşçi sınıfının bu konuda da yürüyeceği çok yol var, son yıllarda sıkça sendikalara karşı da direnişe geçilmesi, sendika lokallerinin işgali, sendikacıların karşısına dikilme eylemleri bu yolun yürünmekte olduğunu gösteriyor.

Birleşik Metal, özellikle son TİS sürecinde örnek bir sınıf sendikacılığı tavrı sergiledi. Burada yer yer çekimserlikler ya da yetersizlikler yaşanmış olması, genelin tablosuyla karşılaştırıldığında mazur görülebilecek şeylerdir. Ancak Birleşik Metal'in Bolşevik Parti gibi olmasını, böyle hareket etmesini beklemek en hafifinden ahmaklık olur. Özellikle mevcut üye sayısı 15 binden bir anda 20 binin üzerine çıkan bir sendika konusunda çok dikkatli olmak gerekir.

Güzel gol, üç puan!

Önümüzdeki dönem boyunca çok yönlü yükümlülöklere sahip Birleşik Metal; hem Bosch'taki kıvılcımı sektöre taşımak, hem yeni gelen işçileri eğitmek, hem de TİS döneminde oynanacak oyunlara karşı sağlam durmak bu görevlerin arasında. Ama bir anda yüzde 30-40 oranında artan delege sayısı genel kurul hesaplarına ve koltuk telaşlarına kapılırlarsa, işte o zaman metal işçileri bu sefer sendikalara karşı mücadele etmek zorunda kalırlar.

Dedikimiz gibi lig uzun, üstelik enternasyonal; tek düşman da sermaye sınıfı değil, sakatlıklar ve kart cezaları ile de mücadele etmek gerekecek her zaman. Örgütlülüklerimizi de ona göre inşa etmek zorundayız, sendikahı değilsek, sendikahı olmak için, sendikahıysak sendikayı kendi irademizin uzantısı haline getirmek için çaba harcayacağız, biz daha uzun yıllar çaba harcayacağız.

Ama hakkını vermek lazım Bosch işçileri çok güzel bir golle, üç puanı getirdiler, helal olsun onlara!..

Kulelerde açılış, 'eksi' katlarda kölelik!

İstanbul'un cafcıfı alışveriş merkezlerine bir yenisi daha eklendi. **Trump Towers Mall...** ismindeki 'Trump', pek çoğunuzun bildiği gibi, dünyaca ünlü Amerikan zengini Donald Trump'tan geliyor, kendisinin dünyanın çeşitli yerlerinde gökdelenleri var. Bizim Aydın Doğan sermayesi de Donald Trump ismini belli bir yüzde karşılığında satın aldı. Söylenene göre **Donald Trump sadece isim hakkından yılda 10 milyon dolar kazanacak.** Yani Trump, isim hakkını satarak bir taşla iki kuş vurmuş oldu. Alacağı senelik 10 milyon doların yanında, Türkiye'ye de ismini duyurdu. Zira dediğine göre şimdi İstanbul Boğazı yakınlarında gökdelenlerine bir yenisini eklemek için arsa arıyormuş. Başımızda AKP hükümeti ve Tayyip Erdoğan olduktan sonra pek zorluk çekeceğini sanmıyorum Donald Trump'ın.

Amerikan sermayesi, ismini ortaya koyarak mahalle kabadayıları gibi parsanın büyüğünü götüre dursun, bizim ülkemizin Başbakanı Trump kulelerinin açılışında ucuz kahramanlık peşindeydi yine. Şöyle nutuk atıyordu:

"Türkçe yüz binlerce insan tarafından konuşuluyor. Türkiye Türkçesi, İstanbul Türkçesi, Türkiye'nin artan ekonomisine artan dış ticaretine oranla büyük boyut kazanıyor. Yerli yatırımlarda Türkçe hassasiyetini ben özellikle yatırımcılarımızdan rica ediyorum. Kendi markalarımızı oluşturacaksa buna ihtiyacımız var. Türkçe ülke sınırlarını aşan önemli bir dildir."

Şimdi Başbakan'ın çok yakınında olan Yiğit Bulut **'emperyalist Türkiye'** tanımını yaparken buna dayanak olarak Afganistan'daki **'Türk Köftesi'**ni gösteriyordu, "Bizim kültürümüz her yere yayılmıştır," falan diyordu. Tayyip Erdoğan'ın da her şeyi geçip isim meselesine takılması böyle bir şey herhalde. Elin adamı senin topraklarını babasının çiftliği gibi kullanıyor, üstüne bir de para alıyor... Sen ise Türkçe isim meselesindesin hâlâ! Merak etmeyin, Amerikan sermayesi o eşiği boyayıp da satmasını bilir size. Yeter ki sizin tek derdiniz o olsun.

Hem düşünsenize, Tayyip Erdoğan'ın açılışına katıldığı Trump Towers'a Donald Trump işlerinin yoğunluğundan anca bir gün sonra geliyor. Donald Trump **'emperyalist Türkiye'yi** takıyor mu sanki? Böyle **'emperyalizm'**e millet gerisiyle güler!

Biz yerin dibindekiler

Buraya kadar olanlar bizi ne kadar yakından ilgilendirse de **'yüksek siyaset'**e

Trump Towers'ın açılışındaki şaşaa, o açılışa hazırlanan alışveriş merkezinin çalışanları için insanlık dışı çalışma koşulları anlamına geliyordu. Trump Towers'daki Migros'ta 24 saat uykusuz çalıştırılan ve -şaka gibi ama- bir 24 daha saat çalıştırılmak istenen işçilerden biri de bendim. Sendikacılar mı? Onlar müdürlerle 'enseye tokat' oynuyorlar!

ait şeylerdi. Rezidansların 50, yerin 4 kat altındaydık biz. Ben Trump Towers'ın eksi dördüncü katındaki Migros'ta çalışıyordum. Mağaza açılışa hazırlanıyordu. Sadece Migros değil diğer bütün markaların çalışanları harıl harıl açılışa hazırlanıyordu. **Mağaza çalışanları o havasız, güneş görmeyen yerlerde gerektiğinde 10 saat, gerektiğinde 20 saat tıklı kalıyorlardı.** Kapitalizmin en büyük fiyakası olan o alışveriş merkezlerini de biz emekçiler kuruyoruz, istedikleri kadar cilalasınlar.

Yavuz Alogan bir kaç ay önce **RED**'deki bir yazısında, her tarafı dolduran alışveriş merkezlerinin kaçınılmaz ekonomik krizin ardından, içinde köpeklerin dolaştığı viraneler haline geleceğinden bahsetmişti. Deniz bitecek yani... İnsanlar şimdi İstanbul'un her tarafını dolduran AVM'leri gezip kendilerini zengin hissetmeye devam edebilirler!

Bütün bu alışveriş merkezleri, mağazalar ve marketler kapitalizmin orta ve alt sınıf insanlarına sunduğu büyük oyun parkları bana kalırsa. Trump Towers'ın içindeki Migros'a gelmeden çalıştığım diğer Migros mağazalarında bu kamıya vardım.

Ben kasiyer olarak çalışıyordum. İstedigin kadar mağazayı gezebilir, istediğin ürünün envai çeşidini deneyebilirsin. Gerçek hayatta yapamadığın başkaldırının yerine, orada çalışan insanlara eziyet ederek tatmin olabilirsin. Çünkü korkaksındır. İşyerinde patronuna bağıramazsın karşı

koyamazsın, gelir hırsını orada üç kuruşa çalışan emekçilerden çıkarırsın. Zam üstüne zam yersin sesini çıkaramazsın, sokağa çıkamazsın yine hırsını o mağazalardaki emekçilerden çıkarırsın.

Bir defasında kasaya iri yarı bir adam gelmişti. Sorun çıkarmaya meyilli olduğu yüzünden belli. Konserve mantar almış. Fiyatını sordu. Söyledim. "Olur mu be? Orda öyle yazmıyo? Ne biçim iş yapıyorsunuz?" diye bağırmağa başladı. "Reyonda çalışan arkadaşımın yanına gidelim, ilgilensin beyefendi," diye karşılık verdim. Baktık ki bir hata yok, etiketi yanlış görmüş. Arkadaşım, "Beyefendi etikette bir yanlışlık yok, siz yanlış görmüşsünüz," deyince yine bağırmağa başladı ama bu sefer kızmadım aksine güldüm.

Sen de mi Brütüs?!

"Yahu bu memleketin iktidarı üçkağıtçı hadi anladık, bu ülkenin esnafı da mı üçkağıtçı oldu?" Böyle insanlarla o kadar çok karşılaşayorduk ki. Herhalde böyle yapınca, gariban iki gence böyle bağırınca gururlanıp haklarını aradıklarını falan sanıyorlardı. İşin bir diğer ilginç tarafı da, aynı marketler bir kampanya yaptığında, ürünleri seçerken 10 türlü kusur arayan o 'özel' insanların, kampanyalı üründen almak için birbirlerini yiyor olmasıydı. Mesela mahalle arasındaki bir Migros 8 Mart Kadınlar Günü dolayısıyla kozmetik ürünlerinde yüzde 50 indirim yapmıştı. İnanır mısınız, bir emek alırken kuruşu

hesaplayan o insanlar nasıl olsa indirimli diye hayatında almadığı, almayacağı ürünleri kapış kapış aldılar.

İşte alışveriş merkezleri de bu marketlerin biraz daha fiyakalı, biraz daha büyüğü desek yanlış olmaz herhalde.

Spartaküs bizden şanslı!

Benim 'tayin'imi 'açılış mağazası'na çıkardılar neticede. Mağazanın açılmasına üç gün kalmış, her yer savaş alanı gibi. Orada çalışan arkadaşlarımla tanıştım önce. Ben gelmeden önce iki haftadır gece gündüz çalışıyorlarmış. Ne izin kullanma hakları verilmiş ne de çalıştıkları saatlere karşılık mesai ücreti almışlar. Ben aynı zamanda öğrenci olduğum için part-time çalışıyorum. Haftanın dört günü 4 saat, hafta sonları 9 saat ve bir gün izin hakkım var. İlk geldiğim gün 9 saat çalıştım, ikinci iş günüm ise 10 saat. "Ben part-time çalışıyorum," falan dediysem de bir sonuç alamadım. Üçüncü gün sabah 10:00'da geldim. Müdüre kaçta çıkacağımı sordum ve okula gitmem gerektiğini bildirdim. **"Hiç itiraz falan etme, akşam 10'da çıkacaksın,"** dedi ve çekti, gitti. **Bir şey diyecek olsak, kapının önündeyiz.** Sonra saat akşam 22:00 oldu. O saate kadar bir öğün yemekle duruyoruz, yemek yemeye gittiğimiz yer de 1 saat uzaklıkta bir lokanta.

"**Neyse,**" dedik, "Nasıl olsa çıkacağız..." Yarım saat geçti, bir saat geçti...

"Çıkabilir miyiz?"

"Biraz bekleyin!"

"Çıkabilir miyiz?" diyoruz, "Ne aceleniz var?" diyor müdür. Tam o arada, biz çalışırken birden içeri takım elbiseli iki adam girdi. Müdürlerin oturduğu masaya yaklaştılar. Müdürler birden ayağa kalktı. Kucaklaştılar o adamlarla. Sanırsın 40 yıllık dostlar. Çaylar söylendi, kahveler içildi falan. Muhabbet köyü anlayacağınız. Orada çalışan bir abiye sordum, "Bunlar kim abi böyle?" diye. Migros'un üst düzey yöneticilerinden birileri olduklarını düşündüm, bu kadar 'candan' karşılandıklarına göre...

"Sendikacı onlar," cevabı geldi!

Düşünebiliyor musunuz? 'Sendikacı' dediğin adamlar içeri giriyor, girer girmez müdürlerle kucaklaşıyorlar.

Bizim bildiğimiz, sendikacılar, müdürlerin 'patron yarısı' olduğunun farkındadır, 'enseye tokat' muhabbetlere girişmezler. Başka türlü de olmamalıdır...

Neyse bu konuya yazının sonunda değineceğim tekrar ama emin olun, o anda kendimi yumruklamak istedim. Sendikacılar çekip gittikten sonra çalışmaya devam ettik. Saat tam geceyarısı oldu. Ortaya peynir, domates bir şeyler geldi. Yemek yedik. Sonra gideceğiz sanıyoruz. "Arkadaşlar çalışmaya devam ediyoruz, işler bitmedi. Ama yarın izinlisiniz," dediler.

24 saat aralıksız çalışacağız ya, Allah

Hayatımız taşeron!..

Benim aklıma taşeron deyince gözü ayrı kıcı ayrı oynayan, cebinde üç dört hat taşıyan, babasından karısına herkese yalan söyleyen, ne iş yaptığı belli olmayan şekilsiz insan tipi geliyor. Ne iş yaptığı sorulduğunda bunlara, ithalat, ihracat, inşaat vs diye sıralarken, aslında kim olduklarını ve ne yaptıklarını da anlatıyorlar farkında olmadan...

Tarihsel olarak bakıldığında, yaygın olarak 70'li yılların sonlarında her mahallede apartman altlarında küçük konfeksiyon atölyeleri, küçük tamirhaneler ve montaja dayalı ana firmaya mal yetiştiren üretim biçimiydi onlar. Sanki biraz daha 'masum'du o zamanlar. Fonda Ferdi tayfur, Orhan Gencebay, birbirine aşık olan işçi gençler ve bazen 'babacan' Hulusi Kentmen gibi patronlar... O zamanlar taşeron üretim biçimi göze korkunç görünmüyordu.

Yıllar geçip büyük sermaye gurupları ortaya çıkınca fabrikalara yığılan milyonları görenler, bu küçük atölyelerin sonunun geldiğini ve tarihe gömüleceğini düşündü. Ama burjuvazi büyürken birleşen, hukuki ve sınıfsal kimlik kazanan işçi sınıfının kendisinin başına dert açacağını grevler ve direnişlerle görmüştü! Üstelik bu birleşik yapının siyasal yansıması demek olan komünistlerin güçlenmesi ve iktidara yaklaşması tehlikesi de vardı! Öyleyse *Fordizm* olarak adlandırılan üretim biçimini bırakarak, Amerika'da yaygın üretim biçimi olarak ortaya çıkan esnek üretim modeli ve bunun mimarı *Taylorizmi* seçmeliydi. Bu üretim biçimine göre işçi bire bir patronla muhatap olacak, canı isterse yarım gün çalışacak (*part time*) ve en önemlisi performansına göre ücret alacaktı. Yani her koyun kendi bacağından asılacaktı. İlk başta kulağa hoş gelen, hatta burjuva ideologlar tarafından 'demokrasi zaferi' sayılan bu üretim biçimi geliştikçe işçi sınıfı ve onun siyasal yansıması komünistler nasıl bir bataklığa çekildiklerini kavradıklarında artık çok geçti. Çünkü hastalık bütün vücuda yayılmıştı.

Esnek çalışma ve taşeronlaşmanın tam olarak uygulanabilmesi için buna uygun siyasal üst yapının oluşması gerekiyordu. Bununla paralel olarak, Sovyetler'in yıkılması, işçi örgütlerinin devrim amacının bulanıklaşması, dağıtılması, yani siyasal olarak kendi karşıtı olan komünist yapıların tasfiyesi de şarttı.

Bütün koşullar neredeyse burjuvazi açısından gerçeklik sınırına yaklaşıncı Özal tarafından temelleri atılan neoliberalizm Tansu Çiller ve koalisyonlar döneminde derinleşti. AKP iktidarı altında ise şahıksına ulaştı. Nur topu gibi yeni esnek çalışma modeli, bununla atbaşı taşeron üretim kutsanmıştı...

Artık işçilerin toplu olarak çalışmasına gerek yok. 'Profesyonellik' kavramı, bir işi kendin yapmak yerine başkasına yaptırmak anlamına geliyor. Yani maşa varken neden burjuvazi ateşle oynasın ki?

Bir taşla sayısız kuş vuruldu. Bu üretim biçimi adeta gökten zembille inmişti. Burjuvalar için artık sadece işi bulup, taşeronlara ihale etmesi yeterli. Taşeron içinse hazır milyonlarca işsiz... Üstelik artık bunları aramasına da gerek yok; gelecekte işkur'un yerini alacak 'danışmanlık şirketi' denen 'aracı kurumlar' ya da 'köle tacirleri' kenarda ısınmaya başladı bile.

Bunun burjuvazi için kazanımları:

1. Kâr garantisi: Taşerona ödediğinden arta kalan kâr artık nettir.

2. Sorumsuzluk: Ne ölen işçiler ne de işten çıkartılanlar artık hukuksal ve vicdani olarak bile burjuvaları rahatsız etmeyecektir. Çünkü bütün suç taşeronundur!

3. Örgütsüzlük: Burjuvanın başını ağrıtan sloganlar da, karşısına çıkacak eli-yüzü yağı içinde haddini bilmez bir işçi

de artık yok! Sendikali işçi sayısının son 10 yılda 600 bine inmesi bir işaret olsa gerek!

4. Esneklik: Burjuvanın canı işçilerin başka iş yapmasını ya da daha fazla çalışmasını isterse, taşerona söylemesi yeterlidir.

5. Sınıf iktidarı: Beslenme zincirinin tepesinde olan burjuvalar sadece kendilerine bağlı bir grup teknokrat çekirdek işçiyi de yanlarında tutarak iktidarını sağlamlaştırdı.

6. Emperyalizm: Bu çalışma modeli ve taşeronluk evrensel bir kavrama dönüştüğünden, bir uluslararası şirket için Çin'de bir fabrika kurup Çin'e hiç uğramadan, oradan kendisine kan akıtması mümkündür! Ya da ABD'deki bir şirket çağrı merkezini Hindistan'da kurabilmektedir. Levi's üretimini Kayseri'de yapabilir... Yani global serbest piyasa ekonomisi ve taşeronluk!..

Bir adım daha gider emperyalistler. Kendi girecekleri savaşa bile küçük taşeron devletleri sokar! Kendi girdiği savaşta ise, Irak'ta denendiği üzere, *Blackwater* adındaki katil sürüsü taşeron özel güvenlik şirketini kullanmaktan çekinmez! Bu tarz iktir. Bu örneği daha önceki paralı Fransız lejyonerlerinden ayıran, Fransız lejyonerlerinin orduyla bireysel anlaşmalarıyla, *Blackwater* örneğinde, resmen ayrı örgütlenmiş, ölüm ihaleleri almış, kâr elde eden bir taşeron bir şirket söz konusudur. Eğer bu örnek tutsa, katil şebekeleri artık yasallaşacaktır! Bunlar yakında her savaşta, her ülkede ortaya çıkacak...

Bu modelde burjuvaziyle taşeron arasındaki ilişkinin tarifi kısaca: **"Malı ver! Parayı al! Birbirimizi daha sonra tanımıyoruz!"** Mafya film repliği gibi bir özet!..

Gözünüzü kapatın ve düşünün...

Tabloyu daha net görmek için bir gününüzü hayal edin. Sabah kalktınız, yüzünüzü yıkadığınız suyu satan İski'nin saat okuyucuları ve fatura dağıtıcıları taşeron. Yaktığınız elektrik keza öyle, üstünüze giydiğiniz her parça elbise büyük firmalarca küçük konfeksiyon atölyelerinde diktiriliyor. Sokağa attığınız adımda kilit taşlarını ve asfaltı döşeyen, belediyenin taşeron firması. Kendi evinizi ve işyerinizi yapan inşaat işçileri taşeron. İşyerinizde yediğiniz yemek taşerona ait. Temizlik işleri de öyle. Üniversitede kafanızda cop kıran özel güvenlikçiler de!.. Kafanızı kaldırdın etrafa dikkatlice bakın lütfen... Yer gök taşeron!

Piramidin dibinde bulunan, çalışırken hayatını kaybeden, horlanan sömürünün katmerlisini yaşayan, insan yerine bile konulmayan, esnek ve taşeronda çalışan bu topluluk örgütlenbilir mi?

Bu tablo neden örgütlenilemediğinin de ipuçlarını taşıyor. Çünkü bu dağınık yapı, sabırlı bir çalışma, doğru bir hat ve bütüncül bir siyasal örgütlenme gerektiriyor. Yani hem işçilerin hem de devrimcilerin ayrılıklarını bir kenara bırakarak bir araya gelmesi şart! Tabii ki bu mücadele hattının enternasyonal ayağını hiç unutmadan...

15 Nisan'da Maltepe Belediye işçileri, Tuzla tersane işçileri, metal işçileri, tekstil ve inşaat işçisi yaklaşık 600 işçi bir araya geldi. Amaçlarını milyonlarca taşeron işçisi ve diğer işçilerle bir araya gelmek olarak duyurdular. Bütün dünyada 'güvencesizler' olarak adlandırılan bu kesim, giderek başlarını ve yumruklarını havaya kaldırmaya başladı. Yakın gelecekte bu işçi ve emekçi kitlelerinin devrimci rolü doğru yönlendirilbilirse eğer...

Ne dersiniz? Kivılcım ateşe, ateş de yangına dönüşebilir mi? Neden olmasın?..

rızası için bir gün izin vereceklermiş. Vallahi birkaç kişi hayır diyecek gibi olduysa da bir şeye yaramadı. "Mecbur çalışacaksınız, istemeyene kapı orada!" altın kuralı yine devreye girdi. Toptan bir tepki de olmadığı için devam ettik çalışmaya.

İnanır mısınız sabah 05:00 olduğunda kozmetik reyonunun önünde yere yatmış uyuyordum. Sonra kalktım. Ruh gibi dolaşıyorum. Herkes canından bezmiş, müdürlere ana avrat sövüyor. Kolay değil 24 saat çalışmak.

Sabah nasıl 10:00 oldu hatırlamıyorum. 24 saat aralıksız çalışmayı doldurmuş olduk. Çay içmeye geçtik arkadaşlarla. Tam o arada müdürler geldi karşımıza. Halimize acır gibi numaradan bir ifadeye büründü yüzleri. Vallahi o anda ne hissettiğimi size tarif edemem. **"Arkadaşlar biliyoruz çok yorulduunuz ama işimiz daha bitmedi. Biliyorsunuz yarın mağaza açılıyor ve Tayyip Erdoğan gelecek. Yarın saat 10'a kadar buradayız,"** dediler!

Şöyle bir arkadaşlara baktım. Şaka mı yapıyorlar falan dedim içimden. Herkes kafasını önüne eğdi. Olacakları tahmin eden bir abi birkaç bir şey dedi müdürlere. Ondan sonra yine sessizlik oldu. Ben 'yeter' dedim, iki çift laf edip, ceketimi aldım çıktım mağazadan. İş artık belli bir yerden sonra yorgunluk meselesini falan geçiyor, insan onuruna yediremiyor hayvan muamelesi görmeyi.

Daha sonradan öğrendiğime göre benden sonra daha fazla dayanamayıp giden birkaç kişi daha olmuş. Eve sürünerek gittim, kendimi yatağa zor attım. O anda kafamda tek şey vardı. Madem işten atıldık, o demin yukarıda bahsettiğim sendikacılara iki çift laf etmem lazımdı. Hani zor şartlarda çalışmak falan da değil mesele, bu memlekette işçilik yapıyorsan başına gelecekler aşağı yukarı bunlardır. Ama sendikacıyım diye geçen kravatlı herifler sen hayvan gibi çalışırken senin cebinden aldığı paralarla cebini dolduruyor ve patronla enseye tokat ilişki kuruyorsa sinirin iki kat artıyor.

Sendikacılarla yüzleşme...

Aradan üç gün geçtikten sonra sendikayı arayıp, görüşme talep ettim. Ertesi gün de Tez-Koop İş şubesine gittim. Giderken yanıma bizim dergiden bir arkadaş aldım, canlı canlı sendika bürokrati görmek istemişti arkadaş. Binaya girdik, içeride iki sendika yöneticisi ile görüştük. Açık söyleyeyim, gitmeden önce iyi bilenmişim. Yazıda anlattıklarımı onlara da anlattım kibarca. Sonra, **"Sizden şimdi bir şey istemiyorum, ama böyle sendikacılık olmaz,"** dedim.

Yukarıda müdürlerle kucaklaşanlardan birisi karşımda oturuyormuş. O diğerine göre daha fazla bozuldu. Biraz evelediler, gevelediler. Birisi elindeki milyarlık telefonla oynadı, birisi numaradan iki küfür etti müdürlere. Sonra müdürlerle kucaklaşan, "Yahu aslında onlar da bizim kardeşimiz, bizi bölmeye çalışıyorlar," dedi. Arkadaşım, "Yahu binlerce lira maaş alan işçi mi olur?" dedi...

Orada benim aklıma geldi işte. **Evet, bizim müdürlerle sendikacılar aslında gerçekten kardeşler.** Küçük bir araştırma yaparsınız, sendika yöneticilerinin ne kadar maaşlarla bu işi yaptıklarını öğrenirsiniz. **On binlerce lira maaşlı sendika yöneticileri var. Hatta biraz araştırın, sendikalarla 'uzman' püyetine alınan, 8-10 bin lira maaş bağlanan ve kendisine 'Komünist' diyen partilerin adamlarının olduğunu bile görürsünüz.** O adamlar, sorduğumuzda, "Biz de işçi kökenliyiz," dediler. İstedikleri kadar işçi kökenli olsunlar, onlar artık bizim safımızda değiller. Karşı saftalar...

İşte benim gözümde Trump Towers'ın açılma hikayesi budur. Yazının başına bakınca şu sonuca vardım şimdi: Sendikacı dediğin adamları böyle olan memleketin Başbakanı da böyle olur elbet. Yapacak çok işimiz var!..

Sendikalar sarı, sensin gönlümün yarı!

"Bazen birileri öyle bir pandik atar ki sana, ne olup bittiğini bile anlayamazsın. Zamansız, sinsice ve tahmin edemeyeceğin bir şekilde yıkılırsın yere. Kalkıman an meselesidir belki ama hazırlıksız yakalanman dokunur gururuna; öldürmek istersin ve öldürdükçe bitiremeyeceğini de pekala bilirsin.

Hesap yapmaya başlarsın. Koparacağın her kelle için kaç yıl esir tutulacağını yazarsın sıfırdan açtığın word dosyasına. Bilgisayarına kaydedersin. Bir hafta boyunca sürekli bunu okuyup düşünürsün. Kudurursun. İcini hiç bilmediğin bir şeyler kemirir. Kemirgenleri düşünürsün sonra. Kendini düşünmeye kemirgenlerden sonra başladığın için kendine kızsın. Düşünce sırasını sen alırsın. 'İşçi-yazar' ya da 'katil-yazar'?... Veya edepten gelmeyen ve o ikiyezlü ahlaktan sıyrılmış bir edebiyat işçisi...

"Olmak istediğim mi yoksa olmamı istedikleri biri mi olmalıyım?" diye düşünürsün. Seçmen gerekir giymeyi istediğin kıyafeti. Karar vermekte zorlanırsan en uygun yol referandumdur. Annene sorarsın, kardeşine sorarsın ve sevdiğin kadını düşünürsün. Bunlar frenlerindir. Tabii bir gün hiçbirini tutmayabilir...

Kaseti başı saralım... Kendimi evim haricinde rahat hissettiğim ikinci evdeydim. Tüller sararır diyerek sigara içmemin engellenmediği, lokmalarımın sayılmadığı, uyuyana kadar heykel gibi kanepede oturmak zorunda olmadığım bir evdi. Mutluydum. Sıkıntıları geldiğim yerde bırakıp bir zamanlar Neyzen Tevfik'in yaşadığı evin harabesine komşu olmuştum. Geceleri Melisa ve Eysan'la demlenip balkona çıkardık. Her birimiz sırayla Neyzen'in harabesine yine Neyzen'den şiirler okur ve onun küfürlerini Urla'ya savururduk. Daha uzağa gitmezdi sesimiz.

Duvara karşı!..

Urla'da yaşadığım o günleri düşünürken alan sorumlusunun, "Herkes buraya gelsin, toplantı var!" demesi üzerine elimdeki işi bırakıp diğerlerine katıldım. Kısa sürede onlarca toplantıya katılmıştım. Diğer bütün aptalca uygulamalar gibi bu da 'normal' gelmeye başlamıştı. Konuşmamak için kendime verdiğim sözünü tutup dinlemeye başladım. Çünkü konuşmaya başlayınca duramayacağımı biliyordum. Haddimi aşıp duvara çarpma kadar aklıma geleni söylüyordum. Duvarın sonu işsizlikti...

Toplantının yapıldığı yer Türk Metal İş sendikasının örgütlü olduğu bir dolap fabrikasıydı. Dünya haritasına baktığında birçok ülkede fabrikası olan ve hemen hemen haritadaki ülkelerin çoğuna soğutucu dolap satan bir yerdi.

Bilmeyenler, "Sendikalı yerde çalışırsan sırtın yere gelmez," derken, sendikanın

rengini bilenler ise, "En kötü örgütlülük bile örgütsüzlükten iyidir," diyerek bana moral vermeye çalışıyordu. İki tarafa da inanmıyordum. Biliyordum bir bok olmayacağını. Toplantıya fabrikadaki sendika temsilci de katılmıştı. Temsilcilerin başıydı. Sadece onun suçu muydu, yoksa sendikanın genel tutumu muydu emin değilim ama aldıkları her karar işçilerin zararınaydı. 'Esnek çalışma'ya itiraz ettiklerini görmemiştik. Benden öncesini de duymamıştım. Kafalarına göre bizleri evlere yollar, sonra fabrikaya bilmem kaç gün borçlandırılmış olarak geri dönerdik. Bu borçlandırma meselesi uzun zamandır vardı. Önceleri borç ödeme süresi iki ay ile sınırlıyken, şimdi dört ve altı ay gibi bir zamana yayılmıştı. Giren yine bize girmeye devam ediyordu yani. İşin kötüsü de borç ödeme günlerinin değişmesiydi. Mesela gece vardiyasında çalışıyorsam, sabah fabrikadan çıkıp yine aynı günün öğle sonrasında tekrar fabrikaya dönüyordum. Uyuyamadan devam ediyordum. Yaşadığım yerden fabrikaya ulaşmam toplam iki saatti. Her gün toplam dört saatimi piç ediyorlardı.

Sendika temsilcisi fabrika müdürüyle kafa kafaya verip kararlar alırdı. Her zaman bu böyleydi. Bu da onlardan biriydi yine. Sendika temsilcisi kurnazdı. Bazen fabrikada gezinir ve eski işçilerin bir çoğuyla ayaküstü muhabbet ederdi. 'Başkan' derdi herkes ona. Fabrika içinde gördükleri temiz kıyafetli adama imrenirlerdi. Saygı göstererek köpeklesirlerdi. Köpekleserek de saygı gösterirlerdi. Ve 'başkan' dedikleri kişinin onlarla selamlaşması çok önemliydi. Yalan da olsa ciddiye alınmaları, gururlandırıyordu onları.

Uzun süreli Kitap Arşivi - <http://www.kitaparsivi.org>

Birkaç işçi hariç hepsi kendinden çok fabrikayı düşünüyordu. Hayatımda gerçekten anlayamadığım birkaç şeyden biridir bu. İşçilerin çoğu açıkça beyan ediyordu safını. Yani öyle gözlemleyerek vardığım bir sonuç değildi bu. 'Fabrika taraftarı' işçilerin sesi fazla çıkmaya başladığında ben de konuşmaya başladım. Ben konuşmaya devam ettikçe eski işçilerden biri arkamdan tekme atmaya girişti. Susmam için uyarıyordu...

yüzden penise benzetiyorum. Okşandıkça kalkıyorlar...

Toplantının amacı işçileri ikna edip yeni aldıkları kararı sanki beraber almışlar gibi göstermekti. Herhangi bir sorun çıktığında sıyrılmaları kolay olacaktı. Ben kendime verdiğim sözü tutmak için sadece dinliyordum. Birkaç işçi hariç hepsi kendinden çok fabrikayı düşünüyordu. Hayatımda gerçekten anlayamadığım birkaç şeyden biridir bu. İşçilerin çoğu açıkça beyan ediyordu safını. Yani öyle gözlemleyerek vardığım bir sonuç değildi bu. 'Fabrika taraftarı' işçilerin sesi fazla çıkmaya başladığında ben de konuşmaya başladım. Ben konuşmaya devam ettikçe eski işçilerden biri arkamdan tekme atmaya girişti. Kendisi eski bir arkadaşım. Susmam için beni uyarıyordu. Ben konuştuktan sonra ne sendika temsilcisi, ne alan sorumlusu, ne patron taraftarı işçiler ve ne de toplantıya yamayan üretim müdürü hiçbir şey demedi. İtiraz duymadım fikrime.

"Oğlum bunlar göt!"

Toplantı bitiminde beni tekmeleyen arkadaş yanıma geldi.

"Hata yaptın Cem. Bence ağzını açmayacaktın. Oğlum bunlar göt. Fabrika çıkarmazsa da sendika seni işten çıkarttırır," dedi. Dediklerini bazı eski işçilerden de duymuştum. Bir şey demedim ve beklemeye başladım. Ertesi gün sinsice baskılara başladılar. Ondan sonraki gün başka işe verdiler. Sonra hiç bilmediğim başka bir işe. Bu böyle devam etti. Yılmadım. Başka zaman olsa küfür edip bırakırdım işi ama bu kez inat etmiştim. Baskı ve inat bir ay kadar devam etti.

Uzun süreli Kitap Arşivi - <http://www.kitaparsivi.org>

zor bölüme sürgün edildim: Sevkiyat. Sürekli tırlara dolapların yüklendiği, dışarıda çalıştığım, üşüdüğün ve üşütüp hastalandığın zor bir bölümdü. Birkaç gün hiçbir iş yapmadan gezinip durdum. Yükleme yapanlara yardım ettim. Yeni olduğum için iş vermediklerini düşünmüştüm. Sevkiyat bölümünde alan sorumlusunun oturduğu, tırlara irsaliye kesildiği ve bu tür işlerin döndüğü ve bizim de çay molalarında gidip oturduğumuz bir oda vardı. Sevkiyat ofisi. Fazla mesai, borç ödeme mesai çizelgesi ve sevkiyatta çalışan her işçinin görev tanımının olduğu işe yarar kağıtlar asılıydı. Benim adım listenin en altında ve ismimin karşısında hiçbir görev tanımı yoktu. (Bu tanımsızlığı sonradan anlayacaktım.)

'Görevsiz' olarak çalışmaya devam ettim. Sonraki günlerde çalıştığımı gören sevkiyat bölümünün alan sorumlusu bir iş yapmamam konusunda beni uyardı. O gidince çalışmaya, o geldiğindeyse çalışmamaya başladım. Birkaç kez beni çalışırken görüp tekrar uyardı. Başka zaman olsa bunun tersini yapardım. Şef gelince çalışmaya, o gidince ise kaytarmaya...

Fabrikaya giderken kitap götürmeye başladım. Dolapların arasına girer kitap okurdum. Yakalanma korkusuyla heyecan yaşırdım sürekli. Kitaba ara verir turlardım. Tuvalette gidip sigara içer, dönünce tekrar kitaba girerdim. Charles Bukowski'nin *Ekmek Arası* kitabını, William S. Burroughs'ın *Yumuşak Makine*'sini, Kanat Güner'in *Eroin Güncesi*'ni ve Tezer Özlü'nün bütün kitaplarını 'sevkiyat' bölümünde okudum. İşsiz işçiliğim devam ettiği müddetçe ben de okumalarımı sürdürdüm. Hayatımın işini bulmuştum sonunda. Emekli olana kadar hiçbir iş yapmadan maaş alacak ve bütün gün kitap okuyacaktım. Hatta kendimi fabrikada öykü yazmaya bile ayarlamıştım. Cebimdeki not defterim ve tükenmez kalemim emrime amadeydi. Çünkü ben harbiden avareydim...

Tahmin etmişsindir hikayenin sonunu. Bir gün 'insan kaynakları departmanı'na çağırıldılar ve bana dediler ki: "Tak sepeti koluna, herkes kendi yoluna!" Yani gültüm, ben yine erken terhis edildim. Yine bana, "Hiçbir yerde dikiş tutturamıyorsun deme. Döverim. Sistem boksa ben miyim suçlu? Bu konuda anla artık beni. Bıktım anlıyor musun?"

"Ya Cem bir saattir konuşuyoruz. Üzüldüm işten çıkarılmana ama sen telefon faturanı nasıl ödeyeceksin ki?"

"Kızım sen onu düşünme. Benim bu ay bedava dakikalarım var. Yoksa seni arayıp faturamı kabartacağım, eve gider dergi için yazardım bunları. Neyse görüşürüz. Haa dur az, bir şey dicem sana. Bütün sendikalar sarı, sensin gönlümün yarı..."

"Bakıyorum da kıçımın şairi yine döktürmeye başlamış..."

Bir greyder operatörünün sınıflarla, Marx'la, Aristoteles ve işçi aristokrasisiyle, tabii sendika bürokratlarıyla ve hiç kuşkusuz işverenle tecrübesi... Hayatı paylaşmak için!

Sendikacılarla işverenin senkronizasyonu

*Ayın altında greyderler gidiyordu,
eğitim alanından kademeye doğru.
Vukuat öyle bitip tükenmez,
tezkere günü
öyle uzaktı ki,
bu garip sanki o güne
hiçbir zaman erişemeyecek.*

Savaşların sebebinin; sınıf savaşı olduğuna inanan insanlar vardır. Bu insanların bazıları, ait olduklarını düşündükleri sınıf adına bazı davranış örneği gösterirler. Bu yazıda, böyle bir davranış sergileyen insanların söylemlerinin dışında, bilerek ya da bilmeyerek gösterdikleri davranış dikkate alınarak hangi sınıfa ait olduklarının senkronize –Eşleştirme- yöntemiyle tespiti yapılmaya çalışılacaktır.

17. ve 18. yüzyılda tarlada sabahtan akşama kadar ırgatın buyruğunda çalışan ve sıfatı 'köle' olan insan, artık sıfat değiştirmeye başlayıp 'işçi' olmaya doğru ilk adımını atacaktır. Tarihçiler de bu yüzyıl 'Sanayi Devrimi'nin başlangıcı sayacaklar, feodalizmi de tarihe gömdüklerini düşüneceklerdir.

'Sanayi Devrimi'nin devamında, bebek sayılabilecek, Osmanlıcası 'anamlıcılık' demek olan ve özel mülkiyeti savunan 'kapitalizm' de yavaş yavaş büyümeye başlayacaktır. Yine o tarihlerde Adam Smith denen adam, bu sistemi, **kendinden 250 yıl sonra dünyaya gelecek olan Mehmet Barlas'a teslim edecek şekilde emzirecek**, altını değiştirecek, dizine yatırıp ninniler söyleyip yatağına yatırarak, bu çocuğun büyümesine büyük bir katkı sağlayacaktır.

11. yüzyılda şehirleri korumak için çekilen duvarın içinde kalan ve karınlarını doyurabilmek için duvarın dışında, bir fersahlık mesafedeki köylülerin üretimine borçlu olan, kendi adları 'duvar içinde yaşayanlar' demek olup, Fransızcadaki karşılığı 'Bourgeois' olan ve bizim de Türkçeye 'Burjuva' diye çevirdiğimiz bu sınıf, Fransız İhtilali'nde hem devrimi yapıp hem de solda dururken, daha sonra, tıpkı Mehmet Barlas gibi, doğası gereği döneklilik yapıp, sağ tarafa geçecek, kapitalizmi de iyice sahiplenecektir.

Kapitalizm adam olmaya çalışırken 1800'lerin ilk yarısının sonunda Karl Marx denen birisi çıkacak ve kapitalizme karşı şunu söyleyecek: "Bu dünyadaki kavgaların sebebi Emek ile Sermaye arasındaki çelişkiden kaynaklanır. Bu kavgaların bitmesi için, özel mülkiyetin elinde olan üretim araçlarının kamuya verilmesi gerekir, değilse bu kavga bitmez. Bitmemekle de kalmaz bu Kapitalizm Emperyalizm olur. Emperyalizm de beraberinde daha büyük kavga olan Savaş getirir. Adam Smith'in büyüttüğü Kapitalizm ise özel mülkiyeti

savunur," diyecektir.

Ayrıca bu Karl Marx, Roma imparatoru Servius Tullius'un vatan savunmasına katkısı olsun diye, vatandaşlarının gelir düzeyini belirleyip gruplandırmak için yaptığı nüfus sayımında, **yiyecek ekmeği ve çocuklarından başka bir şeyi olmayan grup** için söylenen '**proletarii**' kavramını değiştirip, sanayi devriminden sonra adı işçi olan kesime uyarlayarak şu çağrışı yapacaktır: "Bütün dünyanın Proleterleri birleşin. Zincirinizden başka kaybedecek bir şeyiniz yok." Ve emek kesimi ile sermaye kesimi olarak iki tane sınıf olduğunu söyleyecektir.

Günümüzde, kış günü buz gibi Coca Cola'yı içip, lahmacun lokantasının yanında 'fastfood'ları tercih ettiğimize göre, Adam Smith'in torunlarının boş durmayıp bu sistemi müthiş bir şekilde yeniden ürettiğini görüyoruz. Hatta ırkını, dilini, dinini arkaşına alıp bu kültüre karşı koymaya çalışanların nazik kıcını da.

Bana göre, bu sistemin ebesinin çöplüğüne kadar yolu var; eğer Marx'ın kuramı doğru çıkarsa da komünizme kadar yolu var.

Yukarıdaki bilgiye göre –belki de bizim ülkemize has olan- senkronize olacak örnek ise şudur: Nazım Hikmet'i çok seven bir askerlik arkadaşımın askerlik hatıra defterime yazdığı yukarıdaki şiirden de anlaşılacağı gibi askerlik hizmetimi greyder operatörü olarak yaptım. Sonrasında bu işin biraz da mürekkebinin yalamış olmama rağmen, arada sırada kesintiye uğrasa da sosyal problemimi çözmek için bu işime devam ediyorum. **Yani, Marx'ın kuramındaki tanıma göre ben de zincirinden başka kaybedecek bir şeyi**

olmayan bir proleterim.

Altı aylık bir deneme süresinden sonra, hizmet ettiğim kurumda kadroya geçmem söz konusu oldu. Fakat kadroya geçebilmem için sendika tarafından sendikaya kayıt olmam istendi. Bazı belirsizlikten dolayı sendikaya kayıt olmayı şimdilik düşünmediğimi söylediğim anda ipler kopmaya, benim de kafamda tahtalar eksilmeye başladı. Hâlâ da eksilmeye devam ediyor.

Garip bir işbirliği...

Çünkü hem işveren hem sendika benim sendikaya kayıt olmamı istiyordu. Bir türlü bu işi anlayamadığımdan dolayı, susmak zorunda kaldım. Sustukça gariplik daha da çoğalarak şu duruma geldi:

- Sendika temsilcisi beni 'güdülecek bir koyun' olarak gördü,
 - Gene aynı sendika, sendikaya üye olmazsam çıkışla tehdit etti,
 - Sendika şube başkanı beni salak yerine koydu,
 - İşyerindeki arkadaşlarım, Sanki Adam Smith lordlarla Avrupa seyahatine çıktığında çocuğunun altını ben değiştirmişim gibi, proleter ruhuyla, Marx'ın çağrısını yerine getircesine nerdeyse yüzüme tükürecekler,
 - İşveren ise sendikaya üye olmazsam maaşımda bir değişiklik olmayacağını söyleyip,
 - Boş zamanlarımda bilgi edinme hakkımı da elimden almaya kalkıp,
 - Okumaya devam edersem savunmamı almakla tehdit etti.
- İşin daha da ilginç olanı, hem işveren hem de sendika bunları bilerek/bilmeyerek Marx'ın sınıf kavramına göre de açıklamaya çalışıyordu.

Marks'ın sınıflandırmasında 'Lumpen Proleterya' diye bir sınıf biliyorum. Bu sınıfa girenler ise; dilenciler, ayakçılar, fahişeler, konsomatrisler... Ama Lumpen Proleterya kavramı da bu durumu açıklamaya yetmez. Çünkü burada dilencilik, ayakçılık, fahişelik gibi bir şey de söz konusu değil.

Gene Marx'ın hocası Hegel'den alıp geliştirdiği yöntem olan 'Diyalektik Materyalizm' de yetmez herhalde. Çünkü diyalektikte iki tane zıt kutup olması gerekiyor ki karşıtların birliği olabilsin. Bu özelde bir durum olsa da, zıt kutup diye bir şey söz konusu değil. Çünkü görünen o ki kuramdaki zıt kutup olması gereken sendika da işveren de artık tek sınıf olmuş görünüyor. Bu durumda adı geçen sınıfa karşı tek bir zıt kutup var, o da benim.

Ben de;

Karşıtların birliğinden muhafazakârlık da doğabileceğini,

Muhafazakârlığın ise durağanlığı beraberinde getireceğini,

Tarih tekrardan ibaret olduğu için muhafazakarlığın kendini tekrar yenileyeceğini,

Diyalektik yönteme göre birlik olmam gerekse de, sendika-işveren sınıfına ait olmamayı düşünüyorum; sendikaya girdiğimde o sendikanın tepesindekilerin orada olmamasını sağlamam gerekir...

Gözlemleyebildiğim kadarıyla ise, hem sendika hem de işvereninim gösterdikleri genel davranışın, "**Yönetenler bilgili olsun, temiz elbise giysinler, ağır işti çalışmasınlar, yıpranmasınlar**" diyerek Aristotelesin de tanımadığı ve 'iyilerin yönetimi' demek olan bu durumun, Aristokrat bir özellik taşıdığından dolayı. **ARİSTOKRASI'DE SENKRONİZE** ediyor,

Yöntem konusunda senkronizasyonun bu şekilde bir denemesini yaptığımı düşünüp, Yaklaşık yedi aylık bir sürede lütuf olarak değil, söke söke de olsa aldığım bağımsız çalışma ortamına engel olmadıkları için işverenime küçük bir teşekkür eder,

Hem sendikaya hem de işverenime, hatta devlete bile beni bir kalıba sokmamalarımı rica ederek,

Ali Kırca ile hayatı paylaşmak istemediğimi de belirtip,

Sizlerin de müsaadesiyle yukarıdaki yarım kalan şiirimi tamamlamak istiyorum.

...Ve 862 gidiyordu,

yekpare lastik tekerlekleriyle.

Türek bir Eksoz dumanının

havaya bıraktığı bulanık bir is.

Hiçbir işe yaramaz operatör değildik biz.

Beni tesviyemle anla iki gözüm,

hendeğimle, reglajımla,

drenajımla anla.

Ve

Malzeme sermemle yargıla...

İmanın kimde olduğunu Allah bilir!..

Şu aralar en sık dinlediğim radyo zırt pırt Fethullah Gülen sohbetleri veren bir radyo. İsmi lazım değil. Benim sabah neşem haline geldi o radyo. İşe giderken Fethullah Gülen dinlemenin ciddi bir terapi etkisi olduğunu söyleyebilirim.

Terapide gaye nedir? Bir insan terapist ne den gider? Ana amaç, sizin doğru bildiklerinizin doğrulanmasıdır. Yanlış bildiklerinizin yanlışlanmasıdır. Terapist sizin doğrulama ve yanlışlama kabiliyetinizi harekete geçirir. Sizin farketmediğiniz veya bir şekilde unuttuğunuz farklı referans sistemlerini size hatırlatır. Elbette terapide başka faydalar vardır. Lakin ben bir terapist gitsem işte bu saydıklarım yüzünden giderim. Şu ana dek bana farklı bir referans sistemi olduğunu hatırlatan bir terapistle karşılaşmadım. Yanlış anlaşılmasın. Terapist kapıları aşındırıyor değilim. Hayatın her alanında sizin hiç beklemediğiniz kişiler bile size terapist olabilir. Sözelimi benim yazılarımı terapi niyetine okuyan okur dostların varlığını biliyorum.

Peki Fethullah Gülen gibi bir figür bana nasıl terapist olabiliyor? Şöyle oluyor: Geçenlerde bir sohbetine denk geldim. Yakın zamanlara ait bir sohbetti. Kendisi hakkında açılan davalardan beraat ettikten hemen sonraki bir sohbetti. Söylemeye gerek yok. Radyoyu açar açmaz o şuh sesiyle beni bir anda cezbetti.

Bir kere o malum davalardan beraat etmiş olmanın rahatlığı içindeydi ve Türk yargısına olan şükranlarını sunmakla söze başladı. **Vicdan sahibi hakimlerin** varlığından duyduğu mutluluğu dile getirdi. Fakat benim için en önemli kısım, hiç şüphesiz ahirette kurulacak mahkeme-i kübrada kendisi hakkında kötü düşünceler içinde olanlardan davacı olmayacağını dile getirmesiydi. Kendisine ve cemaatine 'F tipi' diyerek saldıran 'densiz'leri dile getirdi. Mahneke-i kübrada, kendisine ve cemaatine saldıran kötü kişilerden davacı olmayacağını Allah'a beyan edeceğini ifade etti. Fakat kendisinin davacı olmayacak olmasının o densiz kişileri yine de kurtaramayacağını, çünkü Allah'ın affetmeyebileceğini resmen ima etti. Buna göre cemaat ve Fethullah Gülen hakkında ileri geri laflar eden herkesi ahirette Fethullah Gülen'in kendisinin

affedebileceğini ama aynı merhameti Allah'ın göstermeme ihtimali olduğunu anlattı kısaca.

Bunları duyduktan sonra bir kez daha kendimi iyi hissettim. Zaman zaman acaba Fethullah Gülen ve cemaatine haksızlık mı ediyorum diye düşünürüm. Ama bu ifadeleri duyduktan sonra doğrusu vicdanımda bir rahatlama duydum. Sonuçta benim onlara bir kötülüğüm yok. Zaman zaman eleştiriyorum ve başta kendim dahil eleştirmedim hiçbir şey yok bu alemde. Lakin ben de onlara ara sıra 'F tipi' diyenlerden olduğum için ahirette benden şikayetçi olmayacağını duyduğum için pek bir rahatladım dostlarım. Bu nedenle, **Fethullah Gülen'in göstermiş olduğu bu yüce merhamete karşılık ne yapabilirim** diye düşündüm. Sonra gelgit aklıma Fethullah Gülen'e Allah'ın nasıl büyük bir merhamete sahip olduğunu anlatmak geldi. Elbette, bir de İslam dini hakkında küçük bir hatırlatma yapmayı boynumun borcu saydım.

İslam dininin en temel kaynakları olan Kuran ve hadisleri gerçekten iliklerine kadar hissetmiş bir kimse, kalkıp Allah'ın kimleri affedip kimleri affetmeyeceği hakkında uluorta ahkam kesmekten imtina eder. Allah'ın işlerinin bir garip bir tuhaf ve bir acayip olduğunu sık sık teslim eder. Allah'ın şeytana bile bir görev

verdiğinin bilincinde olur. En önemlisi, tek bir dakika olsun halinden, sonundan, ahirette kendisini nerede bulacağından emin olmaz. Hele hele gerçek bir mümin ahirette mahkeme-i kübra kurulduğunda kendisini o mahkemenin onur konuğu olarak görmez. Hele ki gerçek bir Müslüman asla ve asla ahiret mahkemesinin yargıcını cemaatin yetiştirdiği bir adam olarak görmez. Peygamberin bile günde yüzlerce defa tövbe edip istiğfar ettiğini, sadece kendisi için değil, ümmeti için, inananlar ve hatta inanmayanlar için dahi her daim dertlendiğini sürekli anımsar. Peygamberin düşmanları için dahi esenlik dilediğini aklına getirir. Bir tek din büyüğünün radyolardan gazetelerden, "Ben ahirette şuna buna şefaate edeceğim," diye konuşmadığını hatırlar. Ancak ve ancak peygamber hadislerinde rastlanacak olan **şefaate etme müessesini siyasete çerez** etmez. Bülent Ecevit'e şefaate edecek tek yetkilinin ancak ve ancak peygamber olabileceğini aklının köşesinden kaybetmez.

Ben bunca yıldır İslam dini ile ilgili kaynakları okudum, kurcaladım. Halen de devam ediyorum. Çok sayıda din büyüğünün kıssalarından tutun hisselerini bir nefeste okuyup anlamak için gayret ettim. Ve fakat lakin Fethullah Gülen kadar ahiret yaşantısından emin birini görmedim dostlarım. Konuşma

ve sohbetlerinde zaman zaman değil, sık sık kendi sonundan pek emin olduğunu hissettirecek ifadeler duyuyorum. Bir insan İslam dinine inanıp Allah'a gerçekten teslim olmuş ise kalkıp ben şuna buna şefaate edeceğim, öte tarafta şunu bunu affedeceğim ama Allah ister affeder ister affetmez gibi sözleri nasıl söyler hâlâ ve hâlâ anlayabilmiş değilim. Bu nasıl bir güvendir? Nasıl bir mümin bu kadar kendisinden emin olabilir. Tasavvuf kıssaları bütün hayatını dine hizmetle geçirdiği halde son nefesinde şeytana teslim olmuş nice kahramanlarla dolu iken bir mümin nasıl bu kadar kolayca mahkeme-i kübra senaryolarını radyolarda anlatabilir? O tasavvuf hisselerini ve kıssalarını sadece ben mi okudum acaba gerçekten çok merak ediyorum.

Gerçekte anlamı teslimiyet olan İslamiyet dinine kalbini vermiş bir birey şunu çok iyi bilir ki Allah'ın en meşhur sıfatı merhamet sahibi olmasıdır. Sırf o sıfata olan büyük hürmetinden dolayı en basit Müslüman bile kendi nefsinden kaynaklandığı aşikar olan hırslarına, garezlerine ve kinlerine yenik düşmeyip değil kendi bireysel düşmanlarının, Allah'a düşmanlık edenlerin bile Allah tarafından affedilebileceğini düşünür ve hatta düşünmek ister. Besmele dediğimiz dinin anahtarı Allah'ın merhametini, esirgemesini, bağışlamasını, korumasını ifade eder. Besmele'nin sadece cemaat ehline indirildiğini sanmak en basit ifadeyle gaflet ve delalettir. Allah fıravunlara ve nemrutlara bile son nefeslerine dek hak yola gelebilirler ihtimali ile kalp gözlerini kapadığı halde merhamet etmiştir. Yine aynı Allah, son nefeslerini verene kadar zalimlerin bile biricik koruyucusu ve affedicisi olmuştur ve yine olacaktır. Son nefesini vermeden önce Allah'a sığınmış bir 28 Şubat generali ile son nefesini cennete gideceğinden ve kendisinden pek emin vermiş bir dini liderin konumlarının ahirette nasıl olacağını ancak ve ancak Allah bilmez de Fethullah Gülen mi bilir acep?!

Boşuna dememişler. Para ile imanın kimde olduğunu sadece Allah bilir. Gerçi kapitalizm denen şeytan dini sayesinde paranın kimde olduğu belli artık. Lakin imanın kimde olduğunu hâlâ ve sadece Allah biliyor galiba...

Böyle buyurdu GHK!..

- Bu AKP çocuklara süt vereceğine bize bira verse ya. Zehirlenirsek zıkkım içtiler derler hem.
- Hristiyan metinleri çevirerek evrim düşmanlığı yapan adnan hocacılar ve o metinlerin etkisi altında kalan saftirik yaratılışçılara karşı diyalektik materyalizm yapmayın. Onlara "En büyük evrimci tanrıdır" deyin. "İstedığı anda istediğini yaratan tanrı birkaç milyar yılda bunları yapmaktan aciz mi"

deyin. Diş fırçaladıktan sonra bira içmiş gibi olurlar merak etmeyin.

- Bu TSK'nın ciddi bir ayar sıkıntısı var. Ya hükümetlere ya da iki gariban yazara, konuşmacıya bildiri çağırıyor. NATO kafa NATO mermer!
- Aralık ayına bir şey kalmadı. Hâlâ görünürde ne bir gezegen ne de bir göktaşı var. Tarihin değil ama Mayaların sonu olacak galiba bu 2012. Bir daha kim inanır Mayalara!

- 80'lerde bilim kurgu filmleriyle başımız dönerdi. Uzun yollarından tutu yıldız savaşlarına ve galaktikalara kadar. 21. yüzyılın kendisi bir bilim kurgu ögesi idi bizim çocukluğumuzda. Saftık ve 21. yüzyılda bilimkurgu filmlerindeki gibi yaşayacağımız sandık. Gel gör ki tek bilim kurgumuz uzay yolundaki gibi saatimizden değil de 6 saatte pili biten sözde akıllı cep telefonlarımızdan internete bağlanmak oldu. Ha

bir de AKP var başımızda...

- Kapitalizmin en büyük günahlarından biri bireylere değersiz olduğunu hissettirmesi ve sonra o bireylere yanlış yerlerde değer arattırmasıdır. İnsanların değerlerini artı değer olarak kapitalist pisliklere aktarmasıdır. Bu hırsızlıktan sonra değerini bul bulabilirsen...
- Oportünist akbaba gibidir. Aslanların ve çakalların çekilmesini bekler...

Yorgun Medyalog...

Eşşek gibi çalışmaktan ötürü eskisi kadar gazeteleri dergileri takip edemediğim için medya ile olan bağlarımda ciddi bir zayıflama var son aylarda. Gündemleri bile maalesef biraz geriden takipe eder oldum. Haberleri bazen okur dostlarımdan öğreniyorum. Hz. Facebook vasıtasıyla bazen bir okur dostumuz bana "Hocam, abim, ustacım şu konuda ne düşünüyorsun?" diye sormasa inanın o konudan haberdar dahi olamayacağım. Şu aralar en önemli haber kaynağım yemin billah Hz.Facebook oldu. Bazen abartılı bir şekilde kullandığım bu sosyal medya canavarı sayesinde o gün neler olmuş veya o günün mana ve ehemmiyeti neymiş haberdar olabiliyorum. Ama en çok benimle iletişime geçen dostlarıma teşekkür ediyorum. Şu yoğun ve yorgun dönemimde beni haberler ile besliyorlar. Elimden geldiğince yanıt vermeye çalışıyorum. Bazen atladıklarım oluyor tabii. Kusura bakmasın o dostlar.

En iyi televizyon

Daha önce de yazdım. **En iyi televizyon kapalı televizyondur.** Televizyona karşı sürdürdüğüm boykot devam ediyor. Ne zaman açıyorum televizyonu? Bir felaket olmalı ki açayım. Bir deprem olacak, bir büyük yerle bir olacak, büyük bir savaş kopacak, uçak düşecek, gemi batacak, Tayyip Bey kardeşim ölecek, hadi en fazla örövizyon yarışması olacak, anca o

zaman açarım o aptal kutusunu. Geçenlerde İstanbul'da yaşadığımız o korkunç rüzgar felaketinde bile televizyonu açmadım. Televizyonda sadece film seyrediyorum. Bazen pc monitörü olarak kullanıyorum. Hem televizyonum hem ben hayatımızdan memnunuz. Felaket olsun istemiyoruz elbette.

Eskisi gibi kağıt gazetelere para saymıyorum. Parasızlıktan filan değil. Ne o gazeteleri bayiden alacak zamanım var. Ne de eskisi kadar iştahlıyım. Sadece Pazar günleri kağıttan gazete alıyorum. Tahmin edileceği üzere ilk okuduğum yazı kendi yazım oluyor. O hafta *BirGün Pazar* ekinde yazdığım yazıyı okuyorum. Bir

insanın kendi yazdığı yazıyı bir de gazetede dergide okuması bir çeşit megalomanyaklık mıdır, doğrusu umurumda değil. Ama nedense bunu yapıyorum. Fakat anlayışınıza sığınıyorum. Ben zaten şu gazetelerde doğru dürtüst okuyacak birşey bulamadığım için yazar ve medyalog olduğumu defalarca yazdım. Doğru dürtüst okuyacak birşeyler bulabilseydim yazar olmazdım ki. Yazar oldum ve bu yüzden ilk evvela kendi yazımı okuyorum. Tabii bunun şöyle bir riski oluyor. Kendi yazımı okuduktan sonra başka yazıları okumak çok güçleşiyor. Elbette burada bahse konu olan yazılar **RED** ve *BirGün* yazıları değil. Burjuva medyasından bahsediyorum.

Düşünsenize. *BirGün Pazar*'da kendi yazınızı okumuşsunuz. Arkasından *Hürriyet Pazar*'da Ahmet Hakan veya Ayşe Arman okumak zorundasınız. Dışinizi fırçaladıktan sonra bira içmeye benziyor. Çok kötü bir histir. Sakın denemeyin derim.

Reklam bombardımanı

Araba kullanmasak radyo denilen medya aygıtını külliye unutacak hale geldik. Elbette radyo sevenler vardır aramızda. Lakin ben radyolara da gıcığım. Neden dersiniz. İki şarkı dinlemek istersiniz. İki haber duymak istersiniz ama zırt pırt reklam bombardımanı altında sığınaksız kalırsınız. Radyonuzun frekansını değiştirmeye kalksanız bile çoğunlukla başka bir reklam bombardımanı altında kalırsınız. O nedenle sabahları şirket aracınla işe giderken radyo dinlemek yerine daha önceden doldurduğum mp3 cd'si dinlemeyi tercih ederim. Bilenler bilir. Sıkı bir metalciyimdir ve arabada gümbür gümbür metal müzik dinlerim. İstanbul trafiğinde adım adım ilerlerken hızlı ve ritmik müzikler dinlemenin garipliği karşısında arada bir yabancılaşma hissederim ve işte o zaman radyo açarım ve yeniden medya dünyasıyla bağlantı kurarım.

Son zamanlarda yaşadığım yoğunluk ve yorgunluk yüzünden medya ile olan bağlarım işte bu kadar. Uzun lafın kısıtı, en iyi haber kaynağım dostlarım artık...

GHK'nın akıllı telefon maceraları...

Bir diğer önemli haber kaynağım ise internet elbette. İşten güçten soluk alabildiğim anlarda paraya kıyıp temin ettiğim sözde akıllı telefonum sayesinde internet üzerinden o gün ne olmuş ya da ne olmamış iyi kötü haberdar olabiliyorum. Gerçi yeri gelmişken şu akıllı telefonlar hakkındaki şikayetimi de arz edeyim dostlarım.

Ben bu telefonu niye aldım? Bana yardım etmesi için aldım. Akıllı deniyor ya. Aklını göstereceğini diye aldım. Lakin aldığımından beri beni deli ediyor. Her şeyi bana soruyor. Eski telefonlarımız otu boku sormazlar bir tuşa basarak işlerimizi hallederlerdi. Oysa şimdiki telefonlar "Onu şöyle yapayım mı, buna izin var mı, şuradan şöyle birşey geldi, burdan şunu yaparsam faturana bu kadar girecek ne dersin?" tarzında ahret sualleri soruyor.

Güya akıllı telefon ama çocuk gibi. İstekleri hiç bitmiyor. Hani çocuklarla alışverişe gidersiniz ve en eğlendiğiniz anda çocuğunuz, "Susadım, sıkıldım, dondurma istiyorum!" diyerek elinizden

çekistirir ya işte aynen öyle. İkide bir "Pilim bitiyor beni şarj et!" deyip duruyor. Yemin ederim cebimde jeneratör taşıyacak hale geldim. Günde iki kere doldurmaz isem beni bütün dünyanın sosyal hayatlarından ve internet denilen geleceğin biricik medya dünyasından kopartmakla tehdit ediyor. Bu da garip bir durum... tabii. Teknoloji o kadar ilerlemiş ki bilişime ait her şey telefona sığmış ama telefonların pilleri halen 20. yüzyılda kalmış. Kapitalizm bir garip.

Aslına bakarsanız sosyal hayatım bile neredeyse yerle bir oldu o şerefsiz akıllı telefon yüzünden. Yüz yüze görüşebileceğim

insanlar artık parmağımın ucunda çünkü. Tanıdığım tanımadığım bütün insanları bu yüzden parmaklar hale geldim. **Bir parmak dokunuşu ile sosyalleşiyorum.** Sıkılırsam sanal kalabalıklardan bir

parmak dokunuşuyla yalnız kalabiliyorum.

Aynı çatı altındaki insanlarla bile konuşmak yerine parmaklaşır hale geldik. Türlü sohbet programları sayesinde 3 metre ötemde oturan bir arkadaş ile akıllı telefonlar vasıtasıyla yazıştığım

bile oldu dostlarım. Fakat yine de şu yoğun iş güc alanında haberleri öyle veya böyle bana ulaştırmaya vesile olduğu için güya akıllı olan telefonuma

şükranlarımı sunmaktan başka çarem yok.

Eskiden tuvalette oturur, çaresiz şekilde düşünürdüm. Malum. Pek çok akıl fikir o anda geliyor insanın aklına. Sonra tuvalette aklıma gelenleri yazar veya uygularım.

Şimdi ise tuvalete oturduğumda aklıma gelenleri anında bütün dünya ile paylaşabiliyorum. Sözgelimi, Hz. Facebook'ta paylaştığım akılların fikirlerin ciddi bir bölümü o en mahrem anlarımda paylaşılmıştır. Bize böyle bir nimet verdiği için kapitalizme bazen haksızlık ettiğimi dahi düşünmekteyim. Eskiden hacet giderirken yapayalnızdım. Şimdi ise teknoloji ve elbette kapitalizm sayesinde tuvalette bile yalnız değilim. Böyle bir imkan yoktu eskiden. Artık kabızlığınızın veya ishalinizin tam ortasında, hatta en şiddetli yellenmeniz esnasında bir anda sevgilinize, aşkınıza, eşinize dostunuza "Seni çok seviyorum canım cananım" mesajları gönderme özgürlüğünüz var.

Elbette o mahrem anlarımda ben daha çok belli başlı köşe yazarlarını okumayı tercih ediyorum...

'Gençler Denizler'in mirasını sahipleniyor'

Serpil Çelenk Güvenç... 'Yaşamda ve yargıda devrimci duruş'un simgesi Halit Çelenk'in kızı... Aynı zamanda o dönemde 'yasalara aykırı' olduğu gerekçesiyle sansürlenerek idam tutanaklarına geçirilmeyen Denizler'in son sözlerini yazan yakın arkadaşı... Çevirmen ve yazar Serpil Çelenk Güvenç ile geçen yıl yayınlanan *Denizler'in Şekibe Ablası* kitabından sonra, Denizler'in ölümünün 40. yılına ve babasının ardından ithaf ettiği son kitabı *Darağacına Mektuplar - Türkiye ve Dünya Basınında 12 Mart İdamları*'nın yanı sıra Denizler'in mücadelesinin bugüne yansımaları üzerine konuştuk...

Kısaca yeni çıkan kitabınız *Darağacına Mektuplar*'dan bahsedebilir miyiz?

Darağacına Mektuplar kitabını oluşturmak babam Halit Çelenk'le yaptığımız bir sohbet esnasında aklıma düştü. Birlikte çalışırken arşivinde Denizlerin idamına dair bulduğum bir kaç yerli ve yabancı makale ile ilgili olarak, "Gücüm olsa o dönemde çıkan bu tür yazıları bulur, değerlendirirdim," demişti. Babamı kaybetmeden çalışmaya başladım kütüphanelerde. Yerli sağ ve nispeten sol, liberal/demokrat eğilimli yazarların idamlara ilişkin yazılarını topladım. Avrupa ve İngiltere'de çıkan makalelerle ilgili olarak Sayın Doğan Özgüden beni kırmayarak yardımcı oldu. Bunların yanı sıra kitaba 12 Mart'ın siyasal, ekonomik, toplumsal koşullarını içeren bir inceleme ekledim. Ve olayların gidişine dair bir kronoloji. Makalelerin okunup izlenmesini kolaylaştıracağımı düşündüm. Yine eklerde babamın sakladığı, Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in babalarının yazdıkları mektuplar ve idamlar için toplanan imzalar var. İlk kez yayımlanıyor. Kitap bir makale toplamından ziyade bir dönemin medyadan bakılarak çizilmeye çalışılan anatomisi. Unutturulmak istenen bir dönem 12 Mart ve cunta... Halbuki 12 Eylül'ün, Özal'la gelen 24 Ocak kararlarının ve işçi ve emekçilerin ezilme tarihinin, AKP yöneticilerinin ana-babası o dönemde... Umarım yararlı olur siz gençlere...

Hakkında yazılan onlarca kitaba, çekilen dizi filmlere rağmen, hâlâ Onlar'ı anan, evlerinde kitap ve posterlerini bulunduran gençlerin tutanaklarda 'suçu ve suçluyu övmek'ten ceza almasını nasıl yorumluyorsunuz? Denizler, bu düzen için bugün hâlâ bir tehdit olarak mı algılanıyor sizce?

Denizler bu düzen için hâlâ tehdit çünkü onlar bu köhne düzen yerine insanın insana kulluk etmeyeceği, emeğin tüm birikimlerinin hakça bölüşüleceği, sınıfların olmadığı, sömürünün yok edildiği bir toplum düzeninin arayışı içindeydiler. Bugün siyasal iktidarın

"Gençler Denizlerin mirasını sahipleniyorlar, sayıları ne olursa olsun... Kanımca o mirasta benimsenmesi, örnek alınması gereken, bağımsızlık mücadelesinin mutlaka ve mutlaka emekçi sınıfların öncülüğünde verilecek bir sosyalizm mücadelesiyle sıkı sıkıya bağlantılı olması, yani sosyalizm hedefine kilitlenmiş olması... Denizler'in son sözleri bunun anahtarı..."

hızla gerçekleştirmeye çabaladığı neoliberal politikalar, esnekleştirme ve taşeronlaştırma adı altında emekçilerin tüm kazanılmış haklarının ellerinden alınması, yurt topraklarının uluslararası tekelere peşkeş çekilmesi, NATO üyeliğinden gelen askeri anlaşmalar ve Amerikan ve NATO üslerinin varlığı, ülkenin bir nükleer silah deposu halinde oluşu, emperyalist vesayet nedeniyle ülkenin sürekli bir savaş saldırganlığına teşvik edilmesi, ülke halklarını birbirine kırdırılması... İşte bu koşullar, Denizlerin savundukları bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm söyleminin dünden de daha geçerli olduğunu gösteriyor. Egemenler, sermaye sınıfları nasıl korkmasınlar ki?

O dönemin çok yakın bir tanığı olarak, 12 Mart süreci ve 2010'daki

referandum süreciyle başlayan 12 Eylül darbesi ve darbecilerle 'hesaplaşma' konusunda AKP iktidarının samimiyeti ve son dönemde tekrar gündeme gelen 28 Şubat 'mağduriyet'i hakkında ne düşünüyorsunuz?

AKP darbecilerle hesaplaşamaz çünkü darbelerin getirdiği ortamın ürünüdür. Siz kendi bindiğiniz dalı keser misiniz? Olaylara emekten yana olanlar ve emeği sömürenlerin var olduğu bir sınıflı toplum görüşünden yani bilimsel sosyalist görüşten çıkarak bakmayan liberaller ya da bazı eski solcular çok hayret ediyorlar AKP'nin 'ileri demokrasisi'nin faşizan uygulamalarına. AKP'nin burjuvazinin iktidarı olduğu gerçeğini görseler bizim ulaştığımız sonuca ulaşmaları gerekir. Darbelerle tek gerçek hesaplaşma emekçilerin kuracağı bir

Darağacına Mektuplar, Deniz Gezmiş ve arkadaşları hakkında bugüne kadar yazılan bütün kitaplardan farklı. Aslında bu kitap tarihe kalacak bir ibret belgesidir. Sosyalistlerin ve aydınların her türlü yönetime başvurarak, avukatların bütün yasal imkânları kullanarak, bazı milletvekili ve senatörlerin Meclis'te mücadele ederek üç devrimci genci ipten kurtarmak için nasıl çırpındıklarını okuyacaksınız. Bu arada Türkiye'deki sağcı basının intikam çılgınlıklarına, acımasızlıklarına ve kayıtsızlıklarına tanık olacaksınız. Ayrıca dış basının Kızıldere katliamı ile infazları öncesinde ve sonrasında yaşanan olayları nasıl yorumladığını da kırk yıl gecikmeyle öğreneceksiniz. Serpil Çelenk Güvenç, bu kitabı Halit Çelenk'in bıraktığı belgeler üzerine çalışarak yazdı. Böylece babasının vasiyetini de yerine getirmiş oldu...

Yavuz Alogan

iktidarla mümkün bence.

Latin Amerika ve dünyada Che Guevara ile özdeşleşen devrimci mücadele, ülkemizde ilk akla Denizler'i getiriyor. Bunun politik yönlerini biliyoruz. Onların yakın arkadaşı olarak, bunun ardındaki onların kişiliklerine özgü karakteristik sebepler nelerdir sizce?

Latin Amerika ve Che Guevara o dönemde hepimiz etkilemişti. Ama 68'in kaynaklarında Kurtuluş savaşı, ilk legal sosyalist parti olan Türkiye İşçi Partisi (TİP) yani bilimsel sosyalist dünya görüşü ve örgütlenme geleneği, dönemin SSCB, Çin ve Küba'da cisimleşen sosyalist dünyası, Asya ve Afrika'daki ulusal bağımsızlık hareketleri var... Bunun görneden olayı sadece eline silah alan ve Che'ye özenen bir kaç gencin dağa çıkması olarak değerlendirmek çok hatalı bir bakış. Ayrıca Che'nin de bir Marksist olduğunu ve Latin Amerika devrim hareketlerinin sosyalizme dönük olduklarını da unutmamak gerek.

Denizler'in mirasının bugün genç nesil tarafından gerçek anlamda sahiplendiğini düşünüyor musunuz? Bunun için ne yapmalı?

Gençler Denizlerin mirasını sahipleniyorlar, sayıları ne olursa olsun. Kanımca o mirasta benimsenmesi, örnek alınması gereken, bağımsızlık mücadelesinin mutlaka ve mutlaka emekçi sınıfların öncülüğünde verilecek bir sosyalizm mücadelesiyle sıkı sıkıya bağlantılı olması yani sosyalizm hedefine kilitlenmiş olması. Denizler'in son sözleri bunun anahtarı...

Halit Çelenk'e gelirse... Aramızdan ayrılışının ilk yıldönümünde, devrimci duruşunu hepimizin bildiği Denizler'in 'Halit Ağabey'i dışındaki baba Halit Çelenk hakkında neler söylersiniz?

Halit Çelenk çok iyi bir baba olmanın ötesinde bir yoldaşı benim için. Sosyalizmi, egemenler karşısında eğilmemeyi, düzene karşı savaş vermiş eski komünistlere karşı saygıyı öğreten bir baba/yoldaşı. Özellikle gençlik yıllarımızda, tüm diğer devrimci arkadaşlarımız gibi sırtımızı dayadığımız sapasağlam bir kayaydı. Kontrgerillaya götördüklerinde biraz da övünerek, "Babam nasılsa beni çeker alır buradan!" dediğini anımsıyorum. Gerçekten de avukat bir yoldaşımızın olması başka bir şey... Hele de bu insan babanız Halit Çelenk olursa, devrimci marşları ezberleten, Nâzım'dan o gür sesiyle güzel şiirler okuyan... Belki şanslıyım ama bu O'na özlemimi azaltmıyor, tersine... Babamı/yoldaşımı o kadar çok özleyorum ki...